ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1985

Vyhlásené: 13.02.1985 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

8

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
z 2. augusta 1984
o Dohovore o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF)

Dňa 9. mája 1950 bol v Berne dojednaný Dohovor o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF). V mene Československej socialistickej republiky bol Dohovor podpísaný v Berne 29. decembra 1980. S Dohovorom vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident Československej socialistickej republiky ho ratifikoval s výhradou, že podľa článku 12 § 3 Dohovoru COTIF a podľa článku 3 § 1 Dodatku A - Jednotné právne predpisy pre Zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich a batožín (CIV) nebude Československá socialistická republika používať článok 12 § 1 Dohovoru COTIF a všetky ustanovenia o zodpovednosti železníc za usmrtenie a zranenie cestujúcich, pokiaľ pôjde o občanov ČSSR a cestujúcich, ktorí majú v ČSSR trvalý pobyt, ak k úrazu došlo na jej území. Ratifikačná listina bola uložená u švajčiarskej vlády, depozitára Dohovoru, 28. januára 1983.

Dohovor nadobudne platnosť na základe svojho článku 24 § 1 dňom 1. mája 1985 a týmto dňom nadobudne platnosť i pre Československú socialistickú republiku. Týmto dňom stratia platnosť Medzinárodný dohovor o preprave tovaru po železniciach (CIM) a Medzinárodný dohovor o preprave cestujúcich a batožín po železniciach (CIV) zo 7. februára 1970, vyhlásené pod č. 106/1975 Zb., ako aj Dodatkový dohovor k Dohovoru CIV o zodpovednosti železnice za usmrtenie a zranenie cestujúcich z 26. februára 1966, vyhlásený pod č. 94/1973 Zb. a č. 107/1975 Zb.

Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Prvý námestník:

Řehořek v. r.

DOHOVOR o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF)

Zmluvné strany vychádzajúc z článku 69 § 1 Medzinárodného dohovoru o preprave tovaru po železniciach (CIM) a z článku 64 § 1 Medzinárodného dohovoru o preprave cestujúcich a cestovných batožín po železniciach (CIV) zo 7. februára 1970, ako aj z článku 27 Dodatkového dohovoru k Dohovoru CIV týkajúceho sa zodpovednosti železnice za usmrtenie a zranenie cestujúcich, z 26. februára 1966, sa zišli a - presvedčení o prospešnosti medzinárodnej organizácie a - uznávajúc nevyhnutnosť prispôsobiť prepravnoprávne ustanovenia ekonomickým a technickým potrebám sa dohodli takto:

ODDIEL 1
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1
Medzivládna organizácia

§ 1 Zmluvné strany tohto Dohovoru tvoria ako členské štáty Medzivládnu organizáciu pre medzinárodnú železničnú prepravu (OTIF), ďalej menovanú len „Organizácia“.

Sídlom Organizácie je Bern.

§ 2 Organizácia má právnu subjektivitu. Najmä je oprávnená uzatvárať zmluvy, nadobúdať a scudzovať nehnuteľný a hnuteľný majetok, ako aj žalovať a byť žalovaná.

Organizácia, členovia jej personálu, ňou povolaní znalci a zástupcovia členských štátov požívajú pre výkon svojich funkcií nevyhnutné výsady a imunity za podmienok uvedených v Protokole, ktorý je pripojený k Dohovoru a tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť.

Vzťahy medzi Organizáciou a štátom jej sídla sú upravené osobitnou dohodou o sídle.

§ 3 Pracovnými jazykmi Organizácie sú francúzština a nemčina.

Článok 2
Poslanie organizácie

§ 1 Poslaním Organizácie je predovšetkým vytvoriť jednotný právny poriadok pre prepravu cestujúcich, batožín a tovaru v priamej medzinárodnej preprave po železniciach medzi členskými štátmi, ako aj uľahčiť vykonávanie a ďalší rozvoj tohto právneho poriadku.

§ 2 Právny poriadok uvedený v § 1 môže sa tiež použiť v priamych medzinárodných prepravách vykonávaných nielen po železničných tratiach, ale aj po pozemných, morských a vnútrozemských riečnych linkách.

Článok 3
Jednotné právne predpisy CIV a CIM

§ 1 V priamej medzinárodnej preprave sa aplikujú:

- „Jednotné právne predpisy pre Zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich a batožín (CIV)“ tvoriace Dodatok A k Dohovoru;
- „Jednotné právne predpisy pre Zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave tovaru (CIM)“ tvoriace Dodatok B k Dohovoru.

§ 2 Trate uvedené v článku 2, po ktorých sa tieto prepravy uskutočňujú, sú zapísané do dvoch zoznamov; zoznamu tratí CIV a zoznamu tratí CIM.

§ 3 Podniky, ktoré majú v prevádzke linky uvedené v článku 2 § 2 zapísané do týchto zoznamov majú rovnaké práva a povinnosti, aké majú železnice podľa Jednotných právnych predpisov CIV a CIM, s výhradou odchýlok vyplývajúcich z osobitných prevádzkových podmienok každého druhu dopravy a uverejnených rovnakým spôsobom ako tarify.

Týmito odchýlkami však nesmú byť dotknuté ustanovenia o zodpovednosti.

§ 4 Jednotné právne predpisy CIV a CIM včítane ich príloh tvoria neoddeliteľnú súčasť Dohovoru.

Článok 4
Vymedzenie pojmu „Dohovor“

V ďalšom texte používaný výraz „Dohovor“ znamená samotný Dohovor, Protokol uvedený v článku 1 § 2 druhý odsek a Dodatky A a B včítane ich príloh uvedené v článku 3 § 1 a 4.

ODDIEL II
ŠTRUKTÚRA A ČINNOSŤ

Článok 5
Orgány

Činnosť Organizácie zabezpečujú tieto orgány:
- Valné zhromaždenie,
- Správny výbor,
- Revízny výbor,
- Výbor znalcov pre prepravu nebezpečného tovaru,
- Ústredný úrad pre medzinárodnú železničnú prepravu (OCTI).

Článok 6
Valné zhromaždenie

§ 1 Valné zhromaždenie tvoria zástupcovia členských štátov.

§ 2 Valné zhromaždenie

a) ustanovuje svoj vnútorný rokovací poriadok;

b) určuje zloženie Správneho výboru podľa článku 7 § 1;

c) vydáva smernice pre činnosť Správneho výboru a Ústredného úradu;

d) určuje na obdobie päť rokov najvyššiu sumu, ktorú môžu dosiahnuť ročné výdavky Organizácie, alebo dáva smernice pre obmedzenie týchto výdavkov;

e) rozhoduje podľa článku 19 § 2 o návrhoch na zmenu Dohovoru;

f) rozhoduje o žiadostiach o prístup postúpených podľa článku 23 § 2;

g) rozhoduje o ostatných otázkach zaradených do programu rokovania podľa § 3.

§ 3 Ústredný úrad zvoláva Valné zhromaždenie raz za päť rokov alebo na žiadosť jednej tretiny členských štátov, ako aj v prípadoch uvedených v článkoch 19 § 2 a 23 § 2, a zasiela členským štátom najneskoršie tri mesiace pred otvorením zasadania návrh programu rokovania.

§ 4 Valné zhromaždenie je schopné uznášať sa, ak je zastúpená väčšina členských štátov.
Každý členský štát sa môže dať zastupovať iným členským štátom; jeden štát však nemôže zastupovať viac než dva iné štáty.

§ 5 Valné zhromaždenie prijíma svoje rozhodnutia jednoduchou väčšinou členských štátov zastúpených pri hlasovaní. Pri hlasovaní o otázkach podľa § 2 d) a § 2 e), v tomto poslednom prípade o návrhoch na zmenu samotného Dohovoru a Protokolu, je však potrebná dvojtretinová väčšina.

§ 6 So súhlasom členských štátov pozýva Ústredný úrad na účasť na zasadaní Valného zhromaždenia s poradným hlasom aj nečlenské štáty.

So súhlasom väčšiny členských štátov pozýva Ústredný úrad na účasť na zasadanie Valného zhromaždenia s poradným hlasom aj medzinárodné organizácie zaoberajúce sa problematikou prepravy alebo otázkami zaradenými na program rokovania.

§ 7 Pred každým zasadaním Valného zhromaždenia a podľa smerníc Správneho výboru sa zvoláva Revízny výbor na predbežné preskúmanie návrhov uvedených v článku 19 § 2.

Článok 7
Správny výbor

§ 1 Správny výbor tvoria predstavitelia jedenástich členských štátov. Švajčiarska konfederácia má v Správnom výbore stále miesto a zastáva predsednícku funkciu. Ostatné štáty sa vymenúvajú na päťročné obdobie. Zloženie Správneho výboru sa ustanovuje pre každé päťročné obdobie najmä s prihliadnutím na spravodlivé geografické rozdelenie. Žiaden členský štát nesmie byť členom Správneho výboru dlhšie ako dve po sebe nasledujúce obdobia.
Ak sa niektoré miesto uvoľní, pre zvyšok obdobia ustanoví Správny výbor iný členský štát.

Každý členský štát, ktorý je členom Správneho výboru, určí jedného delegáta; taktiež môže určiť jeho zástupcu.

§ 2 Správny výbor

a) ustanovuje svoj vnútorný rokovací poriadok;

b) uzatvára dohodu o sídle;

c) ustanovuje predpisy o organizácii, činnosti a právnom postavení zamestnancov Ústredného úradu;

d) s prihliadnutím na spôsobilosť uchádzačov a na primerané geografické rozdelenie vymenúva generálneho riaditeľa, zástupcu generálneho riaditeľa, radcov a radcov - adjunktov Ústredného úradu; Ústredný úrad včas upovedomí členské štáty o uvoľnení niektorého z týchto miest; návrhy kandidátov na miesto generálneho riaditeľa a zástupcu generálneho riaditeľa predkladá švajčiarska vláda;

e) kontroluje správnu a finančnú činnosť Ústredného úradu;

f) dohliada na správne používanie Dohovoru Ústredným úradom a na správne rozhodnutia prijaté inými orgánmi; v prípade potreby odporúča opatrenia vhodné na ľahšie používanie Dohovoru a týchto rozhodnutí;

g) posudzuje otázky, ktoré sa môžu dotýkať činnosti Ústredného úradu a ktoré mu postúpil niektorý členský štát alebo generálny riaditeľ Ústredného úradu;

h) schvaľuje ročný plán práce Ústredného úradu;

i) schvaľuje ročný rozpočet Organizácie, tajomnícku správu a ročný záverečný účet;

j) zasiela členským štátom tajomnícku správu, ročnú účtovnú uzávierku a svoje rozhodnutia a odporúčania;

k) zostavuje správu o činnosti, vypracúva návrhy na svoje nové zloženie a oznamuje ich členským štátom najneskoršie dva mesiace pred otvorením zasadania Valného zhromaždenia, ktoré má rozhodnúť o jeho zložení.

§ 3 Pokiaľ Správny výbor nerozhodne inak, schádza sa v sídle Organizácie.
Správny výbor zasadá dvakrát v roku; na ďalšie zasadania sa schádza buď na základe rozhodnutia predsedu, alebo ak o to požiadajú štyria jeho členovia.

Zápisnice z rokovania sa zasielajú všetkým členským štátom.

Článok 8
Výbory

§ 1 Revízny výbor a Výbor znalcov pre prepravu nebezpečného tovaru, ďalej len „Výbor znalcov“, tvoria zástupcovia členských štátov; generálny riaditeľ Ústredného úradu alebo jeho zástupca sa na zasadaní zúčastňuje s poradným hlasom.

§ 2 Revízny výbor

a) rozhoduje podľa článku 19 § 3 o návrhoch na zmenu Dohovoru;

b) skúma podľa článku 6 § 7 návrhy, ktoré sa predkladajú Valnému zhromaždeniu.

Výbor znalcov
rozhoduje podľa článku 19 § 4 o návrhoch na zmenu Dohovoru.

§ 3 Ústredný úrad zvoláva výbory buď z vlastného podnetu, alebo žiadosť piatich členských štátov, ako aj v prípade predvídanom v článku 6 § 7; Ústredný úrad dodá členským štátom najneskoršie dva mesiace pred otvorením zasadania návrh programu rokovania.

§ 4 Revízny výbor je schopný uznášať sa, ak je zastúpená väčšina členských štátov; Výbor znalcov je schopný uznášať sa, ak je zastúpená tretina členských štátov.

Členský štát sa môže dať zastupovať iným členským štátom; jeden štát však nemôže zastupovať viac ako iné dva členské štáty.

§ 5 Každý zastúpený členský štát má jeden hlas; hlasuje sa zdvihnutím ruky alebo na požiadanie menovitým vyvolávaním.

Návrh je prijatý, ak počet kladných hlasov

a) sa rovná najmenej jednej tretine členských štátov zastúpených pri hlasovaní a

b) je vyšší ako počet záporných hlasov.

§ 6 So súhlasom väčšiny členských štátov pozýva Ústredný úrad na zasadanie výboru s poradným hlasom nečlenské štáty a medzinárodné organizácie pôsobiace v oblasti dopravy alebo zaoberajúce sa otázkami zaradenými na program rokovania. Za rovnakých podmienok môžu byť pozvaní na zasadanie Výboru znalcov nezávislí odborníci.

§ 7 Výbory volia pre každé zasadanie predsedu a jedného alebo dvoch podpredsedov.

§ 8 Rokovania sa konajú v pracovných jazykoch. Podstatný obsah vystúpení prednesených počas zasadania v jednom pracovnom jazyku sa prekladá do druhého pracovného jazyka; návrhy a uznesenia sa prekladajú v plnom znení.

§ 9 Protokoly obsahujú stručný obsah rokovaní. Návrhy a uznesenia sa uvádzajú v plnom znení. Pre uznesenie je rozhodujúce francúzske znenie.

Protokoly sa zasielajú všetkým členským štátom.

§ 10 Výbory môžu na prerokovanie určitých otázok vytvoriť pracovné skupiny.

§ 11 Výbory si môžu ustanoviť vlastný rokovací poriadok.

Článok 9
Ústredný úrad

§ 1 Ústredný úrad pre medzinárodnú železničnú prepravu vykonáva funkciu sekretariátu Organizácie.

§ 2 Ústredný úrad najmä

a) plní úlohy, ktoré mu uložia iné orgány Organizácie;

b) pripravuje na prerokovanie návrhy na zmeny Dohovoru, na čo si v prípade potreby prizve znalcov;

c) zvoláva výbory;

d) včas postupuje členským štátom potrebné dokumenty pre zasadanie rôznych orgánov;

e) udržiava v aktuálnom stave a uverejňuje zoznamy tratí uvedené v článku 3 § 2;

f) prijíma oznámenia členských štátov a dopravných podnikov a v prípade potreby ich dáva na vedomie ostatným členským štátom a dopravným podnikom;

g) udržiava v aktuálnom stave a uverejňuje prehľad súdnych rozhodnutí;

h) vydáva periodický časopis;

i) zastupuje Organizáciu pri iných medzinárodných organizáciách príslušných na otázky súvisiace s poslaním Organizácie;

j) spracúva návrh ročného rozpočtu Organizácie a predkladá ho na schválenie Správnemu výboru;

k) spravuje finančné záležitosti Organizácie v rámci schváleného rozpočtu;

l) na žiadosť členského štátu alebo dopravného podniku ponukou svojich dobrých služieb sa usiluje o urovnanie sporov medzi dotknutými štátmi alebo podnikmi o výklad alebo používanie Dohovoru;

m) na požiadanie zúčastnených strán - členských štátov, dopravných podnikov alebo používateľov vydáva znalecké posudky pri sporoch o výklad alebo používanie Dohovoru;

n) spolupôsobí pri riešení sporov v rozhodcovskom konaní podľa oddielu III;

o) uľahčuje finančné vzťahy medzi dopravnými podnikmi vyplývajúce z medzinárodnej dopravy, ako aj splácanie nezaplatených pohľadávok.

§ 3 Periodický časopis obsahuje oznámenia potrebné na používanie Dohovoru, ako aj pojednania, súdne rozhodnutia a informácie dôležité pre výklad, vykonávanie a rozvoj železničného prepravného práva; časopis sa vydáva v pracovných jazykoch.

Článok 10
Zoznamy tratí

§ 1 Členské štáty zasielajú Ústrednému úradu svoje oznámenia o zápise alebo výmaze tratí v zoznamoch podľa článku 3 § 2.

Pokiaľ linky uvedené v článku 2 § 2 spájajú členské štáty, zapisujú sa do zoznamu len sú súhlasom týchto štátov; na výmaz takej linky stačí oznámenie jedného z týchto štátov.

Ústredný úrad oznámi zápis alebo výmaz trate (linky) všetkým členským štátom.

§ 2 Na trať sa ustanovenia Dohovoru vzťahujú po uplynutí jedného mesiaca odo dňa oznámenia Ústredného úradu o jej zápise.

§ 3 Na trať sa prestanú vzťahovať ustanovenia Dohovoru po uplynutí jedného mesiaca odo dňa oznámenia Ústredného úradu o jej výmaze, s výnimkou už začatých prepráv, ktoré sa musia dokončiť.

Článok 11
Financie

§ 1 Výšku výdavkov Organizácie určí pre každý rok Správny výbor na základe návrhu Ústredného úradu.

Členské štáty uhrádzajú výdavky Organizácie v pomere dĺžok zapísaných tratí. Pri morských a vnútrozemských riečnych linkách sa však počíta iba polovica ich dĺžky; pri iných tratiach (linkách) prevádzkovaných za osobitných podmienok môže sa po dohode medzi dotyčnou vládou a Ústredným úradom a s výhradou schválenia Správnym výborom príspevok znížiť najviac o jednu polovicu.

§ 2 Súčasne s postúpením tajomníckej správy a ročného záverečného účtu požiada Ústredný úrad členské štáty, aby uhradili svoj príspevok na výdavky za uplynulý rok v čo najkratšom čase, najneskoršie však do 31. decembra roku postúpenia.

Po tomto dni sa dlžné sumy zúročujú 5% ročne.

Ak členský štát neuhradí svoj príspevok od tohto dňa do dvoch rokov, jeho hlasovacie právo sa pozastavuje do okamihu, keď splní svoju platobnú povinnosť.

Po uplynutí ďalšej dvojročnej lehoty Valné zhromaždenie uváži, či postoj tohto štátu sa má považovať za mlčky prejavenú výpoveď Dohovoru, pričom prípadne určí deň, ku ktorému má výpoveď nadobudnúť účinnosť.

§ 3 Splatné príspevky zostávajú dlhom v prípade výpovede podľa § 2 a podľa článku 25 rovnako ako v prípade pozastavenia hlasovacieho práva.

§ 4 Nezaplatené sumy sa majú podľa možností kryť úverom Organizácie; môžu sa rozdeliť na štyri ročné správne obdobia. Celý nedoplatok sa zúčtuje na osobitný účet na vrub ostatných členských štátov členov Dohovoru v čase neplatenia; zaťaženie sa vykoná v pomere dĺžok ich tratí zapísaných v čase otvorenia osobitného účtu.

§ 5 Štát, ktorý Dohovor vypovedal, prístupom sa opäť môže stať členským štátom za podmienky, že zaplatil dlhujúce sumy.

§ 6 Organizácia vyberá náhradu krytia osobitných výdavkov vyplývajúcich z činností uvedených v článku 9 § 2 l) až n); v prípadoch uvedených v článku 9 § 2 l) a m) výšku tejto náhrady určí Správny výbor na návrh Ústredného úradu; v prípade uvedenom v článku 9 § 2 n) sa použije článok 15 § 2.

§ 7 Zhodu obchodných kníh s účtovnými dokladmi preveruje švajčiarska vláda, ktorá predkladá správu Správnemu výboru.

ODDIEL III
ROZHODCOVSKÉ KONANIE

Článok 12
Príslušnosť

§ 1 Spory medzi členskými štátmi o výklad alebo uplatňovanie Dohovoru, ako aj spory medzi členskými štátmi a Organizáciou o výklad alebo uplatňovanie Protokolu o výsadách a imunitách, môžu byť na žiadosť jednej zo strán predložené rozhodcovskému súdu. Strany určia podľa voľného uváženia zloženie rozhodcovského súdu a procedúru rozhodcovského konania.

§ 2 Spory

a) medzi dopravnými podnikmi,

b) medzi dopravnými podnikmi a užívateľmi,

c) medzi užívateľmi,

ktoré vzniknú pri vykonávaní Jednotných právnych predpisov CIV a Jednotných právnych predpisov CIM, pokiaľ sa zmierom neurovnajú alebo sa nepredložia na rozhodnutie riadnym súdom, môžu sa súhlasom zainteresovaných strán predložiť rozhodcovskému súdu. Pre zloženie rozhodcovského súdu a procedúru rozhodcovského konania platia články 13 až 16.

§ 3 Každý štát si môže pri podpise Dohovoru alebo pri uložení listín o jeho ratifikácii, o jeho prijatí, schválení alebo o prístupe k Dohovoru vyhradiť právo nepoužiť úplne alebo čiastočne ustanovenia § 1 a § 2.

§ 4 Každý štát, ktorý uplatnil výhradu podľa § 3 , kedykoľvek oznámiť depozitárnej vláde, že výhradu zrušuje. Zrušenie výhrady nadobúda účinnosť jeden mesiac po dni, keď o tom depozitárna vláda upovedomila zmluvné štáty.

Článok 13

Rozhodcovská dohoda. Kancelária súdu

Strany uzatvárajú rozhodcovskú dohodu, v ktorej sa najmä uvádza:

a) predmet sporu;

b) zloženie súdu a lehoty dohodnuté na vymenovanie jedného alebo viacerých rozhodcov;

c) miesto dohodnuté pre sídlo súdu.

Rozhodcovská dohoda sa zašle Ústrednému úradu, ktorý plní funkciu kancelárie súdu.

Článok 14

Rozhodcovia

§ 1 Zoznam rozhodcov zostavuje a bežne dopĺňa Ústredný úrad. Každý členský štát môže dať zapísať do zoznamu rozhodcov dvoch svojich štátnych príslušníkov, ktorí sú odborníkmi pre medzinárodné prepravné právo.

§ 2 V súlade s rozhodcovskou dohodou tvorí rozhodcovský súd jeden, traja alebo päť rozhodcov.

Rozhodcovia sa volia z osôb zapísaných do zoznamu rozhodcov podľa § 1. Pokiaľ však rozhodcovská dohoda predvída päť rozhodcov, môže si každá zo strán zvoliť jedného rozhodcu, ktorý nie je uvedený v zozname.

Ak rozhodcovská dohoda predvída jediného rozhodcu, zvolí sa vzájomnou dohodou strán.

Ak rozhodcovská dohoda predvída troch alebo päť rozhodcov, každá strana zvolí jedného, prípadne dvoch rozhodcov; títo rozhodcovia vzájomnou dohodou určia tretieho alebo piateho rozhodcu, ktorý rozhodcovskému súdu predsedá.

Ak sa strany na určení jediného rozhodcu nedohodnú alebo ak sa zvolení rozhodcovia nezjednotia na určení tretieho alebo piateho rozhodcu, určí ho generálny riaditeľ Ústredného úradu.

§ 3 Ak strany nemajú rovnakú štátnu príslušnosť, musí mať jediný, tretí alebo piaty rozhodca inú štátnu príslušnosť než strany.

Vstup tretej strany do sporu nemá vplyv na zloženie rozhodcovského súdu.

Článok 15
Konanie. Výdavky

§ 1 Rozhodcovský súd vedie konanie s prihliadnutím najmä na tieto ustanovenia:

a) skúma a posudzuje spory na základe prednesu strán, bez toho že by bol pri svojom rozhodnutí o právnych otázkach viazaný výkladom podávaným stranami;

b) nemôže prisúdiť viac a nič iné, než žalobca požaduje, a nie menej, než čo žalovaný uznal ako svoj dlh;

c) rozhodcovský výrok, náležite zdôvodnený, formuluje rozhodcovský súd a stranám ho zašle Ústredný úrad;

d) ak kogentné normy právneho poriadku platného v mieste sídla rozhodcovského súdu neustanovujú inak a s výhradou opačnej dohody strán, rozhodcovský výrok je konečný.

§ 2 Honoráre rozhodcov určí generálny riaditeľ Ústredného úradu. Rozhodcovský výrok určí poplatky a výdavky a spôsob ich rozdelenia, tak ako aj honorárov rozhodcov, medzi strany.

Článok 16
Premlčanie. Vykonateľnosť

§ 1 Začatie rozhodcovského konania má na prerušenie premlčania rovnaký účinok, aký predvída hmotné právo na podanie žaloby pred riadnym súdom.

§ 2 Výrok rozhodcovského súdu proti dopravným podnikom a užívateľom sa v každom členskom štáte stáva vykonateľným, len čo v štáte, kde sa má výrok vykonať, sú splnené všetky predpísané formality. Vecné preskúmanie prípadu nie je prípustné.

ODDIEL IV
RÔZNE USTANOVENIA

Článok 17
Vymáhanie nezaplatených pohľadávok medzi dopravnými podnikmi

§ 1 Veriteľský dopravný podnik, ktorý má pohľadávky z prepráv podliehajúcich Jednotným právnym predpisom, môže oznámiť Ústrednému úradu prehľad pohľadávok so žiadosťou o pomoc pri ich vymáhaní; Ústredný úrad vyzve za týmto účelom dlžnícky dopravný podnik, aby dlžnú sumu zaplatil alebo oznámil dôvody odmietnutia platby.

§ 2 Ak Ústredný úrad uzná, že odmietnutie je dostatočne zdôvodnené, navrhne stranám, aby sa obrátili na príslušný súd alebo na rozhodcovský súd podľa článku 12 § 2.

§ 3 Ak Ústredný úrad má názor, že suma je celkom alebo čiastočne dlhom, môže po prípadnom vypočutí znalca vyhlásiť, že dlhujúci dopravný podnik je povinný dlžnú sumu celkom alebo čiastočne zložiť na Ústrednom úrade; zložená suma zostane deponovaná, kým príslušný súd alebo rozhodcovský súd nevydá konečné rozhodnutie.

§ 4 Ak počas dvoch týždňov podnik nezloží sumu určenú Ústredným úradom, vyzve sa znovu na jej zaplatenie s poukázaním na následky svojho odmietnutia.

§ 5 Ak sa ani tejto druhej výzve do dvoch mesiacov nevyhovie, Ústredný úrad zašle členskému štátu, ktorému podnik patrí, zdôvodnenú žiadosť o prijatie opatrenia a najmä o preskúmanie, či sa aj naďalej majú v zozname ponechať trate dlhujúceho dopravného podniku.

§ 6 Ak členský štát vyhlási, že aj napriek neplateniu trvá na zapísaní tratí tohto podniku, alebo ak neodpovie do šiestich týždňov na oznámenie Ústredného úradu, vzniká právna domnienka, že

preberá záruku za úhradu všetkých pohľadávok z prepráv podliehajúcich Jednotným právnym predpisom.

Článok 18
Rozsudky. Zadržanie a zhabanie. Zábezpeky

§ 1 Len čo rozsudky, ako aj rozsudky pre omeškanie, ktoré vyniesol príslušný súd na základe ustanovení Dohovoru, sa stali vykonateľnými podľa práva platného pre tento súd, stávajú sa vykonateľnými v každom ďalšom členskom štáte po splnení formalít predpísaným štátom, v ktorom sa rozhodnutie má vykonať. Vecné preskúmanie prípadu nie je prípustné.

Toto ustanovenie sa nevzťahuje na rozsudky vykonateľné iba dočasne ani na rozsudky ukladajúce žalobcovi z dôvodu zamietnutia jeho žaloby okrem úhrady trov sporu aj náhradu škody.

Prvý odsek sa vzťahuje aj na súdne zmiery.

§ 2 Pohľadávky jedného dopravného podniku, ktoré vzniknú z medzinárodnej prepravy proti inému dopravnému podniku, ktorý nepatrí tomu istému štátu, sa môžu postihnúť zadržaním alebo zhabaním len podľa rozhodnutí súdov členského štátu, do ktorého patrí podnik, ktorý je veriteľom pohľadávky, ktorá sa má zhabať.

§ 3 Vozňový park železnice, ako aj predmety každého druhu, ktoré patria železnici a slúžia na prepravu, ako kontejnery, nakladacie zariadenia a plachty, môžu sa zadržať alebo zhabať v inom členskom štáte než v štáte, ktorému patrí vlastnícka železnica, len podľa rozhodnutí súdov tohto štátu.

Vozne prepravcov, ako aj predmety každého druhu slúžiace preprave, ktoré sa v nich nachádzajú a patria vlastníkovi vozňa, môžu sa zadržať alebo zhabať v inom členskom štáte než v tom, v ktorom vlastník vozňa má svoje sídlo, len podľa rozhodnutí súdov tohto štátu.

§ 4 Pri žalobách podľa Dohovoru nemožno požadovať zloženie zábezpeky na úhradu trov konania.

ODDIEL V
ZMENA DOHOVORU

Článok 19
Príslušnosť

§ 1 Členské štáty postupujú svoje návrhy na zmenu Dohovoru Ústrednému úradu, ktorý o tom bez odkladu upovedomí členské štáty.

§ 2 Valné zhromaždenie rozhoduje o návrhoch na zmenu ustanovení Dohovoru, ktoré nie sú uvedené v § 3 a 4.

Návrh na zmenu možno dať na program rokovania zasadania Valného zhromaždenia len so súhlasom jednej tretiny členských štátov.

Pri prerokúvaní návrhu na zmenu Valným zhromaždením môže toto zhromaždenie rozhodnúť väčšinou podľa článku 6 § 5, že taký návrh úzko súvisí s jedným alebo niekoľkými ustanoveniami, na zmenu ktorých je podľa § 3 príslušný Revízny výbor. V takom prípade je Valné zhromaždenie príslušné rozhodnúť aj o zmene tohto alebo týchto ustanovení.

§ 3 S výhradou rozhodnutia Valného zhromaždenia podľa § 2 tretieho odseku Revízny výbor rozhoduje o návrhoch na zmenu týchto ustanovení:

a) Jednotné právne predpisy CIV:

- Článok 1 § 3; článok 4 § 2; články 5 (okrem § 2), 6, 9 až 14, 15 (okrem § 6), 16 až 21, 22 § 3; články 23 až 25, 37, 43 (okrem § 2 a 4), 48, 49, 56 až 58, 61;
- sumy vyjadrené v zúčtovacích jednotkách, uvedené v článkoch 30, 31, 38, 40 a 41, ak sa majú zmenou zvýšiť;

b) Jednotné právne predpisy CIM:
- Článok 1 § 2, článok 3 § 2 až 5; články 4, 5, 6 (okrem § 3), 7, 8, 11 až 13, 14 (okrem § 7), 15 až 17, 19 (okrem § 4), 20 (okrem § 3), 21 až 24, 25 (okrem § 3), 26 (okrem § 2), 27, 28 § 3 a 6, články 29, 30 (okrem § 3), 31, 32 (okrem § 3), 33 (okrem § 5), 34, 38, 39, 41, 45, 46, 47 (okrem § 3), 48 - pokiaľ sa navrhuje len prispôsobenie medzinárodnému námornému prepravnému právu - 52, 53, 59 až 61, 64, 65;
- suma vyjadrená v zúčtovacích jednotkách v článku 40, ak sa má zmenou zvýšiť;
- Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu vozňov prepravcov (RIP), Príloha II;
- Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu kontejnerov (RICo), Príloha III;
- Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu spešnín (RIEx), Príloha IV.

§ 4 Výbor znalcov rozhoduje o návrhoch na zmeny ustanovení Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID), Príloha I k Jednotným právnym predpisom CIM.

Článok 20
Uznesenia Valného zhromaždenia

§ 1 Zmeny, o ktorých rozhodlo Valné zhromaždenie, sa zhrnú do protokolu, ktorý podpíšu zástupcovia členských štátov. Tento protokol podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu; ratifikačné listiny a listiny o prijatí alebo schválení sa ukladajú u depozitárnej vlády čo najskôr.

§ 2 Ak protokol ratifikujú, príjmu alebo schváli viac než dve tretiny členských štátov, uznesenie nadobudne platnosť po uplynutí lehoty určenej Valným zhromaždením.

§ 3 Vykonávanie Jednotných právnych predpisov CIV a CIM členskými štátmi a medzi členskými štátmi, ktoré mesiac pred nadobudnutím platnosti neuložili svoje ratifikačné listiny a listiny o prijatí alebo schválení, sa pozastavuje dňom, keď uznesenie nadobudne platnosť. O tomto pozastavení upovedomí členské štáty Ústredný úrad; pozastavenie stráca platnosť po uplynutí jedného mesiaca odo dňa, keď Ústredný úrad oznámi, že uznesenia Valného zhromaždenia príslušné štáty ratifikovali, prijali alebo schválili.

Pozastavenie sa nevzťahuje na členské štáty, ktoré - bez toho, že by uložili svoje listiny o ratifikácii, prijatí alebo schválení - oznámili Ústrednému úradu, že sa budú spravovať zmenami, na ktorých sa Valné zhromaždenie uznieslo.

Článok 21
Uznesenie výborov

§ 1 Zmeny, na ktorých sa uzniesli výbory, Ústredný úrad oznámi členským štátom.

§ 2 Tieto ustanovenia nadobudnú platnosť pre všetky členské štáty prvým dňom dvanásteho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, keď ich Ústredný úrad oznámil členským štátom, pokiaľ tretina členských štátov neuplatnila proti nim námietky do štyroch mesiacov odo dňa tohto oznámenia.

Ak však členský štát uplatní v lehote štyroch mesiacov námietky proti uzneseniu Revízneho výboru a vypovie Dohovor najneskoršie dva mesiace pred dňom určeným na nadobudnutie platnosti uznesenia, toto uznesenie nadobudne platnosť až dňom, keď sa výpoveď dotknutého členského štátu stane účinnou.

ODDIEL VI
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 22
Podpis, ratifikácia, prijatie, schválenie Dohovoru

§ 1 Dohovor je pripravený na podpis štátom pozvaným na ôsmu riadnu revíznu konferenciu Dohovorov CIM a CIV v Berne u švajčiarskej vlády do 31. decembra 1980.

§ 2 Dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu; ratifikačné listiny a listiny o prijatí alebo schválení sa ukladajú u švajčiarskej vlády ako vlády depozitárnej.

Článok 23
Prístup k Dohovoru

§ 1 Štáty, ktoré boli pozvané na ôsmu riadnu konferenciu Dohovorov CIM a CIV, ale ktoré nepodpísali Dohovor v lehote uvedenej v článku 22 § 1, môžu oznámiť prístup k Dohovoru ešte pred nadobudnutím jeho platnosti. Listina o prístupe sa ukladá u depozitárnej vlády.

§ 2 Každý štát, ktorý si praje pristúpiť k Dohovoru po nadobudnutí jeho platnosti, zašle depozitárnej vláde žiadosť a oznámenie o stave svojich podnikov železničnej dopravy z hľadiska medzinárodnej prepravy. Depozitárna vláda upovedomí o tom členské štáty a Ústredný úrad.

Ak päť členských štátov neuplatní u depozitárnej vlády námietky, žiadosť nadobúda právnu účinnosť po uplynutí šiestich mesiacov od uvedeného upovedomenia. Depozitárna vláda to oznámi pristupujúcemu štátu, ako aj členským štátom a Ústrednému úradu. Nový členský štát splní bez meškania ustanovenie článku 10.

Ak boli podané námietky, depozitárna vláda predloží žiadosť o prístupe Valnému zhromaždeniu na rozhodnutie.

Po uložení o prístupe sa prístup stane účinným prvým dňom druhého mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, keď Ústredný úrad oznámil členským štátom zoznam tratí nového členského štátu.

§ 3 Každý prístup k Dohovoru sa môže vzťahovať iba na Dohovor a jeho zmeny, t. j. v jeho platnom znení.

Článok 24
Nadobudnutie platnosti Dohovoru

§ 1 Len čo 15 štátov uloží svoje ratifikačné listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe, depozitárna vláda nadviaže styk so zainteresovanými vládami za účelom dohodnutia o nadobudnutí platnosti Dohovoru.

§ 2 Nadobudnutie platnosti Dohovoru má za následok zrušenie platnosti Medzinárodného dohovoru o preprave tovaru po železniciach (CIM) a Medzinárodného dohovoru o preprave cestujúcich a batožín po železniciach (CIV) zo 7. februára 1970, ako aj Dodatkové dohovory k Dohovoru CIV o zodpovednosti železnice za usmrtenie a zranenie cestujúcich z 26. februára 1966.

Článok 25
Výpoveď Dohovoru

Ak členský štát chce Dohovor vypovedať, upovedomí o tom depozitárnu vládu. Výpoveď nadobúda účinnosť 31. decembrom nasledujúceho roka.

Článok 26

Funkcia depozitárnej vlády

Depozitárna vláda upovedomí štáty pozvané na ôsmu riadnu revíznu konferenciu Dohovorov CIM a CIV ďalšie štáty, ktoré pristúpili k Dohovoru, ako aj Ústredný úrad:

a) o podpísaní Dohovoru, o uložení ratifikačných listín, listín o prijatí, schválení alebo prístupe a o zaslaní výpovedí;

b) o dátume, ktorým Dohovor nadobúda platnosť podľa článku 24;

c) o uložení ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení protokolov podľa článku 20.

Článok 27

Výhrady proti Dohovoru

Výhrady proti Dohovoru sú prípustné iba ak ich Dohovor predvída.

Článok 28

Texty Dohovoru

Dohovor je dojednaný a podpísaný vo francúzštine.

K francúzskemu textu sú pripojené úradné preklady v nemčine, angličtine, arabštine, taliančine a holandštine.

Rozhodujúcim je iba francúzsky text.

Na dôkaz toho dolu podpísaní, riadne splnomocnení svojimi vládami, podpísali tento Dohovor.

Dané v Berne deviateho mája 1980 v jednom pôvodnom vyhotovení vo francúzskom jazyku, ktoré zostane uložené v archíve Švajčiarskej konferencie. Jedna overená kópia sa doručí každému členskému štátu.

PROTOKOL o výsadách a imunitách Medzivládnej organizácie pre medzinárodnú železničnú prepravu (OTIF)

Článok 1

§ 1 Organizácia je v rámci svojej úradnej činnosti vyňatá zo súdnej právomoci a výkonu rozhodnutí s výnimkou ďalej uvedených prípadov:

a) ak sa v jednotlivých prípadoch výslovne vzdá tohto vyňatia;

b) v prípade občianskoprávnej žaloby o náhradu škody podanej treťou osobou týkajúcej sa dopravnej nehody spôsobenej automobilom alebo iným vozidlom Organizácie alebo vozidlom pre ňu používaným alebo v prípade porušenia dopravných predpisov, na ktorom má účasť uvedené vozidlo;

c) v prípade protižaloby, ktorá priamo súvisí s hlavnou žalobou podanou Organizáciou;

d) v prípade, keď je súdnym rozhodnutím nariadená obstávka platov, miezd alebo iných požitkov, ktoré Organizácia dlhuje členom personálu.

§ 2 Majetok a iné majetkové hodnoty Organizácie bez ohľadu na to kde sa nachádzajú, požívajú imunitu proti každej forme zhabania, konfiškácie, nútenej správy a inej formy obstávky alebo donútenia, pokiaľ to nie je na prechodný čas potrebné na zabránenie alebo vyšetrenie nehôd, na ktorých majú účasť motorové vozidlá Organizácie alebo vozidlá pre ňu používané.

Ak však z dôvodov verejného záujmu je vyvlastnenie nevyhnutné, musia sa prijať vhodné opatrenia, ktoré zabránia obmedzeniu výkonu činností Organizácie a vopred a okamžite poskytnúť primeraná náhrada.

§ 3 Každý členský štát oslobodzuje Organizáciu, jej majetok a jej príjmy v rámci jej úradnej činnosti od priamych daní. Ak Organizácia uskutočňuje nákupy alebo používa služby značnej hodnoty, ktoré sú bezpodmienečne potrebné na výkon úradnej činnosti, a ak sú pri týchto nákupoch alebo službách v cenách obsiahnuté dane alebo iné dávky, členské štáty urobia - pokiaľ je to možné - vhodné opatrenia na oslobodenie od týchto daní a dávok alebo na ich náhradu.

Oslobodenie sa nevzťahuje na dane a dávky, ktoré sú iba úhradou za poskytnuté služby.

Tovar dovážaný alebo vyvážaný Organizáciou, ktorý je bezpodmienečne potrebný na výkon jej úradnej činnosti, sa oslobodzuje od všetkých daní a dávok vyberaných pri dovoze a vývoze.

Oslobodenie podľa tohto článku sa nevzťahuje na tovar, ktorý je kúpený alebo dovezený, prípadne na služby, ktoré sa poskytujú na osobnú potrebu členov personálu Organizácie.

§ 4 Tovar získaný alebo dovezený podľa § 3 smie sa ďalej predať alebo scudziť alebo inak použiť za podmienok ustanovených členskými štátmi, ktoré poskytli oslobodenie.

§ 5 Úradnou činnosťou Organizácie podľa tohto Protokolu sa rozumejú činnosti zodpovedajúce cieľom uvedeným v článku 2 Dohovoru.

Článok 2

§ 1 Organizácia môže prijímať a vlastniť všetky druhy peňažných prostriedkov, mien alebo cenných papierov; môže s nimi voľne nakladať na všetky účely predvídané Dohovorom a v rozsahu nevyhnutnom na splnenie svojich záväzkov môže zriaďovať účty v ktorejkoľvek mene.

§ 2 Pri úradnom prijímaní a odovzdávaní správ a pri odovzdávaní všetkých svojich písomností má Organizácia nárok najmenej na také zaobchádzanie, aké jednotlivé členské štáty poskytujú iným porovnateľným medzinárodným organizáciám.

Článok 3

Zástupcovia členských štátov požívajú na území každého členského štátu pri výkone svojich funkcií a počas svojich služobných ciest tieto výsady a imunity:

a) vyňatie z jurisdikcie aj po ukončení ich misie za konanie pri plnení ich úloh včítane ústnych a písomných prejavov; toto vyňatie sa však nevzťahuje na škody z dôvodov dopravnej nehody , ktoré boli spôsobené automobilom alebo iným vozidlom patriacim zástupcovi niektorého štátu alebo ním vedeným, ani na prípady porušenia dopravných predpisov, na ktorých má účasť uvedené vozidlo;

b) imunitu proti zatknutiu a vyšetrovacej väzbe okrem prípadu pristihnutia pri čine;

c) imunitu proti zhabaniu ich osobných batožín okrem prípadu pristihnutia pri čine;

d) nedotknuteľnosť všetkých ich úradných písomností a listín;

e) oslobodenie pre seba aj pre svoje manželky (manželov) od všetkých obmedzení vstupu a od ohlasovacej povinnosti cudzincov;

f) z hľadiska menových a devízových predpisov rovnaké úľavy, aké sa poskytujú zástupcom cudzích vlád s dočasným úradným poslaním.

Článok 4

Členovia personálu Organizácie požívajú na území každého členského štátu pri výkone svojich funkcií tieto výsady a imunity:

a) vyňatie z jurisdikcie za konanie pri plnení ich úloh a v medziach ich kompetencie včítane ústnych a písomných prejavov, a to aj po ich odchode zo služieb Organizácie; toto vyňatie sa však nevzťahuje na škody z dôvodov dopravnej nehody, ktoré boli spôsobené automobilom alebo iným vozidlom patriacim členovi personálu Organizácie alebo ním vedeným, ani na prípady porušenia dopravných predpisov, na ktorých má účasť uvedené vozidlo;

b) nedotknuteľnosť všetkých ich úradných písomností a listín;

c) rovnaké oslobodenie od obmedzení pri vstupe a od odhlasovacej povinnosti cudzincov , aké sa všeobecne poskytuje členom personálu medzinárodných organizácií; rodinní príslušníci žijúci s nimi v spoločnej domácnosti požívajú rovnaké úľavy;

d) oslobodenie od štátnej dôchodkovej dane za predpokladu, že platy, mzdy a iné požitky vyplácané Organizáciou podliehajú zdaneniu v prospech Organizácie; členským štátom sa však ponecháva právo, aby tieto platy, mzdy a iné požitky vzali do úvahy pri určení výšky dôchodkovej dane vyberanej z príjmu z iných zdrojov; členské štáty nie sú povinné toto daňové oslobodenie poskytovať pri odškodneniach, penziách a rentách pozostalým, ktoré Organizácia vypláca bývalým členom personálu alebo osobám, na ktoré prešli ich nároky;

e) pokiaľ ide o devízové predpisy rovnaké výsady, aké sa všeobecne poskytujú členom personálu medzinárodných organizácií;

f) v prípade medzinárodnej krízy pri repatriacii tie isté úľavy pre nich a pre príslušníkov ich rodín, ktorí s nimi žijú v ich domácnosti, aké sa všeobecne priznávajú členom personálu medzinárodných organizácií.

Článok 5

Znalci povolaní Organizáciou požívajú počas svojej služobnej činnosti v súvislosti s Organizáciou alebo pri plnení objednávok pre Organizáciu včítane ciest uskutočňovaných pri tejto činnosti alebo pri plnení týchto objednávok, tieto výsady a imunity, pokiaľ sú na plnenie ich úloh nevyhnutné:

a) vyňatie z jurisdikcie za konanie pri plnení ich úloh včítane ich ústnych i písomných prejavov; toto vyňatie sa však nevzťahuje na škody z dôvodu dopravnej nehody, ktoré boli spôsobené automobilom alebo iným vozidlom patriacim znalcovi alebo ním vedeným, ani na prípady porušenia dopravných predpisov, na ktorých má účasť uvedené vozidlo;

b) nedotknuteľnosť všetkých ich úradných písomností a listín;

c) pokiaľ ide o devízové predpisy úľavy nevyhnutné na to, aby sa dali poukázať ich odmeny;

d) na ich osobné batožiny sa vzťahujú rovnaké úľavy, aké sa poskytujú zamestnancom v službe cudzích vlád s dočasným úradným poslaním.

Článok 6

§ 1 Výsady a imunity podľa tohto Protokolu sa poskytujú výlučne na ten účel, aby sa za všetkých okolností zabezpečil nerušený výkon činnosti Organizácie a úplná nezávislosť osôb, ktorým sú poskytované. Príslušné orgány zrušia imunitu vo všetkých prípadoch, keď jej ponechanie by zabraňovalo uplatneniu spravodlivosti a keď ju možno zrušiť bez ohrozenia splnenia cieľov, pre ktoré sa poskytla.

§ 2 Príslušné orgány podľa § 1 sú:
- členské štáty, pokiaľ ide o ich zástupcov,
- Správny výbor, pokiaľ ide o generálneho riaditeľa,
- generálny riaditeľ, pokiaľ ide o ostatných členov personálu a o znalcov povolaných Organizáciou.

Článok 7

§ 1 Žiadne z ustanovení tohto Protokolu nemôže obmedziť právo členského štátu urobiť opatrenia, ktoré sú v záujme jeho verejnej bezpečnosti nevyhnutné.

§ 2 Organizácia bude vždy spolupracovať s príslušnými orgánmi členských štátov, aby sa tak uľahčil riadny výkon práva, zabezpečilo dodržiavanie zákonov a predpisov členských štátov a aby sa zabránilo akémukoľvek zneužitiu, ktoré by mohlo vzísť z výsad a imunit podľa tohto Protokolu.

Článok 8
Žiaden členský štát nie je povinný poskytovať výsady a imunity

- podľa článku 3 okrem písm. d),

- podľa článku 4 okrem písm. a), b) a d),

- podľa článku 5 okrem písm. a) a b)

tohto Protokolu svojim vlastným štátnym príslušníkom alebo osobám, ktoré majú svoje stále bydlisko na jeho území.

Článok 9

Organizácia môže uzavrieť s jedným alebo s viacerými členskými štátmi doplnkové dohody na vykonávanie tohto Protokolu vo vzťahu k tomuto alebo k týmto členským štátom, ako aj iné dojednania na zabezpečenie svojej účinnej činnosti.

Dodatok A k Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) z 9 mája 1980

Jednotné právne predpisy pre Zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich a batožín (CIV)

ODDIEL I
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1
Rozsah platnosti

§ 1 Tieto Jednotné právne predpisy platia s výnimkami uvedenými v článkoch 2, 3 a 33 pre všetky prepravy osôb a batožín s medzinárodnými prepravnými dokladmi, ktoré platia pre cestu, ktorá prechádza cez územie najmenej dvoch štátov a výhradne po tratiach, ktoré sú zapísané do zoznamu podľa článkov 3 a 10 Dohovoru.

Pokiaľ ide o zodpovednosť železnice za usmrtenie a zranenie cestujúcich, platia Jednotné právne predpisy aj pre sprievodcov zásielok prepravovaných podľa Jednotných právnych predpisov pre Medzinárodný dohovor o preprave tovaru po železniciach (CIM).

§ 2 Medzinárodné tarify určujú spojenia, pre ktoré sa vydávajú medzinárodné prepravné doklady.

§ 3 Výraz „stanica“ v Jednotných právnych predpisoch zahŕňa okrem železničných staníc aj prístavy pravidelnej lodnej dopravy a všetky ostatné prevádzkárne dopravných podnikov otvorené na vykonanie prepravnej zmluvy.

Článok 2
Výnimky v rozsahu platnosti

§ 1 Na prepravy, ktorých vstupná stanica a stanica určenia ležia na území toho istého štátu a ktoré sa po území iného štátu uskutočňujú iba prievozom, sa Jednotné právne predpisy nevzťahujú:

a) ak je prevádzkovateľom na prievoznej trati výlučne železnica východiskového štátu alebo

b) ak sa zúčastnené štáty alebo železnice dohodli, že sa tieto prepravy nebudú považovať za medzinárodné.

§ 2 Na prepravy medzi stanicami dvoch susedných štátov a na prepravy medzi stanicami dvoch štátov cez územie tretieho štátu sa vzťahujú, ak trate, po ktorých sa preprava vykonáva, používa výhradne železnica jedného z týchto troch štátov, predpisy platné pre vnútroštátnu dopravu po tejto železnici, pokiaľ tomu neodporujú zákony a predpisy žiadneho zo zúčastnených štátov.

Článok 3
Výhrada zodpovednosti za usmrtenie alebo zranenie cestujúcich

§ 1 Každý štát si môže pri podpise Dohovoru alebo pri uložení listín o jeho ratifikácii, prijatí, schválení alebo o prístupe k Dohovoru vyhradiť právo nepoužiť všetky ustanovenia o zodpovednosti železnice za usmrtenie a zranenie cestujúcich, ak úraz nastal na jeho území a cestujúci je príslušníkom tohto štátu alebo má v tomto štáte svoj trvalý pobyt.

§ 2 Každý štát, ktorý uplatnil uvedenú výhradu, môže kedykoľvek oznámiť depozitárnej vláde, že ju odvoláva. Odvolanie výhrady nadobúda účinnosť jeden mesiac odo dňa, keď o ňom depozitárna vláda upovedomila zmluvné strany.

Článok 4
Prepravná povinnosť

§ 1 Železnica je povinná prepraviť cestujúcich a batožiny podľa Jednotných právnych predpisov, ak

a) cestujúci vyhovie Jednotným právnym predpisom, dopĺňajúcim ustanoveniam a medzinárodným tarifám;

b) prepravu možno vykonať pracovníkmi a normálnymi zariadeniami vyhovujúcimi prepravným potrebám;

c) preprave nebránia okolnosti, ktoré železnica nemôže odvrátiť a ktoré odstrániť nie je v jej moci.

§ 2 Ak príslušný úrad nariadil, aby preprava bola prechodne alebo trvale, úplne alebo čiastočne zastavená, musia sa tieto opatrenia bezodkladne oznámiť verejnosti a železniciam, ktoré o nich upovedomia železnice druhých štátov na uverejnenie.

§ 3 Každé porušenie tohto článku železnicou zakladá nároky na náhradu spôsobenej škody.

Článok 5
Tarify. Osobitné dojednania

§ 1 Medzinárodné tarify musia obsahovať všetky osobitné podmienky rozhodujúce pre prepravu, najmä údaje potrebné na výpočet dovozného a dopĺňajúcich poplatkov, a ak je to potrebné, aj podmienky prepočtu mien.

Tarifné podmienky sa smú odchyľovať od Jednotných právnych predpisov iba vtedy, ak to Jednotné právne predpisy výslovne predvídajú.

§ 2 Tarify sa musia používať voči všetkým za rovnakých podmienok.

§ 3 Železnice môžu uzavierať osobitné dohody o zľavách cestovného a o iných výhodách, pokiaľ sa zodpovedajúce podmienky priznávajú aj cestujúcim, ktorí sú v porovnateľnom postavení. Cenové zľavy alebo iné výhody sa môžu priznať pre železničnú službu, na účely verejnej správy, na dobročinné účely a na účely výchovné alebo pedagogické.

Opatrenia podľa prvého a druhého odseku sa nemusia uverejňovať.

§ 4 Medzinárodné tarify sa musia uverejniť len v tých štátoch, ktorých železnice sú na týchto tarifách zúčastnené ako železnice východiskové alebo cieľové. Tieto tarify a ich zmeny nadobúdajú platnosť dňom oznámeným pri ich uverejnení. Zvýšenie cien a iné opatrenia, ktoré majú za následok zhoršenie prepravných podmienok podľa týchto taríf, nadobúdajú platnosť najskôr šesť dní po ich uverejnení.

Zmeny cien za prepravu a dopĺňajúcich poplatkov ustanovených v medzinárodných tarifách podmienené kurzovými výkyvmi, ako aj opravy zrejmých chýb, nadobúdajú platnosť dňom, ktorý nasleduje po ich uverejnení.

§ 5 V každej stanici otvorenej pre medzinárodnú prepravu musí mať cestujúci možnosť nazrieť do medzinárodných taríf alebo ich výťahov, v ktorých sú uvedené ceny medzinárodných cestovných lístkov tam predávaných a príslušné prepravné za cestovné batožiny.

Článok 6
Zúčtovacia jednotka. Prepočítacie a prijímacie kurzy mien

§ 1 Zúčtovacou jednotkou podľa Jednotných právnych predpisov je „Osobitné právo čerpania“, ako definoval Medzinárodný menový fond.

Hodnota vnútroštátnej meny štátu, ktorý je členom Medzinárodného menového fondu, vyjadrená v Osobitných právach čerpania, sa určuje podľa prepočítacej metódy Medzinárodného menového fondu používanej na jeho vlastné operácie a transakcie.

§ 2 Hodnota vnútroštátnej meny štátu, ktorý nie je členom Medzinárodného menového fondu, vyjadrená v Osobitných právach čerpania sa vypočíta spôsobom, ktorý určí tento štát.

Tento výpočet musí viesť vo vnútroštátnej mene, pokiaľ je to len možné, k rovnakej reálnej hodnote, aká by vyplynula z použitia § 1.

§ 3 Pre štát, ktorý nie je členom Medzinárodného menového fondu a ktorého zákonodarstvo nedovoľuje použiť § 1 alebo 2, sa zúčtovacia jednotka podľa Jednotných právnych predpisov rovná hodnote troch zlatých frankov.

Zlatý frank je definovaný 10/31 gramov zlata s rýdzosťou 0,900.

Prepočet zlatého franku musí vo vnútroštátnej mene viesť, pokiaľ je to len možné, k rovnakej reálnej hodnote, aká by vyplynula z použitia § 1.

§ 4 Do troch mesiacov po nadobudnutí platnosti Dohovoru a potom vždy, keď dôjde k zmene metódy výpočtu alebo hodnoty vnútroštátnej meny k zúčtovacej jednotke, štáty oznámia Ústrednému úradu svoju metódu výpočtu podľa § 2 alebo výsledok prepočtu podľa § 3.

Ústredný úrad pošle toto oznámenie štátom.

§ 5 Železnica je povinná uverejniť kurzy, podľa ktorých

a) prepočítava sumy vyjadrené v cudzej mene, splatné v tuzemskej mene (prepočítacie kurzy);

b) prijíma pri platení cudzie meny (prijímacie kurzy).

Článok 7
Dopĺňajúce ustanovenia

§ 1 Dva alebo viaceré štáty alebo dve alebo viaceré železnice môžu vydať na vykonávanie Jednotných právnych predpisov dopĺňajúce ustanovenia. Dopĺňajúce ustanovenia sa môžu odchyľovať od Jednotných právnych predpisov iba vtedy, ak sa to v Jednotných právnych predpisoch výslovne predvída.

§ 2 Dopĺňajúce ustanovenia sa uverejňujú a nadobúdajú platnosť formou uvedenou v zákonoch a predpisoch každého štátu. Dopĺňajúce ustanovenia a ich nadobudnutie platnosti sa oznamujú Ústrednému úradu.

Článok 8
Vnútroštátne právo

§ 1 Ak v Jednotných právnych predpisoch, v dopĺňajúcich ustanoveniach a v medzinárodných tarifách nie sú zodpovedajúce ustanovenia, platí vnútroštátne právo.

§ 2 Vnútroštátnym právom sa rozumie právo štátu, v ktorom oprávnený uplatnil svoj nárok, včítane kolíznych noriem.

ODDIEL II
PREPRAVNÁ ZMLUVA

KAPITOLA I
Preprava cestujúcich

Článok 9
Cestovné poriadky a používanie vlakov

§ 1 Železnica musí vhodným spôsobom dať verejnosti na vedomie cestovný poriadok vlakov.

§ 2 Z cestovných poriadkov alebo z taríf musia byť zrejmé obmedzenia v používaní určitých vlakov alebo určitých vozňových tried.

Článok 10
Vylúčenie z prepravy. Podmienené pripustenie na prepravu

§ 1 Z prepravy sú vylúčené alebo počas cesty môžu sa z nej vylúčiť:

a) opité osoby a osoby, ktoré sa správajú neprístojne, alebo ktoré nezachovávajú predpisy platné v jednotlivých štátoch; tieto osoby nemajú právo na vrátenie cestovného ani dovozného za batožiny;

b) osoby, ktoré pre chorobu alebo z iných príčin by mohli byť spolucestujúcim na ťarchu, ak pre ne nie je vopred rezervovaný osobitný oddiel alebo ak im po zaplatení nemôže byť pridelený. Osoby, ktoré ochoreli počas cesty, musia sa prepraviť aspoň do najbližšej vhodnej stanice, kde sa im môže poskytnúť potrebná starostlivosť; zaplatené cestovné sa im po odpočítaní sumy za prejdenú trať vráti podľa článku 25; to isté platí aj pre prípadnú prepravu cestovnej batožiny.

§ 2 Preprava osôb postihnutých nákazlivými chorobami sa spravuje medzinárodnými zmluvami a predpismi alebo, ak neexistujú, zákonmi a predpismi, ktoré platia v každom štáte.

Článok 11
Cestovné lístky

§ 1 Cestovné lístky vydané pre medzinárodnú prepravu musia mať skratku CIV. Na prechodný čas sa pripúšťa znak C.

§ 2 Medzinárodné tarify alebo dojednania medzi železnicami určujú formu a obsah cestovných lístkov, ako aj jazyk a písmo, v ktorom musia byť vytlačené alebo vyplnené.

§ 3 Pokiaľ medzinárodné tarify nepripúšťajú výnimky, cestovné lístky musia obsahovať tieto údaje:

a) nástupnú a cieľovú stanicu;

b) prepravnú cestu; ak je dovolené použiť rôzne cesty alebo rôzne dopravné prostriedky, musí to byť uvedené;

c) druh vlaku a vozňovú triedu;

d) sumu cestovného;

e) prvý deň platnosti;

f) dobu platnosti.

§ 4 Zošity kupónových cestovných lístkov vydané podľa medzinárodnej tarify sú jediným prepravným dokladom podľa Jednotných právnych predpisov.

§ 5 Ak medzinárodné tarify neustanovia výnimku, možno cestovný lístok postúpiť iba vtedy, ak nie je na meno a ak cesta nebola nastúpená.

§ 6 Cestujúci je povinný pri prijímaní cestovného lístka sa presvedčiť, či mu bol vystavený podľa jeho údajov.

§ 7 Dobu platnosti cestovných lístkov a prerušenie cesty upravujú medzinárodné tarify.

Článok 12
Právo na prepravu. Cestujúci bez platného cestovného lístka

§ 1 Cestujúci je povinný mať od začiatku cesty platný cestovný lístok; musí ho uschovať až do skončenia cesty, predložiť ho na požiadanie zamestnancovi železnice poverenému jeho preskúmaním a odovzdať ho pri skončení cesty. Medzinárodné tarify môžu ustanoviť výnimky.

§ 2 Cestovné lístky, na ktorých bolo niečo neoprávnene zmenené, sú neplatné a zamestnanci železnice poverení ich preskúmaním ich odoberú.

§ 3 Cestujúci, ktorý nemôže predložiť platný cestovný lístok, je povinný okrem cestovného zaplatiť prirážku, ktorá sa vypočíta podľa predpisov železnice požadujúcej jej zaplatenie.

§ 4 Cestujúci, ktorý odmietne ihneď zaplatiť cestovné alebo prirážku, môže byť vylúčený z prepravy. Cestujúci vylúčený z prepravy nemôže žiadať, aby sa mu jeho cestovná batožina prichystala v inej stanici než v stanici určenia.

Článok 13
Zľava cestovného pre deti

§ 1 Deti až do dovŕšenia piateho roku sa prepravujú bezplatne bez cestovného lístka, ak sa pre ne nežiada osobitné miesto.

§ 2 Deti staršie ako päť rokov až do dovŕšenia desiateho roku a deti mladšie, pre ktoré sa žiada osobitné miesto, sa prepravujú za zľavnené cestovné. Toto zľavnené cestovné nesmie byť vyššie než polovica cestovného vyberaného za prepravu dospelých, s výnimkou príplatkov za použitie určitých vlakov alebo určitých vozňov a bez ujmy zaokrúhľovania podľa predpisov platných pre železnicu, ktorá cestovný lístok vydáva.
Táto zľava sa nesmie poskytovať z ceny cestovných lístkov, pri ktorých sa už poskytuje iná zľava z obyčajného cestovného pri jednoduchom cestovnom lístku.

§ 3 Medzinárodné tarify môžu však ustanoviť iné vekové hranice, než sú uvedené v § 1 a 2, pokiaľ tieto hranice nie sú nižšie než vek dovŕšených štyroch rokov, ak ide o bezplatnú prepravu podľa § 1, a než vek dovŕšených desiatich rokov v prípade zľavnených cien podľa § 2.

Článok 14
Obsadenie miest

§ 1 Obsadenie, pridelenie a rezervovanie miest upravujú predpisy platné pre železnicu.

§ 2 Cestujúci môže zaujať miesto vo vyššej vozňovej triede alebo vo vlaku vyššieho druhu, než ktoré sú uvedené na cestovnom lístku, alebo zmeniť prepravnú cestu za podmienok ustanovených medzinárodnými tarifami.

Článok 15
Preprava ručných batožín a zvierat vo vozňoch na prepravu cestujúcich

§ 1 Cestujúci sú oprávnení brať so sebou do vozňov zadarmo ľahko prenosné predmety (ručné batožiny).

Cestujúci môže pre svoju ručnú batožinu použiť len priestor nad miestom a pod miestom, ktoré zaberá, alebo iný zodpovedajúci priestor, ak ide o vozne osobitne zariadené, najmä ak je v nich osobitný priestor pre batožiny.

§ 2 Nie je dovolené brať so sebou do vozňov:

a) látky a predmety vylúčené z prepravy ako cestovné batožiny podľa článku 18 písmeno e) okrem výnimiek uvedených v doplňujúcich ustanoveniach alebo v tarifách;

b) predmety, ktoré by cestujúcim mohli byť na ťarchu alebo ktoré by mohli spôsobiť škodu;

c) predmety, ktoré colné alebo iné právne predpisy nepripúšťajú prepravovať vo vozni;

d) živé zvieratá, pokiaľ doplňujúce ustanovenia alebo tarify nepripúšťajú výnimku.

§ 3 Medzinárodné tarify môžu ustanoviť, za akých podmienok sa ďalej môžu prepravovať predmety či už ako ručná alebo cestovná batožina, ktoré sa do vozňa vzali v rozpore s ustanovením § 1 a § 2 písmeno b).

§ 4 Pri dôvodnom podozrení z porušenia § 2 písmeno a), b) a d) je železnica oprávnená sa presvedčiť v prítomnosti cestujúceho o povahe predmetov, ktoré vzal so sebou do vozňa. Ak nemožno zistiť cestujúceho, ktorý vezie so sebou predmety podliehajúce preskúmaniu, železnica vykoná preskúmanie v prítomnosti dvoch pre ňu cudzích svedkov.

§ 5 Dohľad nad predmetmi a zvieratami, ktoré cestujúci berie so sebou do vozňa, patrí cestujúcemu s výnimkou prípadu, keď ho nemôže vykonávať, pretože je v osobitne zariadenom vozni uvedenom v § 1.

§ 6 Cestujúci zodpovedá za každú škodu spôsobenú predmetmi alebo zvieratami, ktoré so sebou berie do vozňa, pokiaľ nedokáže, že škodu zavinila železnica, tretia osoba alebo okolnosti, ktoré cestujúci nemohol odvrátiť, a ktorých následky odstrániť nebolo v jeho moci.

Toto ustanovenie nemá vplyv na zodpovednosť, ktorá železnici môže patriť podľa článku 26.

Článok 16
Zmeškanie prípojných vlakov. Odrieknutie vlakov

§ 1 Ak oneskorením vlaku sa zmešká prípojný vlak alebo ak vlak je na celej ceste alebo na jej časti odrieknutý a cestujúci chce pokračovať v ceste, železnica je povinná, pokiaľ je to možné, prepraviť ho s jeho ručnou i cestovnou batožinou bez doplatku vlakom idúcim do tej istej cieľovej stanice po tej istej trati alebo po inej trati patriacej železniciam zúčastneným na pôvodnej prepravnej ceste a umožniť mu takto, aby do cieľovej stanice prišiel s čo najmenším oneskorením.

§ 2 Železnica je podľa okolností prípadu povinná potvrdiť na cestovnom lístku, že prípojný vlak bol zmeškaný alebo že vlak odrieknutý, a ak je to potrebné, predĺžiť dobu platnosti cestovného lístka a na cestovnom lístku poznačiť, že platí pre novú cestu, pre vyššiu vozňovú triedu alebo pre vlak vyššieho druhu. Tarify alebo cestovné poriadky môžu však použitie určitého vlaku vylúčiť.

KAPITOLA II
Preprava cestovných batožín

Článok 17
Predmety pripustené na prepravu

§ 1 Ako cestovné batožiny sa na prepravu prijímajú predmety určené na cestovné účely a uložené v cestovných kufroch, košíkoch, vakoch, cestovných vreciach a v iných obaloch tohto druhu, ako aj tieto obaly.

§ 2 Medzinárodné tarify môžu za určitých podmienok pripustiť na prepravu ako cestovné batožiny zvieratá a predmety neuvedené v § 1, najmä sprevádzané motorové vozidlá podané na prepravu s prívesom alebo bez prívesu.

§ 3 Tarify alebo cestovné poriadky môžu vylúčiť alebo obmedziť prepravu cestovných batožín v určitých vlakoch alebo v určitých druhoch vlakov.

Článok 18
Predmety vylúčené z prepravy

§ 1 Ako cestovné batožiny sú z prepravy vylúčené:

a) predmety, ktorých preprava je zakázaná, čo i len v jednom štáte zúčastnenom na preprave cestovnej batožiny;

b) predmety, ktorých preprava čo i len v jednom štáte zúčastnenom na preprave cestovnej batožiny je vyhradená poštovej správe;

c) tovar určený pre obchod;

d) neskladné predmety alebo predmety veľkej hmotnosti;

e) nebezpečné látky a predmety, najmä nabité zbrane, výbušné a zápalné látky a predmety, ľahko zápalné, jedovaté alebo žieravé látky, ako aj látky odporné a látky, ktoré môžu spôsobiť nákazu; medzinárodné tarify môžu niektorú z týchto látok a predmetov podmienečne pripustiť na prepravu ako cestovnú batožinu.

Článok 19
Prijatie a preprava cestovných batožín

§ 1 Cestovná batožina sa podáva na prepravu len po predložení cestovného lístka, ktorý platí najmenej do stanice určenia cestovnej batožiny, a to po prepravnej ceste vyznačenej v cestovnom lístku.

Ak cestovný lístok platí po niekoľkých cestách alebo ak je v mieste určenia niekoľko staníc, cestujúci musí presne označiť prepravnú cestu alebo stanicu, do ktorej zásielku na prepravu podáva. Železnica nezodpovedá za následky nedodržania tohto ustanovenia cestujúcim.

§ 2 Ak to tarify dovoľujú, cestujúci môže v dobe platnosti cestovného lístka podať na prepravu cestovnú batožinu priamo pre celú trať alebo pre ktorýkoľvek úsek celej trate.

§ 3 Tarify ustanovujú či a za akých podmienok sa môžu cestovné batožiny podávať na prepravu bez predloženia cestovných lístkov alebo po inej ceste, než ktorá je vyznačená na predloženom cestovnom lístku. Ak tarify dovoľujú podaj cestovných batožín na prepravu bez predloženia cestovného lístka, ustanovenia Jednotných právnych predpisov o právach a povinnostiach cestujúceho platia, pokiaľ ide o cestovné batožiny, primerane pre odosielateľa cestovnej batožiny.

§ 4 Dovozné za batožiny sa platí pri podaji.

§ 5 Inak pre podaj cestovnej batožiny na prepravu platia predpisy platné v podacej stanici.

§ 6 Cestujúci môže v súlade s predpismi platnými v podacej stanici určiť vlak, ktorým sa má jeho cestovná batožina odoslať. Ak cestujúci nevyužije toto oprávnenie, prepraví sa jeho batožina najbližším vhodným vlakom.

Ak sa cestovná batožina musí v prípojnej stanici prekladať, prepraví sa ďalej najbližším vlakom určeným na pravidelnú prepravu batožín.

Cestovné batožiny sa môžu uvedeným spôsobom prepravovať iba vtedy, ak pri odchode alebo na ceste tomu nebránia colné predpisy alebo iné predpisy orgánov štátnej správy.

Článok 20
Batožinový lístok

§ 1 Pri podaji cestovnej batožiny na prepravu sa cestujúcemu vydáva batožinový lístok.

§ 2 Batožinové lístky vydané pre medzinárodnú prepravu musia obsahovať skratku CIV. Na prechodný čas sa pripúšťa značka C.

§ 3 Medzinárodné tarify alebo dojednania medzi železnicami určujú formu a obsah batožinového lístka, ako aj jazyk a písmo, ktoré sa musí použiť pri tlači a vyplňovaní.

§ 4 Pokiaľ medzinárodné tarify neustanovujú výnimky, batožinové lístky musia obsahovať tieto údaje:

a) názov podacej stanice a stanice určenia;

b) prepravnú cestu;

c) deň podaja na prepravu a vlak, ktorým sa má batožina odoslať;

d) počet cestujúcich;

e) počet a hmotnosť kusov batožín;

f) sumu dovozného za batožinu a iné výdavky.

§ 5 Cestujúci je povinný pri prevzatí batožinového lístka sa presvedčiť, či bol vyhotovený podľa jeho údajov.

Článok 21
Stav, úprava, obal a označenie cestovnej batožiny

§ 1 Cestovné batožiny, ktorých stav alebo úprava je chybná alebo ktorých obal je nedostatočný alebo na ktorých sú zrejmé známky poškodenia, môže železnica odmietnuť. Ak sa napriek tomu prijmú na prepravu, môže železnica v batožinovom lístku urobiť príslušnú poznámku. Ak cestujúci prijme batožinový lístok s takou poznámkou, považuje sa to za dôkaz, že cestujúci uznal správnosť tejto poznámky.

§ 2 Cestujúci je povinný označiť na každom kuse batožiny na dobre viditeľnom mieste trvanlivo, zreteľne, nezmazateľne a spôsobom vylučujúcim zámenu:

a) svoje meno a svoju adresu;

b) stanicu a krajinu určenia.

Označenia už neplatné musí cestujúci odstrániť alebo urobiť nečitateľnými.

Železnica je oprávnená odmietnuť prijať na prepravu tie kusy, ktoré nemajú predpísané označenie.

Článok 22
Zodpovednosť cestujúceho. Preskúmanie. Prirážka

§ 1 Cestujúci zodpovedá za všetky následky nedodržania článkov 17, 18 a 21 § 2.

§ 2 Ak sa železnica odôvodnene domnieva, že sa konalo proti predpisom, je oprávnená preskúmať či obsah batožín zodpovedá predpisom, pokiaľ to nezakazujú zákony a predpisy štátu, v ktorom sa má preskúmanie uskutočniť. Cestujúci musí byť vyzvaný, aby sa na preskúmaní zúčastnil. Ak sa nedostaví alebo ak nie je dosiahnuteľný, privolajú sa k preskúmaniu dvaja svedkovia cudzí železnici.

§ 3 Ak sa zistí porušenie predpisov, cestujúci je povinný zaplatiť výdavky, ktoré vznikli preskúmaním.

Pri porušení ustanovení článkov 17 a 18 môže železnica vybrať prirážku ustanovenú medzinárodnými tarifami bez toho, že by tým bol dotknutý jej nárok na doplatenie rozdielu dovozného a na náhradu prípadnej škody.

Článok 23
Výdaj

§ 1 Cestovná batožina sa vydá po vrátení batožinového lístka a po zaplatení prípadných výdavkov viaznúcich na zásielke.

Železnica je oprávnená, nie však povinná, sa presvedčiť o tom, či držiteľ batožinového lístka je oprávnený cestovnú batožinu prevziať.

§ 2 Výdaju cestovnej batožiny držiteľovi batožinového lístka sa v súlade s predpismi platnými v stanici výdaja rovná

a) odovzdanie cestovnej batožiny colným alebo daňovým orgánom do ich výpravných miest alebo skladíšť, ak tieto miestnosti a skladištia nie sú pod dohľadom železnice,

b) odovzdanie živých zvierat na opatrovanie tretej osobe.

§ 3 Držiteľ batožinového lístka je oprávnený žiadať výdaj cestovnej batožiny vo výdajni batožín stanice určenia, len čo po príchode vlaku, ktorým sa cestovná batožina mala prepraviť, uplynul čas potrebný na jej prichystanie a na prípadné odbavenie colnými alebo inými správnymi orgánmi.

§ 4 Ak batožinový lístok nebol vrátený, železnica vydá cestovnú batožinu iba tomu, kto svoje oprávnenie preukáže; pri nedostatočnom preukázaní môže železnica požadovať zloženie zábezpeky.

§ 5 Cestovná batožina sa vydá v stanici, do ktorej bola podaná na prepravu. Na včasnú žiadosť držiteľa batožinového lístka musí sa však cestovná batožina po predložení cestovného lístka a vrátení batožinového lístka vrátiť v podacej stanici alebo vydať v stanici na ceste, ak to okolnosti dovoľujú a ak tomu nebránia colné predpisy alebo predpisy iných orgánov štátnej správy.

§ 6 Držiteľ batožinového lístka, ktorému podľa § 3 nie je cestovná batožina vydaná,môže požadovať,aby mu na batožinovom lístku bol vyznačený deň a hodina, keď žiadal o výdaj cestovnej batožiny.

§ 7 Na žiadosť oprávneného je železnica povinná preskúmať v jeho prítomnosti cestovnú batožinu, aby zistila škodu, ktorú on uvádza. Ak železnica nevyhovie tejto žiadosti, môže oprávnený odmietnuť príjem cestovnej batožiny.

§ 8 Inak sa výdaj cestovnej batožiny spravuje predpismi platnými v stanici, ktorá cestovnú batožinu vydáva.

KAPITOLA III
Spoločné ustanovenia o preprave cestujúcich a cestovných batožín

Článok 24
Dodržiavanie predpisov orgánov štátnej správy

Cestujúci je povinný plniť colné predpisy alebo predpisy iných orgánov štátnej správy za seba, za spoluprepravované zvieratá ako aj za svoje ručné a cestovné batožiny. Je povinný byť prítomný pri prehliadke svojich ručných a cestovných batožín, ak zákony a predpisy každého štátu neustanovujú výnimku. Železnica nezodpovedá cestujúcemu za škodu, ktorá vznikne tým, že cestujúci na tieto povinnosti nedbal.

Článok 25
Návratky a doplatky

§ 1 Cestovné sa celkom alebo čiastočne vráti, ak

a) cestovný lístok nebol použitý alebo bol použitý iba čiastočne;

b) cestovný lístok bol pre nedostatok miesta použitý v nižšej vozňovej triede alebo v nižšom druhu vlaku, než ktoré sú na ňom uvedené;

c) cestovná batožina bola vzatá späť v odosielacej stanici alebo bola vydaná v stanici na ceste.

§ 2 Medzinárodné tarify ustanovujú akými dokladmi a potvrdeniami sa má doložiť žiadosť o návratok, ďalej výšku návratkov a súm, o ktoré sa návratky krátia.

Tieto tarify môžu v určitých prípadoch návratky z cestovného a prepravného vylúčiť alebo viazať na určité podmienky.

§ 3 Každý nárok na návratok podľa predchádzajúcich paragrafov a podľa článku 10 § 1 písmeno b) zaniká, až sa na železnici neuplatnil v lehote šiestich mesiacov. Táto lehota sa začína pri cestovných lístkoch dňom nasledujúcim po dni uplynutia lehoty ich platnosti a pri batožinových lístkoch dňom ich vyhotovenia.

§ 4 V prípade nesprávneho použitia tarify alebo ak dôjde k omylu pri výpočte alebo vybraní prepravnej ceny alebo iných výdavkov, železnica je povinná preplatok vrátiť alebo sa jej musí zaplatiť nedoplatok len vtedy, ak prevyšuje pri každom cestovnom lístku alebo batožinovom lístku 1 zúčtovaciu jednotku.

§ 5 Na výpočet sumy návratku alebo doplatku sa použije úradný prepočítací kurz zo dňa, keď sa cestovné alebo dovozné vybralo. Ak sa platí v inej mene, než v ktorej sa cestovné alebo dovozné vybralo, použije sa prepočítací kurz zo dňa výplaty.

§ 6 Pre prípady týmto článkom neupravené, a ak medzi železnicami nie je dohodnuté osobitné dojednanie, platia predpisy východiskového štátu.

ODDIEL III
ZODPOVEDNOSŤ

KAPITOLA I
Zodpovednosť železnice za usmrtenie a zranenie cestujúcich

Článok 26
Základ zodpovednosti

§ 1 Železnica zodpovedá za škodu, ktorá vznikla tým, že cestujúci bol usmrtený, zranený alebo inak postihnutý na svojom telesnom alebo duševnom zdraví následkom úrazu, ku ktorému došlo v

súvislosti so železničnou prevádzkou počas pobytu cestujúceho vo vozňoch alebo pri nastupovaní alebo vystupovaní.

Železnica ďalej zodpovedá za škodu, ktorá vznikne úplnou alebo čiastočnou stratou alebo poškodením vecí, ktoré cestujúci postihnutý takým úrazom má na sebe alebo ich vezie so sebou ako ručnú batožinu; to platí aj pre zvieratá, ktoré cestujúci vezie so sebou.

§ 2 Železnica je od tejto zodpovednosti zbavená:

a) ak úraz spôsobili okolnosti, ktoré nemajú pôvod v prevádzke, a železnica nemohla týmto okolnostiam zabrániť napriek vynaloženiu podľa pomerov potrebnej starostlivosti a ich následky odvrátiť;

b) úplne alebo čiastočne, a to v miere, v akej bol úraz vyvolaný zavinením cestujúceho alebo jeho správaním, ktoré nezodpovedá obvyklému správaniu cestujúceho;

c) ak úraz bol vyvolaný správaním tretej osoby a železnica tomuto správaniu napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej situácii nemohla zabrániť a jeho následky odvrátiť; ak tým zodpovednosť železnice nie je vylúčená, potom železnica zodpovedá úplné za celú škodu s obmedzeniami podľa Jednotných právnych predpisov a bez ujmy prípadného postihu proti tretej osobe.

§ 3 Jednotné právne predpisy neurčujú zodpovednosť, ktorá môže postihnúť železnice v prípadoch nepredvídaných v § 1.

§ 4 Zodpovednou železnicou podľa tejto kapitoly je železnica, ktorá podľa zoznamu tratí podľa článkov 3 a 10 Dohovoru má v prevádzke trať (linku), na ktorej sa úraz stal. Ak podľa tohto zoznamu ide o spoločnú prevádzku dvoch železníc, je zodpovedná každá z nich.

Článok 27
Náhrady škody pri usmrtení

§ 1 Pri usmrtení cestujúceho náhrada škody zahŕňa:

a) potrebné výdavky vyvolané úmrtím cestujúceho, najmä náklady na prepravu mŕtvoly a na pochovanie do zeme a spálením;

b) ak smrť nenastala bezprostredne, aj náhradu škody podľa článku 28.

§ 2 Ak smrťou cestujúceho stratili svojho živiteľa osoby, ktoré bol cestujúci podľa zákona povinný alebo by bol v budúcnosti povinný vyživovať, musí sa aj táto škoda nahradiť. Nároky na náhradu škody osôb, ktorým cestujúci poskytoval výživu bez zákonnej povinnosti, sa spravujú vnútroštátnym právom.

Článok 28
Náhrada škody pri zranení

Pri zranení alebo inom poškodení telesného alebo duševného zdravia cestujúceho náhrada škody zahŕňa:

a) potrebné výdavky, najmä liečebné a ošetrovacie náklady a výdavky za dopravu;

b) majetkovú ujmu, ktorú cestujúci utrpí tým, že stratil úplne alebo čiastočne svoju zárobkovú schopnosť alebo že došlo k zvýšeniu jeho potrieb.

Článok 29
Náhrada iných škôd

Či a do akej miery je železnica povinná poskytnúť náhradu za iné škody, než ktoré sú uvedené v článkoch 27 a 28, najmä za fyzické a duševné útrapy (bolestné) a za estetickú ujmu, sa určuje podľa vnútroštátneho práva.

Článok 30
Forma a obmedzenie náhrady škody pri usmrtení a pri zranení

§ 1 Náhrada škody podľa článkov 27 § 2 a 28 písmeno b) sa poskytne vo forme kapitálu. Ak však vnútroštátne právo pripúšťa vyplácanie renty, poskytne sa náhrada týmto spôsobom, keď zranený cestujúci alebo osoby oprávnené podľa článku 27 § 2 o to požiadajú.

§ 2 Výšku náhrady škody, ktorá sa má poskytnúť podľa § 1, ustanovuje vnútroštátne právo. Pre použitie Jednotných právnych predpisov sa však určí pre každého cestujúceho najvyššia suma 70 000 zúčtovacích jednotiek na vyplatenie kapitálu alebo ročná renta zodpovedajúca tejto sume, ak podľa vnútroštátneho práva sú ustanovené najvyššie sumy v nižšej výmere.

Článok 31
Obmedzenie náhrady škody pri strate alebo poškodení vecí

Ak železnica zodpovedá podľa článku 26 § 1 druhého odseku, je povinná poskytnúť náhradu škody až do najvyššej sumy 700 zúčtovacích jednotiek na každého cestujúceho.

Článok 32
Zákaz obmedzenia zodpovednosti

Ustanovenia taríf a osobitných dojednaní medzi železnicou a cestujúcim, podľa ktorých by sa vopred úplne alebo čiastočne vylučovala zodpovednosť železnice za usmrtenie cestujúceho, dôkazné bremeno uložené železnici by sa prenášalo alebo by sa znižovali najvyššie sumy určené na náhradu škody v článku 30 § 2 a v článku 31, sú neplatné. Táto neplatnosť však nemá za následok neplatnosť prepravnej zmluvy.

Článok 33
Zmiešané prepravy

§ 1 Ustanovenie o zodpovednosti železnice za usmrtenie a zranenie cestujúceho sa nepoužije, s výhradou podľa § 2, na škody, ktoré vzniknú počas prepravy na neželezničných linkách zapísaných v zozname tratí podľa článkov 3 a 10 Dohovoru.

§ 2 Ak sa však železničné vozne prepravujú na trajektovej lodi, použijú sa ustanovenia o zodpovednosti za usmrtenie a zranenie cestujúcich na škody uvedené v článku 26 § 1, ktoré utrpí cestujúci následkom úrazu v súvislosti so železničným prevozom počas svojho pobytu v týchto vozňoch, pri nastupovaní do týchto vozňov alebo pri vystupovaní z týchto vozňov.

Pri použití predchádzajúceho odseku sa „štátom, na území ktorého sa stal úraz cestujúceho“ rozumie ten štát, pod ktorého vlajkou loď pláva.

§ 3 Ak v dôsledku výnimočných okolností je železnica nútená prerušiť dočasne svoju prevádzku a cestujúcich prepravuje alebo dáva prepraviť iným dopravným prostriedkom, zodpovedá podľa práva platného pre tento dopravný prostriedok. Ustanovenia čl. 18 Dohovoru, ako aj článkov 8, 48 až 53 a 55 Jednotných právnych predpisov sa však použijú aj v týchto prípadoch.

KAPITOLA II
Zodpovednosť železníc za cestovné batožiny

Článok 34
Spoločná zodpovednosť železníc

§ 1 Železnica, ktorá prijala na prepravu cestovnú batožinu a vydala batožinový lístok, zodpovedá za vykonanie prepravy batožiny po celej ceste až do jej výdaja.

§ 2 Každá ďalšia železnica tým, že prevzala cestovnú batožinu, vstupuje do prepravnej zmluvy a prijíma záväzky, ktoré z nej vyplývajú, bez ujmy ustanovení článku 51 § 3.

Článok 35
Rozsah zodpovednosti

§ 1 Železnica zodpovedá za každú škodu spôsobenú úplnou alebo čiastočnou stratou alebo poškodením batožiny, ktorá vznikne v čase od prijatia na prepravu až do výdaja, ako aj za jej oneskorený výdaj.

§ 2 Železnica je zbavená tejto zodpovednosti, ak strata, poškodenie alebo oneskorený výdaj boli zavinené cestujúcim, jeho príkazom, ktorý nevyplýva zo zavinenia železnice, vadou samotnej cestovnej batožiny alebo okolnosťami, ktorým železnica nemohla zabrániť a ich následky nemohla odvrátiť.

§ 3 Železnica je zbavená tejto zodpovednosti, ak strata alebo poškodenie vznikne z jednej alebo viacerých ďalej uvedených skutočností, spojených s osobitným nebezpečenstvom:

a) obal chýba alebo je vadný;

b) osobitná povaha batožiny;

c) podaj predmetov, ktoré sú vylúčené z prepravy ako cestovná batožina.

Článok 36
Dôkazné bremeno

§ 1 Dôkaz o tom, že strata, poškodenie alebo oneskorený výdaj vznikli z niektorej príčiny uvedenej v článku 35 § 2, patrí železnici.

§ 2 Ak železnica dokáže, že podľa faktických okolností prípadu strata alebo poškodenie mohli vzniknúť z jedného alebo viacerých osobitných nebezpečenstiev uvedených v článku 35 § 3, platí domnienka, že škoda z nich vznikla. Oprávnený má však právo preukázať, že škoda nebola spôsobená niektorým z týchto nebezpečenstiev.

Článok 37
Domnienka o strate cestovnej batožiny

§ 1 Oprávnený môže bez ďalšieho preukazovania považovať jednotlivý kus cestovnej batožiny za stratený, ak mu nebol vydaný alebo prichystaný na výdaj do štrnástich dní po tom, keď o jej výdaj požiadal podľa článku 23 § 3.

§ 2 Ak sa kus cestovnej batožiny, ktorý bol považovaný za stratený, nájde do jedného roka po tom, čo sa o jeho výdaj žiadalo, železnica je povinná upovedomiť o tom oprávneného, ak jeho adresa je známa alebo ak ju možno zistiť.

§ 3 Do tridsiatich dní po prijatí tejto správy môže oprávnený požiadať, aby sa mu cestovná batožina vydala v niektorej stanici na prepravnej ceste. V tom prípade zaplatí prepravné z odosielacej stanice do stanice výdaja cestovnej batožiny a vráti prijaté odškodnenie po odpočítaní prípadných výdavkov, ktoré v ňom boli zahrnuté. Právo na náhradu škody za oneskorený výdaj podľa článku 40 mu však zostáva zachované.

§ 4 Ak oprávnený nepožiada o výdaj nájdeného kusa cestovnej batožiny v lehote uvedenej v § 3 alebo ak sa kus našiel až po uplynutí jedného roka od žiadosti o jeho vydanie, železnica s ním naloží podľa zákonov a predpisov svojho štátu.

Článok 38
Náhrada škody pri strate

§ 1 Pri úplnej alebo čiastočnej strate cestovnej batožiny je železnica povinná bez ďalšej náhrady škody zaplatiť:

a) ak je výška škody dokázaná, sumu vo výške tejto škody, najviac však 34 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti alebo 500 zúčtovacích jednotiek za každý kus batožiny;

b) ak nie je výška škody dokázaná, paušálnu sumu 10 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti alebo 150 zúčtovacích jednotiek za každý kus batožiny.

Spôsob náhrady za každý chýbajúci kilogram alebo za každý kus batožiny ustanovujú medzinárodné tarify.

§ 2 Okrem toho nahradí železnica prepravné za batožinu, clo a aj iné sumy zaplatené v súvislosti s prepravou strateného kusa batožiny.

Článok 39
Náhrada škody pri poškodení

§ 1 Pri poškodení cestovnej batožiny je železnica povinná bez ďalšej náhrady škody zaplatiť sumu, ktorá zodpovedá miere ohodnotenia cestovnej batožiny.

§ 2 Náhrada škody nemôže presahovať:

a) ak je poškodením znehodnotená celá batožina, sumu, ktorú by bolo treba zaplatiť v prípade úplnej straty;

b) ak je poškodením znehodnotená iba časť cestovnej batožiny, sumu, ktorú by bolo treba zaplatiť v prípade straty znehodnotenej časti.

Článok 40
Náhrada škody pri oneskorenom výdaji

§ 1 Pri oneskorenom výdaji cestovnej batožiny je železnica povinná zaplatiť za každých aj začatých 24 hodín od času, keď sa o výdaj požiadalo, najviac však za 14 dní:

a) ak oprávnený preukáže, že oneskorením výdaja vznikla škoda včítane poškodenia, náhradu vo výške škody až do najvyššej sumy 0,40 zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti alebo 7 zúčtovacích jednotiek za každý kus oneskorene vydanej cestovnej batožiny;

b) ak oprávnený nepreukáže, že oneskorením výdaja vznikla škoda, paušálnu náhradu 0,07 zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti alebo 1,40 zúčtovacej jednotky za každý kus oneskorene vydanej cestovnej batožiny.

Spôsob náhrady škody za každý chýbajúci kilogram alebo za každý kus batožiny ustanovujú medzinárodné tarify.

§ 2 Pri úplnej strate cestovnej batožiny sa nesmie kumulovať náhrada podľa § 1 s náhradou podľa článku 38.

§ 3 Pri čiastočnej strate cestovnej batožiny sa poskytne náhrada podľa § 1 za časť, ktorá sa nestratila.

§ 4 Pri poškodení cestovnej batožiny, ktoré nenastalo oneskorením výdaja, sa poskytne náhrada podľa § 1, prípadne spolu s náhradou podľa článku 39.

§ 5 Náhrada škody podľa § 1 spolu s náhradami podľa článkov 38 a 39 nesmie byť v žiadnom prípade vyššia ako náhrada škody pri úplnej strate cestovnej batožiny.

Článok 41
Sprevádzané motorové vozidlá

§ 1 Ak sprevádzané motorové vozidlo je z dôvodov spôsobených železnicou naložené neskoršie alebo oneskorene vydané, je železnica povinná, ak oprávnený dokáže, že tým vznikla škoda, zaplatiť náhradu, ktorej výška nesmie prekročiť prepravné za prepravu vozidla.

§ 2 Ak sa oprávnený vzdá pri oneskorenej nakládke z dôvodu na strane železnice vykonania prepravnej zmluvy, vráti sa mu prepravné za prepravu vozidla a cestovné za cestujúcich. Ak preukáže, že týmto omeškaním vznikla škoda, môže okrem toho žiadať náhradu, ktorej výška nesmie prekročiť prepravné za prepravu vozidla.

§ 3 Pri úplnej alebo čiastočnej strate vozidla sa oprávnenému vypočíta náhrada za preukázanú škodu podľa zostatkovej hodnoty vozidla, ktorá nesmie presahovať 4000 zúčtovacích jednotiek. Vozidlom sa rozumie aj príves s nákladom alebo bez nákladu.

§ 4 Za škodu na predmetoch ponechaných vo vozidle železnica zodpovedá len v prípade, že ju zavinila. Celková náhrada škody nesmie presahovať 700 zúčtovacích jednotiek.
Za predmety ponechané na vozidle železnica nezodpovedá.

§ 5 Inak platia ustanovenia o zodpovednosti za cestovné batožiny aj pre prepravu sprevádzaných motorových vozidiel.

KAPITOLA III
Spoločné ustanovenia o zodpovednosti

Článok 42
Náhrada škody pri zlom úmysle alebo hrubej nedbanlivosti

Ak je škoda spôsobená zo zlého úmyslu alebo z hrubej nedbanlivosti železnice, potom ustanovenia článkov 30, 31 a 38 až 41 Jednotných právnych predpisov, ako aj ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré obmedzujú náhradu škody pevnou sumou, sa nepoužijú.

V prípade hrubej nedbanlivosti je však náhrada škody za stratu, poškodenie alebo oneskorený výdaj cestovnej batožiny obmedzená dvojnásobkom najvyšších súm uvedených v článkoch 38 až 41.

Článok 43
Zúročenie náhrady škody

§ 1 Oprávnený si môže nárokovať úroky z náhrady škody vo výške 5 % ročne odo dňa podania reklamácie podľa článku 49 alebo ak reklamácia nebola podaná, odo dňa podania žaloby.

§ 2 Pri náhradách škôd podľa článkov 27 a 28 sa však úroky počítajú až odo dňa, keď nastali okolnosti rozhodujúce pre výpočet náhrady škody, pokiaľ je tento deň neskorší než deň reklamácie alebo podania žaloby.

§ 3 Pri cestovných batožinách sa môžu úroky požadovať iba vtedy, ak náhrada presahuje 4 zúčtovacie jednotky na každý batožinový lístok.

§ 4 Ak oprávnený nepredloží železnici pri cestovnej batožine doklady potrebné na konečné vybavenie reklamácie v primeranej lehote, ktorá sa mu poskytla, zastavuje sa plynutie lehoty na výpočet úrokov od uplynutia tejto lehoty až do predloženia týchto dokladov.

Článok 44
Zodpovednosť pri jadrovej udalosti

Podľa Jednotných právnych predpisov sa železnica zbavuje zodpovednosti, ak škodu spôsobila jadrová udalosť, za ktorú v zmluvnom štáte podľa zákonov a predpisov o zodpovednosti v odbore jadrovej energie zodpovedá prevádzkovateľ jadrového zariadenia alebo iná osoba, ktorá ho zastupuje.

Článok 45
Zodpovednosť železnice za jej pracovníkov

Železnica zodpovedá za svojich zamestnancov a za iné osoby, ktoré použije na vykonávanie prepravy.

Ak však títo zamestnanci a iné osoby vykonávajú na požiadanie cestujúceho úkony, ktoré železnici nepatria, považujú sa za splnomocnenca cestujúceho, pre ktorého tieto úkony vykonávajú.

Článok 46
Iné nároky

Vo všetkých prípadoch, na ktoré sa vzťahujú Jednotné právne predpisy, môže sa proti železnici uplatňovať nárok na náhradu škody, nech už spočíva na akomkoľvek právnom základe, len za predpokladov a v medziach, ktoré sú v nich ustanovené.

To isté platí o nárokoch uplatňovaných voči železničným zamestnancom a iným osobám, za ktoré železnica zodpovedá podľa článku 45.

Článok 47
Osobitné ustanovenia

§ 1 S výhradou ustanovení článku 41 sa zodpovednosť železnice za škodu spôsobenú meškaním alebo odrieknutím vlaku alebo zmeškaním spoja spravuje podľa zákonov a predpisov štátu, v ktorom došlo ku škodnej udalosti.

§ 2 S výhradou ustanovení článku 26 železnica zodpovedá za predmety a zvieratá, na ktoré podľa článku 15 § 5 patrí dozor cestujúcemu, ako aj za predmety, ktoré má cestujúci u seba, len ak škoda bola spôsobená jej zavinením.

§ 3 Ostatné články oddielu III a oddielu IV sa v prípadoch uvedených v § 1 a 2 nepoužijú.

ODDIEL IV
UPLATŇOVANIE NÁROKOV

Článok 48
Zistenie čiastočnej straty alebo poškodenia cestovnej batožiny

§ 1 Ak železnica zistí alebo predpokladá čiastočnú stratu alebo poškodenie cestovnej batožiny alebo ak to tvrdí oprávnený, je železnica povinná bez ďalšieho prieťahu a ak je to možné v prítomnosti oprávneného spísať zápisnicu, v ktorej sa podľa povahy škody zistí stav cestovnej batožiny, jej hmotnosť a ak je to možné, rozsah škody, jej príčina a čas, kedy vznikla.
Odpis tejto zápisnice sa vydá bezplatne oprávnenému.

§ 2 Ak oprávnený neuzná zistenia uvedené v zápisnici, môže požadovať, aby stav a hmotnosť cestovnej batožiny, ako aj príčinu a rozsah škody zistil znalec určený stranami alebo súdom. Pre toto konanie platia zákony a predpisy štátu, v ktorom sa zistenie robí.

§ 3 Pri strate jednotlivých kusov cestovnej batožiny je oprávnený povinný na uľahčenie pátrania železnice popísať stratené kusy tak presne, ako je to len možné.

Článok 49
Reklamácie

§ 1 Reklamácie, ktoré sa týkajú zodpovednosti železnice za usmrtenie a zranenie cestujúceho, treba podať písomne na niektorej z ďalej uvedených železníc:

a) na zodpovednej železnici; ak podľa článku 26 § 4 sú zodpovedné dve železnice, na jednej z nich;

b) na východiskovej železnici;

c) na železnici určenia;

d) na železnici v obvode ktorej má cestujúci trvalé bydlisko alebo obvyklý pobyt, pokiaľ sídlo tejto železnice je na území zmluvného štátu.

§ 2 Ostatné reklamácie z prepravnej zmluvy sa musia podať písomne na železnici uvedenej v článku 51 § 2 a 3.

Na vybavenie reklamácie môže železnica žiadať vrátenie cestovných lístkov alebo batožinových lístkov.

§ 3 Na podanie reklamácie sú oprávnené osoby, ktoré podľa článku 50 môžu súdne uplatňovať nároky proti železnici.

§ 4 Cestovné lístky, batožinové lístky a iné doklady, ktoré chce oprávnený pripojiť k reklamácii, musia sa predložiť v originále alebo v náležite overenom odpise, ak to železnica požaduje.

Článok 50
Osoby oprávnené na súdne uplatňovanie nárokov proti železnici

Na súdne uplatňovanie nárokov proti železnici je oprávnený ten, kto predloží cestovný lístok alebo batožinový lístok alebo kto svoje oprávnenie preukáže inak.

Článok 51
Železnice, proti ktorým možno súdne uplatňovať nároky

§ 1 Nároky na náhradu škody na základe zodpovednosti železnice za usmrtenie a zranenie cestujúceho sa môžu súdne uplatňovať iba proti železnici zodpovednej podľa článku 26 § 4. Pri spoločnej prevádzke dvoch železníc má žalobca právo voľby medzi týmito železnicami.

§ 2 Nároky na vrátenie súm, ktoré boli zaplatené na základe prepravnej zmluvy, sa môžu súdne uplatniť proti železnici, ktorá ich vybrala, alebo proti železnici, v prospech ktorej sa suma vybrala.

§ 3 Ostatné nároky z prepravnej zmluvy sa môžu súdne uplatniť proti východiskovej železnici, železnici určenia alebo proti tej železnici, na ktorej došlo k udalosti, ktorá je dôvodom pre uplatnenie nároku.

Proti železnici určenia sa nárok môže súdne uplatňovať aj v prípade, že cestovné batožiny nedostala.

§ 4 Ak žalobca má voľbu medzi niekoľkými železnicami, jeho právo voľby zaniká, len čo je podaná žaloba proti jednej z týchto železníc.

§ 5 Protižalobou alebo námietkami môžu sa nároky súdne uplatňovať aj proti inej železnici, než ktorá je uvedená v § 2 a 3, ak žaloba spočíva na tej istej prepravnej zmluve.

Článok 52
Príslušnosť

§ 1 Ak nie je v medzištátnych zmluvách alebo koncesiách ustanovené niečo iné, môžu sa nároky založené na zodpovednosti železnice za usmrtenie a zranenie cestujúceho súdne uplatniť len pred príslušnými súdmi štátu, na území ktorého došlo k úrazu cestujúceho.

§ 2 Ak nie je v medzištátnych zmluvách alebo koncesiách ustanovené niečo iné, môžu sa ostatné nároky na základe Jednotných právnych predpisov uplatniť len pred príslušnými súdmi štátu, ktorému patrí železnica, proti ktorej sa nárok uplatňuje.

Ak má železnica v prevádzke samostatné železničné siete v rôznych štátoch, považuje sa na použitie tohto paragrafu každá z týchto sietí za osobitnú železnicu.

Článok 53
Zánik nárokov zo zodpovednosti pri usmrtení a zranení cestujúceho

§ 1 Všetky nároky oprávneného zo zodpovednosti železnice pri usmrtení a zranení cestujúceho zanikajú, ak oprávnený neoznámi úraz najneskoršie do troch mesiacov po tom, keď sa dozvedel o škode, niektorej zo železníc, na ktorej možno podať reklamáciu podľa článku 49 § 1.

Ak oprávnený oznámi úraz železnici ústne, musí železnica o tomto ústnom oznámení vyhotoviť potvrdenie.

§ 2 Nároky však nezanikajú, ak

a) oprávnený podal počas lehoty ustanovenej v § 1 reklamáciu na niektorej zo železníc uvedených v článku 49 § 1;

b) zodpovedá železnica - alebo ak sú podľa článku 26 § 4 zodpovedné dve železnice, jedna z nich - sa dozvedela počas lehoty ustanovenej v § 1 o úraze cestujúceho iným spôsobom;

c) opomenutie alebo omeškanie oznámenia spôsobili okolnosti, ktoré nemožno pričítať na ťarchu oprávneného;

d) oprávnený preukáže, že úraz bol spôsobený zavinením železnice.

Článok 54
Zánik nárokov zo zmluvy o preprave batožiny

§ 1 Odberom cestovnej batožiny oprávneným zanikajú proti železnici všetky nároky z prepravnej zmluvy pre čiastočnú stratu, poškodenie alebo oneskorený výdaj.

§ 2 Nároky však nezanikajú:

a) pri čiastočnej strate alebo poškodení, ak

   1. stratu alebo poškodenie zistil podľa článku 48 oprávnený pred prevzatím cestovnej batožiny;

   2. zistenie, ktoré sa malo uskutočniť podľa článku 48, sa opomenulo iba zavinením železnice;

b) pri zjavne nepoznateľnej škode, ktorú oprávnený zistil až po odbere cestovnej batožiny, ak

   1. požiada o zistenie podľa článku 48 ihneď po objavení škody a najneskoršie tri dni po odbere cestovnej batožiny;

   2. dokáže, že škoda vznikla v čase od prijatia cestovnej batožiny na prepravu do jej výdaja;

c) pri oneskorenom výdaji, ak oprávnený uplatní svoje práva na niektorej železnici uvedenej v článku 51 § 3 počas dvadsaťjeden dní;

d) ak oprávnený dokáže, že škoda vyplynula zo zlého úmyslu alebo z hrubej nedbanlivosti železnice.

Článok 55
Premlčanie nárokov

§ 1 Nároky na náhradu škody vyplývajúce zo zodpovednosti železnice pri usmrtení a zranení cestujúceho sa premlčujú takto:

a) nároky cestujúceho po troch rokoch, počítajúc od prvého dňa po úraze;

b) nároky ostatných oprávnených po troch rokoch, počítajúc od prvého dňa po úmrtí cestujúceho, najneskoršie však po piatich rokoch, počítajúc od prvého dňa po úraze.

§ 2 Iné nároky z prepravnej zmluvy sa premlčujú po jednom roku.
Premlčacia lehota je však dva roky

a) pri nárokoch na náhradu škody spôsobenej zo zlého úmyslu,

b) v prípade podvodu.

§ 3 Premlčacia lehota podľa § 2 sa začína pri nárokoch

a) na odškodnenie za úplnú stratu štrnástym dňom po uplynutí lehoty ustanovenej v článku 23 § 3;

b) na odškodnenie za čiastočnú stratu, poškodenie alebo oneskorený výdaj dňom výdaja;

c) na zaplatenie alebo na vrátenie cestovného a dovozného, poplatkov alebo prirážok, alebo pri nárokoch na opravu pri nesprávnom použití tarify, chybnom výpočte alebo inkase dňom zaplatenia, alebo ak sa platilo, dňom, keď sa malo platiť;

d) na doplatenie sumy požadovanej colnými alebo inými orgánmi štátnej správy dňom, keď príslušný úrad uplatnil nárok;

e) vo všetkých ostatných prípadoch týkajúcich sa prepravy cestujúcich dňom, keď uplynula platnosť cestovného lístka.

Deň označený ako počiatok premlčacej lehoty sa do nej nikdy nepočíta.

§ 4 Pri podaní reklamácie s potrebnými dokladmi na železnici podľa článku 49 sa plynutie premlčacej lehoty zastavuje až do dňa, keď železnica reklamáciu písomne zamietne a vráti doklady k nej priložené. Ak sa reklamácii vyhovie čiastočne, premlčacia lehota začne znovu plynúť pre tú časť reklamácie, ktorá zostala sporná. Predložiť dôkazy o podaní reklamácie alebo o odpovedi, ako aj o vrátení dokladov má ten, kto sa na tieto skutočnosti odvoláva.
Ďalšie reklamácie, ktoré sa týkajú toho istého nároku, nemajú za následok spočívanie premlčacej lehoty.

§ 5 Premlčané nároky sa nemôžu už uplatniť ani protižalobou ani námietkou.

§ 6 S výhradou predchádzajúceho ustanovenia platí pre spočívanie a prerušenie premlčacej lehoty vnútroštátne právo.

ODDIEL V
VZÁJOMNÉ VZŤAHY MEDZI ŽELEZNICAMI

Článok 56
Odúčtovanie medzi železnicami

Každá železnica je povinná zaplatiť zúčastneným železniciam podiel, ktorý na ne pripadá z cestovného a dovozného, ktoré vybrala alebo mala vybrať.

Článok 57
Postih pri strate alebo poškodení

§ 1 Železnica, ktorá podľa Jednotných právnych predpisov zaplatila náhradu za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo za poškodenie cestovnej batožiny, má právo postihu proti železniciam zúčastneným na preprave podľa týchto ustanovení:

a) železnica, ktorá škodu spôsobila, zodpovedá za ňu sama;

b) ak škodu spôsobilo niekoľko železníc, každá z nich zodpovedá za škodu, ktorú spôsobila; ak takéto rozlíšenie nie je možné, náhrada sa rozdelí medzi železnice podľa písmena c);

c) ak nemožno dokázať, že škodu spôsobila jedna alebo niekoľko železníc, náhrada sa rozdelí medzi všetky železnice zúčastnené na preprave s výnimkou tých, ktoré dokážu, že na ich tratiach škoda nebola spôsobená; náhrada sa rozdelí v pomere tarifných kilometrov.

§ 2 Ak niektorá železnica nie je schopná platiť, rozdelí sa podiel na ňu pripadajúci, ale ňou nezaplatený, na všetky ostatné železnice zúčastnené na preprave v pomere tarifných kilometrov.

Článok 58
Postih pri oneskorenom výdaji

Ustanovenie článku 57 sa použije aj pri náhrade za oneskorený výdaj. Ak oneskorený výdaj zavinilo niekoľko železníc, rozdelí sa náhrada medzi tieto železnice v pomere oneskorení, ktoré vznikli na ich tratiach.

Článok 59
Konanie pri postihu

§ 1 Železnica, proti ktorej sa podľa článkov 57 alebo 58 uplatňuje postih, nemá právo popierať platnosť platby železnicou, ktorá postih uplatňuje, ak odškodnenie určil súd a spor jej bol riadne oznámený a ak mala možnosť do neho vstúpiť. Súd, ktorý vedie hlavný spor, určí lehoty na oznámenie sporu a na vstup do tohto sporu.

§ 2 Železnica, ktorá uplatňuje postih, musí podať len jednu žalobu proti všetkým železniciam, s ktorými sa nedohodla; inak stráca právo postihu proti tým železniciam, ktoré nežalovala.

§ 3 Súd je povinný rozhodnúť v jednom rozsudku o všetkých postihoch, ktorými sa zaoberá.

§ 4 Žalované železnice nemôžu uplatňovať ďalší postih.

§ 5 Konanie o postihu nesmie byť zaťahované do konania o náhradu škody, ku ktorému dal podnet oprávnený z prepravnej zmluvy.

Článok 60
Príslušnosť pri postihu

§ 1 Súd sídla železnice, proti ktorej sa postih uplatňuje, je výlučne príslušný na všetky žaloby z postihu.

§ 2 Ak sa má žaloba podať na niekoľko železníc, žalujúca železnica má právo voľby medzi súdmi príslušnými podľa § 1.

Článok 61
Dojednania o postihu

Železnice sa môžu dojednaniami odchýliť od ustanovení tohto oddielu o vzájomnom postihu s výnimkou ustanovení článku 59 § 5.

ODDIEL VI
OSOBITNÉ USTANOVENIA

Článok 62
Odchýlky

Ustanovenia Jednotných právnych predpisov nemajú prednosť pred ustanoveniami, ktoré príjmu niektoré štáty pre svoju vzájomnú prepravu na vykonanie osobitných zmlúv, ako napríklad zmlúv o Európskom spoločenstve pre uhlie a oceľ a o Európskom hospodárskom spoločenstve.

Dodatok B k Dohovoru o medzinárodnej preprave tovaru po železniciach (COTIF) z 9 mája 1980

Jednotné právne predpisy pre Zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave tovaru (CIM)

ODDIEL I
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1
Rozsah platnosti

§ 1 Tieto Jednotné právne predpisy platia s výnimkami uvedenými v článku 2 pre všetky zásielky tovaru podané na prepravu s priamym nákladným listom vystaveným pre prepravnú cestu prechádzajúcu po území najmenej dvoch štátov a len po tratiach, ktoré sú zapísané do zoznamu vyhotoveného podľa článkov 3 a 10 Dohovoru.

§ 2 Výraz „stanica“ v Jednotných právnych predpisoch zahŕňa okrem železničných staníc aj prístavy lodnej dopravy a všetky ostatné prevádzkárne dopravných podnikov otvorené pre verejnosť na vykonávanie prepravnej zmluvy.

Článok 2
Výnimky z rozsahu platnosti

§ 1 Pre zásielky, ktorých odosielacia stanica a stanica určenia ležia na území toho istého štátu a ktoré sa cez územie druhého štátu prepravujú len prievozom, tieto Jednotné právne predpisy neplatia,

a) ak prievozné trate má v prevádzke výhradne železnica odosielacieho štátu alebo

b) ak zúčastnené štáty alebo železnice dojedali dohody, podľa ktorých sa tieto zásielky nepovažujú za medzinárodné.

§ 2 Na zásielky medzi stanicami dvoch susedných štátov, ako aj na zásielky medzi stanicami dvoch štátov prepravované cez územie tretieho štátu, sa vzťahujú, ak trate zúčastnené na preprave má v prevádzke výhradne železnica jedného z týchto troch štátov, predpisy platné pre vnútroštátnu prepravu na tejto železnici, ak odosielateľ o to požiada použitím príslušného nákladného listu a ak tomu neodporujú zákony a predpisy žiadneho zo zúčastnených štátov.

Článok 3
Prepravná povinnosť železnice

§ 1 Železnica je povinná vykonať podľa týchto Jednotných právnych predpisov každú prepravu tovaru podaného na prepravu ako vozňová zásielka, ak

a) odosielateľ vyhovie týmto Jednotným právnym predpisom, dopĺňajúcim ustanoveniam a tarifám;

b) prepravu možno vykonať pracovníkmi a normálnymi dopravnými zariadeniami, ktoré vyhovujú pravidelným prevádzkovým potrebám;

c) preprave nebránia okolnosti, ktoré železnica nemôže odvrátiť a ktoré odstrániť nie je v jej moci.

§ 2 Železnica je povinná prijímať na prepravu tovar, ktorého naloženie, preloženie alebo vyloženie vyžaduje použitie osobitných zariadení iba vtedy, ak príslušné stanice majú tieto zariadenia.

§ 3 Železnica je povinná prijímať na prepravu len tovar, ktorého preprava sa môže vykonať ihneď; predpisy platné v odosielacej stanici ustanovujú prípady, kedy treba dočasne vziať na uskladnenie tovar, ktorý nevyhovuje tejto podmienke.

§ 4 Ak príslušný orgán rozhodol, aby

a) prevádzka bola celkom alebo sčasti zrušená alebo zastavená,

b) určité zásielky boli vylúčené z prepravy alebo prijímané na prepravu len za určitých podmienok,

musia sa tieto opatrenia bezodkladne oznámiť verejnosti a železniciam, ktoré o nich informujú železnice iných štátov na uverejnenie.

§ 5 Železnice môžu vzájomnou dohodou sústrediť prepravu tovaru v niektorých spojoch na určité pohraničné priechody a určité prievozné krajiny.

Tieto opatrenia sa oznamujú Ústrednému úradu. Železnice ich uvedú v osobitných zoznamoch, ktoré sa uverejňujú ako medzinárodné tarify a nadobudnú platnosť jeden mesiac od dátumu ich oznámenia Ústrednému úradu.

§ 6 Každé porušenie tohto článku železnicou môže zakladať nárok na náhradu spôsobenej škody.

Článok 4
Predmety vylúčené z prepravy

Z prepravy sú vylúčené:

a) predmety, preprava ktorých je zakázaná hoci len na jednom z území, cez ktoré sa majú prepravovať;

b) predmety, preprava ktorých je vyhradená poštovej správe hoci len na jednom z území, cez ktoré sa majú prepravovať;

c) predmety, ktoré sa svojimi rozmermi, svojou hmotnosťou alebo svojou povahou nehodia na prepravu vzhľadom na zariadenia alebo prevádzkové prostriedky hoci len jednej zo zúčastnených železníc;

d) látky a predmety, ktoré sú z prepravy vylúčené podľa Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID), Príloha I Jednotných právnych predpisov, s výnimkou odchýlok uvedených v článku 5 § 2.

Článok 5
Predmety pripustené na prepravu za osobitných podmienok

§ 1 Na prepravu za osobitných podmienok sú pripustené:

a) látky a predmety pripustené na prepravu za podmienok ustanovených RID alebo za podmienok ustanovených dohodami a tarifnými ustanoveniami podľa § 2;

b) zásielky mŕtvol, železničné vozidlá pohybujúce sa na vlastných kolesách, živé zvieratá a predmety, ktorých preprava spôsobuje osobitné ťažkosti pre ich rozmery, hmotnosť a povahu, sú pripustené za podmienok uvedených v doplňujúcich ustanoveniach; tieto ustanovenia sa môžu odchyľovať od Jednotných právnych predpisov.

Živé zvieratá musia byť sprevádzané, pričom sprievodcu zabezpečí odosielateľ. Sprievodca však nie je potrebný, ak je to uvedené v medzinárodných tarifách alebo pokiaľ železnice zúčastnené na preprave na žiadosť odosielateľa sprevádzanie nepožadujú; v tomto prípade je železnica - s výhradou opačného dojednania - zbavená svojej zodpovednosti za stratu alebo poškodenie, ktoré vyplynulo z nebezpečenstva, ktorému sa malo predísť sprevádzaním.

§ 2 Dva alebo viaceré štáty môžu dohovormi alebo dve alebo viaceré železnice tarifnými ustanoveniami dojednať podmienky, za ktorých určité látky alebo určité predmety vylúčené z prepravy podľa RID budú napriek tomu pripustené na prepravu.

Štáty alebo železnice môžu rovnakým spôsobom zmierniť podmienky uvedené v RID na pripustenie na prepravu.

Tieto dohovory a tarifné ustanovenia sa musia uverejniť a oznámiť Ústrednému úradu, ktorý ich oznámi štátom.

Článok 6
Tarify. Osobitné dojednania

§ 1 Dovozné a doplňajúce poplatky sa počítajú podľa taríf v každom štáte právoplatných a riadne uverejnených, ktoré platia v deň uzavretia prepravnej zmluvy, aj keď sa dovozné počíta za rôzne úseky prepravnej cesty oddelene.

§ 2 Tarify musia obsahovať všetky osobitné podmienky rozhodujúce pre prepravu, najmä údaje potrebné na výpočet dovozného a doplňajúcich poplatkov, a prípadne i podmienky pre prepočet mien.

Tarifné podmienky sa môžu odchyľovať od Jednotných právnych predpisov len vtedy, ak to Jednotlivé právne predpisy výslovne predvídajú.

§ 3 Tarify sa musia používať voči každému za rovnakých podmienok.

§ 4 Železnice sa môžu uznášať na osobitných dojednaniach o zľavách dovozného alebo iných zvýhodneniach, ak sa priznávajú i používateľom, ktorí sú v porovnateľnom postavení.

Zľavy zo sadzieb dovozného alebo iné zvýhodnenia sa môžu priznávať pre železničnú službu alebo pre službu verejnej správy alebo na dobročinné účely.

Uverejnenie opatrení prijatých podľa prvého a druhého odseku nie je povinné.

§ 5 Medzinárodné tarify sa môžu vyhlásiť za záväzné v medzinárodnej preprave pri súčasnom vylúčení použitia vnútroštátnych taríf.

Použitie medzinárodných taríf sa môže viazať na podmienku, že budú v nákladnom liste výslovne predpísané.

§ 6 Tarify a zmeny taríf sa považujú za riadne uverejnené, len čo železnica dá o nich používateľom k dispozícii všetky podrobnosti.

Medzinárodné tarify sa musia uverejniť len v tých štátoch, ktorých železnice sú na týchto tarifách zúčastnené ako železnice odosielacie alebo železnice určenia.

§ 7 Zvýšenie sadzieb dovozného medzinárodných taríf a iné sťaženie prepravných podmienok týchto taríf nadobúda platnosť najskôr 15 dní po ich uverejnení, s výnimkou týchto prípadov:

a) ak medzinárodná tarifa predpokladá rozšírenie vnútroštátnej tarify na celú prepravnú cestu, pre uverejnenie platia lehoty tejto vnútroštátnej tarify;

b) ak zvýšenie sadzieb dovozného medzinárodnej tarify je dôsledkom všeobecného zvýšenia sadzieb vnútroštátnych taríf jednej zo zúčastnených železníc, toto zvýšenie nadobúda platnosť dňom, ktorý nasleduje po jeho uverejnení, ak prispôsobenie sadzieb dovozného medzinárodnej tarify tomuto zvýšeniu bolo vyhlásené najmenej 15 dní vopred; toto vyhlásenie však nesmie predchádzať dátumu, ktorým sa uverejňuje zvýšenie sadzieb príslušných vnútroštátnych taríf;

c) ak sú zmeny dovozného a doplňajúcich poplatkov medzinárodných taríf spôsobené kolísaním kurzu alebo ak ide o opravy zrejmých chýb, nadobúdajú tieto zmeny a opravy platnosť dňom, ktorý nasleduje po ich uverejnení.

§ 8 V štátoch, kde neexistuje povinnosť uverejňovať určité tarify ani používať ich voči všetkým používateľom za rovnakým podmienok, ustanovenia tohto článku, pokiaľ takúto povinnosť obsahujú, sa nepoužijú.

§ 9 Okrem dovozného a doplňajúcich poplatkov, ktoré určujú tarify, smú železnice vyberať len svoje hotové výdavky. Tieto výdavky sa musia náležite zistiť a oddelene zapísať do nákladného listu

a doložiť príslušnými dôkaznými prostriedkami. Ak týmito dôkaznými prostriedkami sú doklady, ktoré sa pripájajú k nákladnému listu a ak zaplatiť tieto výdavky patrí odosielateľovi, doklady s nákladným listom sa príjemcovi nevydajú, ale sa odovzdajú odosielateľovi s vyúčtovaním výdavkov podľa článku 15 § 7.

Článok 7
Zúčtovacia jednotka. Prepočítacie alebo prijímacie kurzy mien

§ 1 Zúčtovacou jednotkou podľa Jednotných právnych predpisov je Osobitné právo čerpania, ako je definované Medzinárodným menovým fondom.

Hodnota vnútroštátnej meny štátu, ktorý je členom Medzinárodného menového fondu, vyjadrená v Osobitných právach čerpania sa určí podľa prepočtovej metódy Medzinárodného menového fondu, používanej pre jeho vlastné operácie a transakcie.

§ 2 Hodnota vnútroštátnej meny štátu, ktorý nie je členom Medzinárodného menového fondu, vyjadrená v Osobitných právach čerpania sa vypočíta spôsobom, ktorý určí tento štát.

Tento výpočet musí vo vnútroštátnej mene viesť, pokiaľ možno, k rovnakej reálnej hodnote, aká by vyplynula z aplikácie § 1.

§ 3 Pre štát, ktorý nie je členom Medzinárodného menového fondu a ktorého zákonodarstvo nedovoľuje použiť § 1 alebo 2, sa zúčtovacia jednotka podľa Jednotných právnych predpisov rovná hodnote 3 zlatých frankov.

Zlatý frank je definovaný 10/31 gramov zlata s rýdzosťou 0,900. Prepočet zlatého franku musí vo vnútroštátnej mene viesť, pokiaľ možno, k rovnakej reálnej hodnote, aká by vyplynula z aplikácie § 1.

§ 4 Do troch mesiacov po nadobudnutí platnosti Dohovoru vždy v každom prípade, keď dôjde k zmene metódy výpočtu alebo k zmene hodnoty vnútroštátnej meny v pomere k zúčtovacej jednotke, oznámia štáty Ústredného úradu svoju metódu výpočtu podľa § 2 alebo výsledok prepočtu podľa § 3.

Ústredný úrad pošle toto oznámenie štátom.

§ 5 Železnica je povinná oznámiť kurzy,

a) podľa ktorých prepočítava sumy vyjadrené v cudzej mene, ak sa majú uhradiť v tuzemských platobných prostriedkoch (prepočítacie kurzy);

b) podľa ktorých prijíma cudzie platobné prostriedky (prijímacie kurzy).

Článok 8
Osobitné ustanovenia pre niektoré prepravy

§ 1 Osobitné ustanovenia pre prepravu vozňov prepravcov sú obsiahnuté v Poriadku pre medzinárodnú prepravu vozňov prepravcov (RIP), Príloha II Jednotných právnych predpisov.

§ 2 Osobitné ustanovenia pre prepravu kontejnerov sú obsiahnuté v Poriadku pre medzinárodnú prepravu kontejnerov (RICo), Príloha III Jednotných právnych predpisov.

§ 3 Pre prepravu spešnín môžu železnice dojednať tarifnými ustanoveniami osobitné predpisy zodpovedajúce Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu spešnín (RIEx), Príloha IV Jednotných právnych predpisov.

§ 4 Dva alebo viaceré štáty môžu dohovormi alebo dve či viaceré železnice môžu dopĺňajúcimi ustanoveniami alebo tarifnými ustanoveniami dojednať podmienky prepravy, ktoré sa môžu odchyľovať od Jednotných právnych predpisov, a to pre:

a) zásielky s prevoditeľnými prepravnými listinami,

b) zásielky, ktoré možno vydať iba po odovzdaní druhopisu nákladného listu,

c) zásielky novín,

d) zásielky určené na veľtrhy alebo výstavy,

e) zásielky nakladacích pomôcok a ochranných prostriedkov prepravovaného tovaru proti vplyvu tepla a zimy,

f) zásielky prepravované po celej prepravnej ceste alebo po jej častiach s nákladnými listami, ktoré nie sú dokladom na výpočet dovozného a fakturáciu,

g) zásielky prepravované s dokladmi automatického spracovania dát.

Článok 9
Dopĺňajúce ustanovenia

§ 1 Dva alebo viaceré štáty alebo dve alebo viaceré železnice môžu na vykonávanie Jednotných právnych predpisov vydať dopĺňajúce ustanovenia. Tieto ustanovenia sa môžu odchyľovať od Jednotných právnych ustanovení iba vtedy, pokiaľ to tieto ustanovenia výslovne predvídajú.

§ 2 Dopĺňajúce ustanovenia sa uverejňujú a nadobúdajú platnosť formou ustanovenou zákonmi a predpismi každého štátu. Dopĺňajúce ustanovenia a nadobudnutie ich platnosti sa oznamuje Ústrednému úradu.

Článok 10
Vnútroštátne právo

§ 1 Ak nie sú v Jednotných právnych predpisoch, v dopĺňajúcich ustanoveniach a v medzinárodných tarifách potrebné ustanovenia, platí vnútroštátne právo.

§ 2 Vnútroštátnym právom sa rozumie právo štátu, v ktorom oprávnený uplatňuje svoj nárok, včítane kolíznych noriem.

ODDIEL II
UZAVRETIE A VYKONÁVANIE PREPRAVNEJ ZMLUVY

Článok 11
Uzavretie prepravnej zmluvy

§ 1 Prepravná zmluva je uzavretá, len čo odosielacia stanica prijala na prepravu tovar s nákladným listom. Na označenie prijatia sa nákladný list, prípadne každý doplnkový list, opečiatkuje dátumovou pečiatkou odosielacej stanice alebo strojovým označením účtovania a dátumom prijatia na prepravu.

§ 2 Úkony podľa § 1 musia nasledovať ihneď po podaji všetkého tovaru uvedeného v nákladnom liste na prepravu a - pokiaľ tak ustanovujú predpisy platné v odosielacej stanici - po zaplatení výdavkov, ktoré odosielateľ vzal na seba, alebo po zložení zábezpeky podľa článku 15 § 7. Ak odosielateľ o to požiada, musia sa tieto úkony vykonať v jeho prítomnosti.

§ 3 Nákladný list opatrený dátumovou pečiatkou alebo strojovým účtovacím označením je dôkazom o uzavretí a obsahu prepravnej zmluvy.

§ 4 Pri tovare, nakladanie ktorého patrí odosielateľovi podľa ustanovení taríf alebo podľa dohôd medzi ním a železnicou dojednaných, ak sú v odosielacej stanici takéto dohody dovolené, zápisy slúžia ako dôkaz v nákladnom liste o hmotnosti tovaru alebo o počet kusov proti železnici len vtedy, keď železnica túto hmotnosť alebo tento počet kusov zistila a osvedčila to v nákladnom liste. Tieto údaje sa prípadne môžu preukázať iným spôsobom.

Údaje v nákladnom liste o hmotnosti alebo o počte kusov nie sú dôkazom proti železnici, ak je zrejmé, že rozdiel v hmotnosti alebo v počet kusov nie je spôsobený skutočnou stratou. To je najmä v prípade, keď vozeň bol odovzdaný príjemcovi s neporušenými pôvodnými uzáverami.

§ 5 Železnica je povinná potvrdiť prevzatie tovaru a deň jeho prijatia na prepravu odtlačením dátumovej pečiatky alebo strojového účtovacieho označenia na druhopise nákladného listu pred jeho vrátením odosielateľovi.

Tento druhopis nemá význam ani nákladného listu, ktorý sprevádza tovar, ani konosamentu.

Článok 12
Nákladný list

§ 1 Odosielateľ je povinný predložiť riadne vyplnený nákladný list.

Pre každú zásielku sa musí vyhotoviť samostatný nákladný list.

Každý nákladný list sa môže týkať iba nákladu jedného vozňa. Dopĺňajúce ustanovenia sa môžu od týchto pravidiel odchýliť.

§ 2 Železnica určí jednotný vzor nákladného listu pre obyčajný tovar a pre rýchlotovar, ktorého súčasťou musí byť druhopis určený odosielateľovi.

Voľba nákladného listu odosielateľom naznačuje, či sa má tovar prepraviť ako obyčajný tovar alebo ako rýchlotovar. Je neprípustné žiadať, aby sa tovar na časti prepravnej cesty prepravil ako rýchlotovar a na časti cesty ako obyčajný tovar, ak to nedovoľuje dojednanie medzi všetkými zúčastnenými železnicami.

Pre určité prepravy, najmä pre prepravy medzi susednými štátmi, môžu železnice v tarifách určiť použitie nákladného listu podľa zjednodušeného vzoru.

§ 3 Nákladný list musí byť vytlačený v dvoch alebo prípadne v troch jazykoch, z ktorých aspoň jeden musí byť pracovným jazykom Organizácie.

Medzinárodné tarify môžu ustanoviť, v ktorom jazyku sa musia zapísať údaje odosielateľa v nákladnom liste. Inak sa musia tieto údaje zapísať v jednom z úradných jazykov odosielacieho štátu a musí sa pripojiť preklad do jedného z pracovných jazykov Organizácie, ak údaje nie sú zapísané v jednom z týchto jazykov.

Údaje odosielateľa v nákladnom liste sa musia písať latinkou, ak dopĺňajúce ustanovenia alebo tarify nepripúšťajú odchýlku.

Článok 13
Obsah nákladného listu

§ 1 Nákladný list musí vždy obsahovať tieto údaje:

a) označenie stanice určenia;

b) meno a adresu príjemcu; ako príjemca smie byť označená iba jediná fyzická osoba alebo iný právny subjekt;

c) pomenovanie tovaru;

d) hmotnosť alebo namiesto nej obdobný údaj podľa platných predpisov odosielacej stanice;

e) počet kusov a druh obalu pri kusových zásielkach, ako aj pri vozňových zásielkach, ktoré sa v preprave železnica - more musia prekladať bez ohľadu na to, či obsahujú jeden kus alebo viac kusov;

f) číslo vozňa, pri vozni prepravcov okrem toho vlastnú hmotnosť, pri tovare, nakladanie ktorého patrí odosielateľovi;

g) podrobný zoznam listín, ktoré požadujú colné alebo iné orgány štátnej správy a ktoré sú priložené k nákladnému listu alebo podľa údajov v nákladnom liste sú prichystané pre potrebu železnice v bližšie označenej stanici alebo na colnici alebo na celkom inom úradnom mieste;

h) meno a adresu odosielateľa; ako odosielateľ sa môže označiť jediná fyzická osoba alebo iný právny subjekt; ak to vyžadujú predpisy platné pre odosielaciu stanicu, odosielateľ musí k svojmu menu a k svojej adrese pripojiť svoj vlastnoručný podpis vytlačený alebo pečiatkou odtlačený.

Pre pojmy „vozňová zásielka“ a „kusová zásielka“ sú na celej prepravnej ceste rozhodujúce predpisy platné pre odosielaciu stanicu.

§ 2 Nákladný list musí obsahovať, ak je to potrebné, všetky ostatné údaje predpísané týmito Jednotnými právnymi predpismi. Iné údaje sa môžu do nákladného listu zapísať, ak to predpisujú alebo pripúšťajú zákony a predpisy niektorého štátu, dopĺňajúce ustanovenia alebo tarify a ak neodporujú Jednotným právnym predpisom.

§ 3 Odosielateľ však smie zapísať do stĺpca nákladného listu vyhradeného na tento účel údaje, ktoré sa týkajú zásielky, ale len ako správu pre príjemcu a bez záväznosti a zodpovednosti pre železnicu.

§ 4 Je zakázané nahrádzať nákladný list inými listinami alebo pripájať k nemu iné doklady než tie, ktoré predpisujú alebo dovoľujú Jednotné právne predpisy, dopĺňajúce ustanovenia alebo tarify.

Článok 14
Prepravná cesta a použiteľné tarify

§ 1 Odosielateľ môže v nákladnom liste predpísať prepravnú cestu uvedením pohraničných priechodov alebo pohraničných staníc, prípadne prechodných staníc medzi železnicami; môže uviesť len pohraničné priechody a pohraničné stanice otvorené na prepravu v príslušnom spoji.

§ 2 Predpísaniu prepravnej cesty sa rovná:

a) označenie staníc, kde sa majú splniť colné predpisy alebo predpisy iných orgánov štátnej správy, ako aj označenie staníc, v ktorých sa majú vykonať osobitné úkony so zásielkou (ošetrenie živých zvierat, doľadovanie atď);

b) označenie taríf, ktoré sa majú použiť, pokiaľ možno z nich zistiť stanice, medzi ktorými sa majú tarify použiť;

c) záznam o platení celého prepravného alebo jeho časti až do X (označenie mena tarifného bodu medzi susednými krajinami).

§ 3 Železnica okrem prípadov uvedených v článku 3 § 4 a 5 a v článku 33 § 1 môže vykonať prepravu po inej ceste než po ceste predpísanej odosielateľom iba za týchto podmienok:

a) formality požadované colnými predpismi alebo predpismi iných orgánov štátnej správy, ako aj osobitné úkony so zásielkou sa budú plniť v staniciach, ktoré označil odosielateľ;

b) prepravné nebude vyššie a dodacia lehota dlhšia než prepravné a dodacia lehota vypočítaná po prepravnej ceste predpísanej odosielateľom.

Písmeno a) sa nepoužije pre kusové zásielky, ak jedna zo zúčastnených železníc na základe svojho predpisu pre organizáciu nakládky v medzinárodnej preprave kusových zásielok nemôže dodržať prepravnú cestu predpísanú odosielateľom.

§ 4 S výhradou ustanovení § 3 sa prepravné a dodacia lehota počítajú po prepravnej ceste predpísanej odosielateľom, alebo keď ju odosielateľ nepredpíše, po prepravnej ceste, ktorú zvolila železnica.

§ 5 Odosielateľ môže v nákladnom liste predpísať tarify, ktoré sa majú použiť. Železnica je povinná použiť tieto tarify, ak sú splnené podmienky ich použitia.

§ 6 Ak údaje odosielateľa nedostačujú na určenie prepravnej cesty alebo taríf, ktoré sa majú použiť, alebo ak sa niektoré z týchto údajov navzájom vylučujú, železnica zvolí prepravnú cestu alebo tarify, ktoré sa jej zdajú pre odosielateľa najvýhodnejšie.

§ 7 Za škodu vzniknutú z voľby podľa § 6 železnica zodpovedá len pri zlom úmysle alebo hrubej nedbanlivosti.

§ 8 Ak medzinárodná tarifa existuje z odosielacej stanice až do stanice určenia a železnica ju použije pretože odosielateľ neuviedol dostatočné údaje, železnica na žiadosť oprávneného je povinná vrátiť prípadný rozdiel medzi dovozným takto vypočítaným a dovozným, ktoré by vyplývalo zo súčtu dovozného podľa iných taríf platných na tej istej prepravnej ceste, ak rozdiel pri jednom nákladnom liste presahuje 4 zúčtovacie jednotky.

To isté platí pri inak rovnakých predpokladoch, ak železnica v dôsledku nedostačujúcich údajov odosielateľa vypočíta dovozné súčtom podľa jednotlivých taríf namiesto podľa použiteľnej cenovo výhodnejšej medzinárodnej tarify.

Článok 15
Platenie prepravného

§ 1 Prepravné (dovozné, doplňajúce poplatky, clo a iné výdavky od prijatia zásielky na prepravu až do jej dodania) zaplatí buď odosielateľ, alebo príjemca podľa ďalej uvedených ustanovení. Pri použití týchto ustanovení sa za dovozné považujú sumy, ktoré sa pri výpočte dovozného podľa príslušnej tarify majú pripočítať k sadzbám pravidelných alebo výnimočných taríf.

§ 2 Ak odosielateľ chce vziať na seba celé alebo čiastočné prepravné, musí to vyznačiť v nákladnom liste jedným z týchto záznamov:

a) 1. „Dovozné vyplatené“, ak berie na seba len dovozné;

2. „Dovozné vyplatené včítane...“, ak berie na seba okrem dovozného ešte ďalšie výdavky; tieto výdavky musí presne označiť; doplnky, ktoré sa môžu týkať len doplňujúcich poplatkov alebo iných výdavkov vzniknutých od prijatia zásielky na prepravu až do jej dodania, ako aj súm vyberaných colnicami alebo inými orgánmi štátnej správy, nesmú viesť k rozdeleniu celkovej sumy výdavkov rovnakého druhu (napr. celková suma cla a ostatné sumy, ktoré sa majú zaplatiť colným úradom; daň z prírastku hodnoty sa považuje za osobitný druh výdavkov);

3. „Dovozné vyplatené až do X“ (označenie názvu tarifného bodu medzi susednými krajinami), ak berie na seba dovozné až do X;

4. „Dovozné vyplatené včítane...až do X“ (označenie názvu tarifného bodu medzi susednými krajinami), ak berie na seba okrem dovozného až do X ešte ďalšie výdavky, ale s vylúčením celého prepravného týkajúceho sa nasledujúcej krajiny alebo železnice; číslica 2 platí obdobne;

b) „Celé prepravné vyplatené“, ak berie na seba celé prepravné (dovozné, doplňajúce poplatky, clo a iné výdavky);

c) „Vyplatené...“, ak berie na seba určitú sumu; ak tarify neurčujú inak, táto suma sa musí vyjadriť v mene odosielacej krajiny.

Doplňajúce poplatky a iné výdavky, ktoré sa podľa predpisov platných v odosielacej stanici musia počítať za celú prepravnú cestu do úvahy prichádzajúcu, ako aj poplatok za udanie záujmu na dodaní podľa článku 16 § 2, musí pri platení prepravného podľa písmena a) číslice 4 zaplatiť úplne vždy odosielateľ.

§ 3 Medzinárodné tarify môžu ustanoviť pre platenie prepravného výhradné použitie záznamov uvedených v § 2 alebo použitie iných záznamov.

§ 4 Prepravné, ktoré odosielateľ na seba nevzal, považuje sa za poukázané na príjemcu. Prepravné ide však vždy na ťarchu odosielateľa, ak príjemca neodobral nákladný list ani neuplatnil svoje práva podľa článku 28 § 4, ani nezmenil prepravnú zmluvu podľa článku 31.

§ 5 Dopĺňajúce poplatky ako zdržné, skladištné a váhové, ktoré vznikli okolnosťami spôsobenými príjemcom alebo ktoré vznikli na jeho žiadosť, musí zaplatiť vždy príjemca.

§ 6 Odosielacia železnica môže žiadať, aby odosielateľ zaplatil prepravné vopred, ak ide o tovar, ktorý sa podľa jej úsudku rýchle kazí alebo ktorý vzhľadom na svoju nepatrnú hodnotu alebo na svoju povahu jej dostatočne nezaručuje zaplatenie prepravného.

§ 7 Ak pri podaji na prepravu nemožno presne určiť sumu prepravného, ktoré odosielateľ vzal na seba, zapíšu sa tieto sumy do výplatného účtu, ktorý sa musí s odosielateľom vyúčtovať najneskoršie do 30 dní po uplynutí dodacej lehoty. Železnica môže žiadať ako zábezpeku zloženie určitej sumy v približnej výške prepravného, o čom vydá potvrdenku. Podrobné vyúčtovanie prepravného, vykonané podľa údajov výplatného účtu, sa vydá odosielateľovi po vrátení potvrdenky.

§ 8 Odosielacia stanica musí v nákladnom liste a v druhopise nákladného listu podrobne rozpísať vyplatené prepravné, ktoré vybrala, pokiaľ predpisy alebo tarify platné v odosielacej stanici neustanovujú, že toto prepravné sa smie uviesť len v druhopise nákladného listu. V prípade uvedenom v § 7 sa toto prepravné nesmie uviesť ani v nákladnom liste, ani v druhopise nákladného listu.

Článok 16
Záujem na dodaní

§ 1 Pri každej zásielke sa môže udať záujem na dodaní. Suma udaného záujmu sa musí zapísať v nákladnom liste číslicami a vyjadriť v mene odosielacej krajiny, v inej mene určenej tarifami alebo v zúčtovacej jednotke.

§ 2 Poplatok za udanie záujmu na dodaní sa počíta za celú príslušnú prepravnú cestu podľa taríf odosielacej železnice.

Článok 17
Dobierka a preddavok

§ 1 Odosielateľ môže zaťažiť tovar dobierkou až do výšky jeho hodnoty v okamihu prijatia na prepravu v odosielacej stanici. Suma dobierky sa musí vyjadriť v mene odosielacej krajiny; tarify môžu predvídať výnimky.

§ 2 Železnica je povinná vyplatiť dobierku len vtedy, ak príjemca príslušnú sumu zaplatil. Táto suma musí byť daná k dispozícii v lehote tridsiatich dní od zaplatenia; po uplynutí tejto lehoty sa suma zúročí 5% ročne.

§ 3 Ak sa vydá tovar úplne alebo čiastočne príjemcovi bez predchádzajúceho vybratia dobierky, železnica je povinná, s výhradou postihu proti príjemcovi, nahradiť odosielateľovi škodu až do výšky dobierky.

§ 4 Pri zásielkach na dobierku sa vyberá poplatok určený tarifami; tento poplatok sa musí zaplatiť, aj keď sa dobierka zmenou prepravnej zmluvy podľa článku 30 § 1 zrušila alebo znížila.

§ 5 Preddavky sú dovolené len podľa ustanovení platných v odosielacej stanici.

§ 6 Suma dobierky a suma preddavku sa musia uviesť v nákladnom liste číslicami.

Článok 18
Zodpovednosť za údaje v nákladnom liste

Odosielateľ zodpovedá za správnosť svojich údajov v nákladnom liste. Postihnú ho všetky následky vyplývajúce z toho, že údaje sú nesprávne, nepresné, neúplné alebo zapísané na inom mieste, než je pre ne určené. Ak miesto nestačí, odosielateľ musí na ňom poznačiť, kde je doplnenie údajov.

Článok 19
Stav, obal a označovanie tovaru

§ 1 Ak železnica prijíma na prepravu tovar, na ktorom sú zrejmé stopy poškodenia, môže žiadať, aby sa stav tovaru uviedol v nákladnom liste.

§ 2 Ak podľa svojej povahy tovar vyžaduje obal, odosielateľ je povinný zabaliť ho tak, aby bol počas prepravy chránený pred úplnou alebo čiastočnou stratou a pred poškodením, a aby nemohol spôsobiť škodu osobám, na prevádzkových prostriedkoch alebo na inom tovare.
Inak obal musí vyhovovať predpisom platným v odosielacej stanici.

§ 3 Ak odosielateľ nedodrží ustanovenie § 2, železnica môže tovar odmietnuť alebo žiadať, aby odosielateľ v nákladnom liste uznal, že obal chýba alebo je vadný, a presne ho popísať.

§ 4 Odosielateľ zodpovedá za všetky následky vyplývajúce z toho, že obal chýba alebo je vadný a je povinný nahradiť železnici škodu, ktorú by z tohoto dôvodu utrpela. Ak nákladný list neobsahuje príslušné údaje, železnici patrí podať dôkaz o tom, že obal chýba alebo bol vadný.

§ 5 Ak tarify nepripúšťajú výnimky, odosielateľ kusovej zásielky je povinný uviesť na každom kuse alebo na nálepke povolenej železnicou zreteľne, trvanlivo a nezmazateľne tieto nezameniteľné údaje, ktoré sa musia zhodovať s údajmi v nákladnom liste:

a) meno a adresa príjemcu;

b) stanicu určenia.

Údaje uvedené pod písmenami a) a b) musia byť tiež na každom kuse vozňovej zásielky v preprave železnica -more, ak sa má zásielka prekladať.
Neplatné nápisy alebo nálepky musí odosielateľ urobiť nečitateľnými alebo ich odstrániť.

§ 6 Ak dopĺňajúce ustanovenie alebo tarifa nepripúšťa výnimky, prepravuje sa ako vozňová zásielka len krehký tovar alebo tovar, ktorý sa vo vozni ľahko rozptýli, ako aj tovar, ktorý by mohol znečistiť alebo poškodiť iný tovar, ak takýto tovar nie je zabalený alebo spojený tak, aby sa nemohol rozbiť, stratiť alebo nemohol znečistiť alebo poškodiť iný tovar.

Článok 20
Podaj tovaru na prepravu a jeho nakladanie

§ 1 Postup pri podaji tovaru na prepravu upravujú predpisy platné v odosielacej stanici.

§ 2 Či tovar nakladá železnica alebo odosielateľ, sa spravuje podľa predpisov platných v odosielacej stanici, pokiaľ Jednotné právne predpisy neustanovujú inak alebo ak v nákladnom liste nie je záznam o osobitnej dohode uzavretej medzi odosielateľom a železnicou.
Ak nakladanie prislúcha odosielateľovi, musí odosielateľ rešpektovať dovolenú medzu zaťaženia vozňa. Pokiaľ na prechádzaných tratiach platia rôzne medze zaťaženia, platí najnižšia dovolená

medza pre celú prepravnú cestu. Ustanovenia o dodržiavaní dovolenej medze zaťaženia vozňa sa uverejňujú rovnako ako tarify. Železnica na požiadanie oznámi odosielateľovi medzu zaťaženia vozňa, ktorú treba dodržať.

§ 3 Ak tovar nakladá odosielateľ, zodpovedá za všetky následky chybného naloženia a najmä je povinný nahradiť železnici škodu, ktorá jej z toho vznikla. Pre platenie výdavkov, ktoré vzniknú úpravou chybne naloženého nákladu, platí však článok 15. Dôkaz o tom, že naloženie bolo chybné, patrí železnici.

§ 4 Tovar sa prepravuje podľa ustanovení medzinárodných taríf buď vo vozňoch krytých, otvorených, otvorených s plachtami, alebo vo vozňoch osobitne zariadených, ak v Jednotných právnych predpisoch nie sú o tom iné ustanovenia. Ak také medzinárodné tarify nie sú alebo ak tarify neobsahujú o tom nijaké ustanovenia, platia pre celú prepravnú cestu predpisy platné v odosielacej stanici.

§ 5 Zavesovanie plomb na vozne sa spravuje predpismi platnými pre odosielaciu stanicu.

Odosielateľ je povinný zapísať do nákladného listu počet a označenie plomb, ktoré zavesil na vozeň.

Článok 21
Preskúmavanie

§ 1 Železnica je oprávnená kedykoľvek preskúmať, či zásielka súhlasí so zápismi odosielateľa v nákladnom liste a či sa dodržiavajú ustanovenia pre prepravu tovaru podmienečne pripusteného na prepravu.

§ 2 Ak ide o preskúmanie obsahu zásielky, treba k nemu prizvať odosielateľa alebo príjemcu podľa toho, či sa zásielka preskúmava v odosielacej stanici alebo v stanici určenia.

Ak sa zúčastnený nedostaví alebo ak sa zásielka preskúmava na ceste, preskúmanie sa uskutoční v prítomnosti dvoch svedkov cudzích železnici, pokiaľ zákony a predpisy platné v štáte, v ktorom sa zásielka preskúmava, neustanovujú niečo iné. Železnica však smie preskúmať obsah zásielky na ceste len vtedy, ak to vyžadujú potreby prevádzky alebo colné predpisy alebo predpisy iných orgánov štátnej správy.

§ 3 Výsledok preskúmania údajov sa zapíše do nákladného listu. Ak sa zásielka preskúma v odosielacej stanici, výsledok sa zapíše aj do druhopisu nákladného listu, ak ho má železnica.

Ak zásielka nezodpovedá údajom v nákladnom liste alebo ak sa nedodržali predpisy pre prepravu tovaru podmienečne pripusteného na prepravu, výdavky vzniknuté preskúmavaním, ak neboli ihneď zaplatené, viaznu na tovare.

Článok 22
Zisťovanie hmotnosti a počtu kusov

§ 1 Predpisy každého štátu ustanovujú, za akých podmienok je železnica povinná zistiť hmotnosť tovaru alebo počet kusov, ako aj skutočnú vlastnú hmotnosť vozňa.

Železnica je povinná poznačiť v nákladnom liste výsledok tohto zisťovania.

§ 2 Ak železnica prevážením po uzavretí prepravnej zmluvy zistí rozdiel v hmotnosti, je pre výpočet dovozného smerodajná hmotnosť zistená odosielacou stanicou, alebo inak hmotnosť udaná odosielateľom v týchto prípadoch:

a) ak je rozdiel zrejme spôsobený prirodzenou povahou tovaru alebo poveternostnými vplyvmi;

b) ak železnica prevážila na koľajovej váhe a výsledok váženia nepresahuje 2% hmotnosti zistenej odosielacou stanicou alebo hmotnosti udanej odosielateľom.

Článok 23
Prekročenie medze zaťaženia

§ 1 Ak odosielacia stanica alebo niektorá medziľahlá stanica zistí prekročenie medze zaťaženia vozňa, môže sa prieťaž z vozňa vyložiť aj v prípade, keď sa nevyberá prirážka k dovoznému. Prípadne sa bezodkladne vyzve odosielateľ, alebo pri zmene prepravnej zmluvy podľa článku 31 príjemca, aby oznámil, čo sa má stať s prieťažou.

§ 2 Za prieťaž sa počíta dovozné za prejdenú trať podľa sadzieb platných pre hlavný náklad, prípadne s prirážkou podľa článku 24. Výdavky za vyloženie prieťaže sa vyberú podľa taríf tej železnice, ktorá ho uskutočnila.

Ak oprávnený prikáže, aby sa prieťaž prepravila do stanice určenia hlavného nákladu alebo do inej stanice určenia, alebo aby sa vrátila do odosielacej stanice, zaobchádza sa s ňou ako so samostatnou zásielkou.

Článok 24
Prirážky k dovoznému

§ 1 Okrem doplatku rozdielu dovozného a náhrady prípadnej škody môže železnica vyberať:

a) prirážku k dovoznému vo výške jednej zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti celého kusa

   1. pri nesprávnom, nepresnom alebo neúplnom označení látok a predmetov podľa RID vylúčených z prepravy;
   2. pri nesprávnom, nepresnom alebo neúplnom označení látok a predmetov, ktoré sú podľa RID pripustené na prepravu za osobitných podmienok, alebo ak sa nedodržali podmienky RID;

b) prirážku k dovoznému vo výške piatich zúčtovacích jednotiek za každých 100 kg hmotnosti, ktorá prevyšuje dovolenú medzu zaťaženia vozňa, ak vozeň nakladal odosielateľ;

c) prirážku k dovoznému vo výške dvojnásobku rozdielu

   1. medzi dovozným, ktoré by sa malo vybrať z odosielacej stanice do stanice určenia, a dovozným, ktoré sa vypočítalo pri nesprávnom, nepresnom alebo neúplnom označení tovaru neuvedeného pod písm. a), alebo pri každom označení, ktoré malo viesť k použitiu lacnejšej tarify, než je tá, ktorá sa má skutočne použiť;
   2. medzi dovozným počítaným za udanú hmotnosť a dovozným za zistenú hmotnosť, ak je údaj nižší.

   Ak sa zásielka skladá z rôzne tarifujúceho tovaru a ak hmotnosť každého druhu tovaru nemožno ľahko zistiť, prirážka sa počíta podľa sadzby dovozného platnej pre každý druh tovaru, ak takto vypočítaná prirážka je nižšia.

§ 2 Ak je pri tom istom vozni udaná nižšia hmotnosť, než je hmotnosť skutočná, a ak je vozeň zároveň preťažený, prirážky sa vyberú za obidve závady nezávisle od seba.

§ 3 Prirážky k dovoznému viaznu na tovare bez zreteľa na to, kde sa zistili skutočnosti, ktoré ich vyberanie oprávňujú.

§ 4 Výška prirážok k dovoznému aj dôvod pre ich vyberanie sa musia poznačiť v nákladnom liste.

§ 5 Prirážku k dovoznému nemožno vyberať pri

a) nepresnom údaji hmotnosti, ak je železnica povinná zásielku vážiť podľa predpisov platných v odosielacej stanici;

b) nepresnom údaji hmotnosti alebo pri prekročení medze zaťaženia vozňa, ak odosielateľ v nákladnom liste požiadal, aby železnica zistila hmotnosť;

c) preťažení vozňa zavinenom poveternostnými vplyvmi počas prepravy, ak sa preukáže, že zásielka pri podaji na prepravu nepresahovala dovolenú medzu zaťaženia vozňa;

d) zvýšení hmotnosti počas prepravy bez toho, že by sa vozeň preťažil, ak sa dokáže, že prírastok hmotnosti je zavinený poveternostnými vplyvmi;

e) nepresnom údaji hmotnosti bez preťaženia vozňa, ak rozdiel medzi hmotnosťou zapísanou v nákladnom liste a zistenou hmotnosťou nepresahuje 3 % zapísanej hmotnosti;

f) preťažení vozňa, ak železnica medzu zaťaženia ani neuverejnila ani odosielateľovi nedala na vedomie takým spôsobom, ktorý by mu umožnil ju rešpektovať.

Článok 25
Listiny na plnenie predpisov orgánov štátnej správy. Colná uzávera

§ 1 Odosielateľ je povinný pripojiť k nákladnému listu listiny nevyhnutné na splnenie colných predpisov a predpisov iných orgánov štátnej správy pred dodaním tovaru príjemcovi. Ak colné alebo iné správne predpisy alebo tarify neustanovujú inak, tieto listiny sa smú vzťahovať iba na tovar, ktorý je uvedený v tom istom nákladnom liste.

Ak tieto listiny nie sú pripojené k nákladnému listu alebo ak ich má dodať príjemca, je odosielateľ povinný označiť v nákladnom liste stanicu, colnicu alebo iné úradné miesto, kde budú tieto listiny prichystané pre potreby železnice a kde sa majú splniť príslušné formality. Ak sa odosielateľ zúčastní na plnení predpisov colných alebo iných orgánov štátnej správy alebo ak sa dá pri ňom zastupovať splnomocnencom, stačí, ak sa listiny predložia pri prerokovaní.

§ 2 Železnica nie je povinná skúmať, či sú tieto listiny dostačujúce a správne.

§ 3 Odosielateľ zodpovedá železnici, pokiaľ jej nemožno pričítať vinu, za každú škodu, ktorá vznikne z toho, že listiny chýbajú, sú neúplné alebo nesprávne.

Železnica zodpovedá pri zavinení za následky vyplývajúce zo straty, nepoužitia alebo nesprávneho použitia listín zapísaných v nákladnom liste a nákladný list sprevádzajúcich alebo železnici zverených. Náhrada škody, ktorú by mala platiť, nesmie však byť nikdy vyššia než náhrada pri strate tovaru.

§ 4 Odosielateľ je povinný postarať sa o zabalenie a prikrytie tovaru podľa predpisov colných a iných orgánov štátnej správy. Ak odosielateľ nezabalil alebo neprikryl tovar podľa týchto predpisov, môže tak urobiť železnica; vzniknuté výdavky viaznu na tovare.

§ 5 Železnica môže odmietnuť zásielky, ktorých uzávery priložené colnicami alebo inými orgánmi štátnej správy sú poškodené alebo chybné.

Článok 26
Plnenie predpisov orgánov štátnej správy

§ 1 Pokiaľ je zásielka na ceste, spĺňa colné predpisy a predpisy iných orgánov štátnej správy železnica. Touto úlohou môže však poveriť splnomocnenca.

§ 2 Pri plnení týchto predpisov železnica zodpovedá za svoje zavinenie alebo za zavinenie svojho splnomocnenca; v žiadnom prípade však nie je povinná poskytnúť vyššiu náhradu škody než pri strate tovaru.

§ 3 Odosielateľ záznamom v nákladnom liste alebo príjemca príkazom podľa článku 31 môže žiadať, aby:

a) on sám alebo jeho splnomocnenec sa zúčastnil na konaní za tým účelom, aby podal všetky informácie a potrebné vyhlásenia;

b) on sám alebo jeho splnomocnenec vykonal konanie, ak to pripúšťajú zákony a predpisy štátu, v ktorom sa konanie má uskutočniť;

c) zaplatil clo a iné výdavky, ak konanie vykonáva alebo sa na ňom zúčastňuje on sám alebo jeho splnomocnenec, ak zákony a predpisy štátu, v ktorom sa má konanie uskutočniť, to pripúšťajú.

Ani odosielateľ ani príjemca, ktorý má dispozičné právo, ani ich splnomocnenec nemajú právo vziať tovar do držby.

§ 4 Ak odosielateľ na splnenie colných predpisov alebo predpisov iných orgánov štátnej správy označí stanicu, v ktorej platné ustanovenia nedovoľujú ich splniť, alebo ak predpíše taký spôsob konania, ktorý sa nemôže uskutočniť, vykoná železnica, čo uzná pre oprávneného za najvýhodnejšie, a upovedomí odosielateľa o vykonaných opatreniach.

Ak odosielateľ zapíše do nákladného listu výplatný záznam zahŕňajúci clo, železnica je oprávnená splniť colné predpisy buď na ceste, alebo v stanici určenia.

§ 5 S výhradou ustanovení § 4 druhý odsek je príjemca oprávnený splniť colné predpisy v stanici určenia, ak je tam colnica a ak je v nákladnom liste predpísané colné konanie v stanici určenia, alebo ak takýto predpis nie je v nákladnom liste a tovar dôjde do stanice určenia nevyclený. Príjemca môže tieto predpisy splniť aj v stanici určenia, v ktorej nie je colnica, ak to dovoľujú zákony a predpisy štátu, alebo ak s tým železnica a colné úrady vopred vyslovili súhlas. Využitie niektorého z týchto práv je podmienené predchádzajúcim zaplatením výdavkov viaznúcich na tovare.

Ak príjemca neodoberie nákladný list v lehote určenej predpismi pre stanicu určenia, železnica môže postupovať podľa § 4.

Článok 27
Dodacie lehoty

§ 1 Dodacie lehoty sa určujú v dohodách medzi železnicami zúčastnenými na preprave alebo v medzinárodných tarifách použiteľných z odosielacej stanice až do stanice určenia. Pre určité osobitné prepravy a v určitých spojoch môžu sa tieto lehoty určiť na základe prepravných plánov použiteľných medzi zúčastnenými železnicami; v tomto prípade sa musia lehoty zahrnúť do medzinárodných taríf alebo do osobitných dohôd, ktoré sa môžu odchyľovať od ustanovení § 3 až 9.

Dodacie lehoty nesmú však byť v žiadnom prípade dlhšie než lehoty, ktoré vyplývajú z nasledujúcich paragrafov.

§ 2 Ak nie sú dodacie lehoty určené podľa § 1 platia - s výhradou ustanovení nasledujúcich paragrafov - tieto dodacie lehoty

a) pre vozňové zásielky

1. ako rýchlotovar:
   výpravná lehota .....12 hodín
   prepravná lehota
   za každých i len
   začatých 400 km .....24 hodín
2. ako obyčajný tovar:
   výpravná lehota .....24 hodín
   prepravná lehota
   za každých i len
   začatých 300 km .....24 hodín

b) pre kusové zásielky:

1. ako rýchlotovar:
   výpravná lehota .....12 hodín
   prepravná lehota
   za každých i len
   začatých 300 km .....24 hodín
2. ako obyčajný tovar:
   výpravná lehota .....24 hodín
   prepravná lehota
   za každých i len
   začatých 200 km .....24 hodín
   Všetky vzdialenosti sa rozumejú v tarifných kilometroch.

§ 3 Prepravná lehota sa počíta sa úhrnnú vzdialenosť z odosielacej stanice do stanice určenia. Výpravná lehota sa počíta iba raz, bez ohľadu na počet zúčastnených železníc.

§ 4 Železnice môžu určiť prirážky k dodacím lehotám s určitou dĺžkou v týchto prípadoch:

a) pre zásielky podávané na prepravu alebo dodávané mimo stanice; b) pre zásielky prepravované:

b) pre zásielky prepravované:

1. po trati alebo železnici, ktorá na rýchle vypravenie zásielky nie je zariadená,
2. po spojkách dvoch tratí tej istej železnice alebo rôznych železníc,
3. po vedľajšej trati,
4. po tratiach s rozdielnym rozchodom,
5. po mori alebo po vnútrozemských vodných cestách,
6. po ceste, ak nie je železničné spojenie;

c) pre zásielky, ktoré sa prepravujú podľa vnútroštátnych osobitných alebo výnimočných taríf so zľavnenými sadzbami;

d) za mimoriadnych okolností, ktoré môžu spôsobiť neobvyklý vzrast dopravy alebo neobvyklé prevádzkové ťažkosti.

§ 5 Prirážky k dodacím lehotám podľa § 4 písm. a) až c) musia byť zrejmé z taríf alebo z predpisov náležite v každom štáte zverejnených.

Prirážky k dodacím lehotám podľa § 4 písm. d) sa musia zverejniť a nesmú nadobudnúť platnosť pred uverejnením.

§ 6 Dodacia lehota sa začína uplynutím 24. hodiny dňa, keď bola zásielka prijatá na prepravu. Pri zásielkach rýchlotovaru sa však prepravná lehota začína o 24 hodín neskoršie, ak po dni prijatia tovaru na prepravu nasleduje nedeľa alebo zákonom uznaný sviatok a ak odosielacia stanica nie je pre príslušnú nedeľu alebo sviatok otvorená na príjem rýchlotovaru na prepravu.

§ 7 Dodacia lehota sa predlžuje o čas zdržania, ktoré vzniklo bez zavinenia železnice:

a) preskúmaním podľa článkov 21 a 22 § 1, ak sa zistia odchýlky od zápisov v nákladnom liste;

b) plnením colných predpisov a predpisov iných orgánov štátnej správy;

c) zmenou prepravnej zmluvy podľa článkov 30 alebo 31;

d) osobitnými úkonmi s tovarom;

e) prekládkou alebo úpravou nákladu, ku ktorej došlo pre nesprávne naloženie tovaru odosielateľom;

f) každým prerušením prevádzky, ktoré dočasne bráni začať s prepravou alebo v nej pokračovať.

Príčina a čas tohto predĺženia sa poznačia v nákladnom liste. Môžu sa prípadne preukázať iným spôsobom.

§ 8 Dodacia lehota neplynie:

a) pri obyčajnom tovare cez nedele a zákonom uznané sviatky;

b) pri rýchlotovare cez nedele a určité zákonom uznané sviatky, ak zákony a predpisy niektorých štátov ustanovujú, že v týchto dňoch dodacia lehota neplynie pre vnútroštátnu železničnú prepravu tovaru;

c) pri obyčajnom tovare a rýchlotovare cez soboty, ak zákony a predpisy niektorého štátu ustanovujú, že v týchto dňoch dodacia lehota neplynie pre vnútroštátnu železničnú prepravu tovaru.

§ 9 Ak dodacia lehota uplynula po skončení služobných hodín v stanici určenia, táto lehota sa končí až o dve hodiny po začiatku nasledujúcich služobných hodín.

Okrem toho pri zásielkach rýchlotovaru, ktorých dodacia lehota by sa mala končiť v niektorú nedeľu alebo sviatok uvedený v § 8 písm. b), táto lehota sa končí v rovnakú hodinu nasledujúceho pracovného dňa.

§ 10 Dodacia lehota je zachovaná, ak pred jej uplynutím

a) bola o príchode tovaru podaná správa príjemcovi a tovar je prichystaný na odber, pokiaľ ide o zásielku, ktorá sa má vydať v stanici a o príchode ktorej sa podáva správa;

b) tovar je prichystaný na odber príjemcovi, pokiaľ ide o zásielku, ktorá sa má vydať v stanici a o príchode ktorej sa správa nepodáva;

c) tovar je prichystaný na odber príjemcovi, pokiaľ ide o zásielku, ktorá sa má dodať mimo stanice.

Článok 28
Dodanie

§ 1 Železnica je povinná vydať v stanici určenia príjemcovi nákladný list a tovar na potvrdenie príjmu a po zaplatení pohľadávok železnice poukázaných na príjemcu.

Prijatie nákladného listu zaväzuje príjemcu, aby zaplatil železnici sumy na neho poukázané.

§ 2 Dodanie tovaru príjemcovi sa rovná, ak podľa predpisov platných pre stanicu určenia

a) sa tovar vydá colným alebo daňovým úradom v ich výpravných miestnostiach alebo v skladištiach, ak tieto zariadenia nie sú pod dohľadom železnice;

b) tovar sa uskladní na železnici alebo u zasielateľa alebo vo verejnom skladišti.

§ 3 Predpisy platné pre stanicu určenia alebo dojednania s príjemcom ustanovujú, či je železnica oprávnená alebo povinná prichystať tovar príjemcovi inde než v stanici určenia, či už na vlečke, v dome príjemcu alebo v skladišti železnice. Ak železnica prichystáva alebo dáva prichystať tovar na vlečku, do domu príjemcu alebo do skladišťa železnice, dodanie sa považuje za uskutočnené okamihom tohto prichystania. S výhradou odchylného dojednania medzi železnicou a užívateľom vlečky nespadajú do prepravnej zmluvy výkony uskutočnené železnicou na účet a pod vedením užívateľa vlečky.

§ 4 Po príchode tovaru do stanice určenia má príjemca právo žiadať, aby mu železnica odovzdala nákladný list a vydala tovar.

Ak sa zistí strata tovaru alebo ak tovar nedošiel v lehote ustanovenej v článku 39 § 1, príjemca je oprávnený uplatniť vo vlastnom mene proti železnici svoje práva z prepravnej zmluvy.

§ 5 Oprávnený môže odmietnuť príjem tovaru aj po prevzatí nákladného listu a po zaplatení prepravného, kým sa nevyhovie jeho požiadavke zistiť škodu, o ktorej tvrdí, že k nej došlo.

§ 6 V ostatnom sa dodanie tovaru vykonáva podľa predpisov platných pre stanicu určenia.

Článok 29
Oprava vybraného prepravného

§ 1 Ak sa tarifa použila nesprávne alebo ak došlo k chybe pri výpočte prepravného alebo pri jeho vyberaní, musí sa suma rozdielu, ak presahuje 4 zúčtovacie jednotky pri každom nákladnom liste železnici doplatiť alebo ju musí železnica vrátiť. Vrátenie sa uskutočňuje z vlastného podnetu.

§ 2 Ak nebol nákladný list odobraný, nedoplatky zaplatí železnici odosielateľ. Ak príjemca odobral nákladný list alebo zmenil prepravnú zmluvu podľa článku 31, odosielateľ zaplatí nedoplatok iba z toho prepravného, ktoré ide na jeho ťarchu podľa výplatného záznamu v nákladnom liste. Zvyšok zaplatí príjemca.

§ 3 Sumy dlžné podľa tohto článku sa zúročia 5 % ročne, a to odo dňa príchodu doplatkovej výzvy alebo odo dňa podania reklamácie podľa článku 53 alebo, ak nepredchádzala ani doplatková výzva ani reklamácia, odo dňa podania žaloby.

Ak oprávnený nepredloží železnici doklady potrebné na konečné vybavenie reklamácie v ustanovenej lehote, úroky sa nepočítajú za čas od uplynutia tejto lehoty do predloženia dokladov.

ODDIEL III
ZMENA PREPRAVNEJ ZMLUVY

Článok 30
Zmena uskutočňovaná odosielateľom

§ 1 Odosielateľ je oprávnený zmeniť prepravnú zmluvu dodatočným príkazom tak, že prikáže, aby

a) mu tovar bol vrátený v odosielacej stanici,

b) bol tovar zadržaný na ceste,

c) dodanie tovaru bolo oddialené,

d) tovar bol vydaný inej osobe než príjemcovi označenému v nákladnom liste,

e) tovar bol vydaný v inej stanici než v stanici určenia uvedenej v nákladnom liste,

f) bol tovar vrátený do odosielacej stanice,

g) bola uložená dobierka,

h) bola dobierka zvýšená, znížená alebo zrušená,

i) bolo prepravné vyplatené pri nevyplatenej zásielke alebo aby bolo zvýšené prepravné vyplatené podľa článku 15 § 2.

Tarify odosielacej železnice môžu ustanoviť, že príkazy podľa písmen g) až i) nie sú prípustné.

Dopĺňajúce ustanovenia alebo medzinárodné tarify platné medzi železnicami zúčastnenými na preprave môžu pripustiť aj príkazy vyššie neuvedené. Príkazy nesmú mať za následok rozdelenie zásielky.

§ 2 Príkazy sa musia dať odosielacej stanici písomným vyhlásením podľa vzoru ustanoveného a uverejneného železnicami.

Toto vyhlásenie musí odosielateľ opakovať a podpísať na druhopise nákladného listu, ktorý súčasne predloží železnici. Odosielacia stanica potvrdí príjem príkazcu odtlačením svojej dátumovej pečiatky na druhopise nákladného listu pod vyhlásením odosielateľa; druhopis nákladného listu sa potom odosielateľovi vráti.

Ak odosielateľ žiada zvýšenie, zníženie alebo zrušenie dobierky, musí predložiť doklad, ktorý sa mu pôvodne o dobierke vydal. Ak sa dobierka zvyšuje alebo znižuje, opravený doklad sa vráti odosielateľovi; ak sa dobierka zrušuje, doklad sa nevracia.

Každý príkaz daný iným spôsobom, než je predpísané, je neplatný.

§ 3 Ak železnica vykoná príkazy odosielateľa bez toho, aby si vyžiadala predloženie druhopisu nákladného listu, zodpovedá príjemcovi za tým vzniknutú škodu, ak mu odosielateľ odovzdal druhopis.
V nijakom prípade však nie je povinná poskytnúť vyššiu náhradu škody než pri strate tovaru.

§ 4 Právo odosielateľa meniť prepravnú zmluvu zaniká, aj keď vlastní druhopis nákladného listu, v prípadoch, keď príjemca

a) prevzal nákladný list,

b) prijal tovar,

c) uplatnil svoje práva podľa článku 28 § 4 alebo

d) je podľa článku 31 oprávnený dávať príkazy,
len čo zásielka vstúpila do colného územia krajiny určenia.
Od tohto okamihu musí železnica dbať na príkazy a pokyny príjemcu.

Článok 31
Zmena uskutočňovaná príjemcom

§ 1 Ak odosielateľ nevzal na seba prepravné za prepravu v krajine určenia ani nezapísal do nákladného listu záznam „Príjemca nie je oprávnený meniť prepravnú zmluvu“, môže príjemca meniť prepravnú zmluvu dodatočným príkazom tak, že prikáže, aby

a) bol tovar zadržaný na ceste;

b) dodanie tovaru bolo oddialené;

c) tovar bol vydaný v krajine určenia inej osobe než príjemcovi označenému v nákladnom liste;

d) bol tovar vydaný v krajine určenia v inej stanici než v stanici určenia uvedenej v nákladnom liste, pokiaľ medzinárodné tarify neustanovujú inak;

e) colné predpisy a predpisy iných orgánov štátnej správy boli splnené podľa článku 26 § 3.

Dopĺňajúce ustanovenia alebo medzinárodné tarify platné medzi železnicami zúčastnenými na preprave môžu pripustiť aj príkazy vyššie neuvedené. Príkazy nesmú mať za následok rozdelenie zásielky. Príkazy príjemcu možno uskutočniť až po vstupe zásielky do colného územia krajiny určenia.

§ 2 Uvedené príkazy sa musia dať stanici určenia alebo vstupnej stanici krajiny určenia písomným vyhlásením podľa vzoru ustanoveného a uverejneného železnicou.
Každý príkaz daný iným spôsobom, než je predpísané, je neplatný.

§ 3 Právo príjemcu meniť prepravnú zmluvu zaniká v prípadoch, keď príjemca

a) prevzal nákladný list,

b) prijal tovar,

c) uplatnil svoje práva podľa článku 28 § 4,

d) označil podľa § 1 písmeno c) určitú osobu a táto osoba prevzala nákladný list alebo uplatnila svoje práva podľa článku 28 § 4.

§ 4 Ak príjemca predpísal, aby bol tovar vydaný inej osobe, nie je táto osoba oprávnená meniť prepravnú zmluvu.

Článok 32
Vykonanie dodatočných príkazov

§ 1 Železnica smie vykonanie príkazov podľa článku 30 alebo 31 odmietnuť alebo oddialiť len vtedy, ak

a) ich vykonanie už nie je možné v okamihu, keď dôjdu do stanice, ktorá by ich mala splniť;

b) ich vykonanie odporuje, ak ide o zmenu stanice určenia, zákonom a predpisom niektorého štátu, najmä colným predpisom a predpisom iných orgánov štátnej správy;

c) hodnota tovaru podľa názoru železnice nekryje, ak ide o zmenu stanice určenia, celkové prepravné, ktoré bude viaznuť na tovare po jeho príchode do novej stanice určenia, len ak by toto prepravné bolo ihneď zaplatené alebo zaručené.

Toho, kto dal dodatočný príkaz, treba ihneď upovedomiť o prekážkach, ktoré bránia jeho vykonaniu.

Ak železnica nemohla tieto prekážky predvídať, znáša ten, kto dal dodatočný príkaz, všetky následky toho, že ho železnica začala plniť.

§ 2 Výdavky vzniknuté vykonávaním príkazu okrem výdavkov zavinených železnicou sa musia zaplatiť podľa článku 15.

§ 3 S výhradou ustanovení § 1 železnica zodpovedá pri svojom zavinení za následky nevykonania alebo nesprávneho vykonania príkazu. Prípadná náhrada škody nesmie však byť nikdy vyššia než náhrada pri strate tovaru.

Článok 33
Prepravná prekážka

§ 1 Ak sa vyskytne prekážka, železnica rozhodne, či je účelné prepraviť tovar po inej prepravnej ceste alebo v záujme odosielateľa vyžiadať si od neho pokyny, pričom mu oznámi všetky dostupné užitočné údaje.

Železnica je oprávnená, pokiaľ jej nemožno prirátať zavinenie, vybrať dovozné po použitej prepravnej ceste a použiť dodacie lehoty pre túto cestu.

§ 2 Ak nemožno v preprave pokračovať, vyžiada si železnica pokyny od odosielateľa. Železnica však nie je povinná tak urobiť, ak ide o dočasnú prekážku, ktorá vznikla z dôvodov uvedených v článku 3 § 4.

§ 3 Odosielateľ môže v nákladnom liste uviesť pokyny pre prípad, že sa vyskytne prepravná prekážka.

Ak podľa úsudku železnice nemožno tieto pokyny vykonať, vyžiada si nové pokyny.

§ 4 Odosielateľ, ktorý bol upovedomený o prepravnej prekážke, môže dať svoje pokyny buď odosielacej stanici alebo stanici, kde sa tovar nachádza. Ak tieto pokyny menia označenie príjemcu alebo stanice určenia alebo ak sú oznámené stanici, kde sa tovar nachádza, musí odosielateľ svoje návrhy zapísať do druhopisu nákladného listu a predložiť ho železnici.

§ 5 Ak železnica vykoná návrhy odosielateľa bez vyžiadania predloženia druhopisu nákladného listu, zodpovedá príjemcovi za škodu z toho vzniknutú, ak mu odosielateľ odovzdal tento druhopis. Železnica však nie je povinná poskytnúť vyššiu náhradu škody než pri strate tovaru.

§ 6 Ak odosielateľ upovedomený o prepravnej prekážke nedá v primeranej lehote vykonateľné návrhy, železnica postupuje podľa ustanovení o prekážkach pri dodaní platných v mieste, kde bol

tovar zadržaný.

Ak bol tovar predaný, výťažok z predaja sa musí dať k dispozícii odosielateľovi po zrážke výdavkov viaznúcich na tovare. Ak je výťažok z predaja menší než tieto výdavky, rozdiel musí doplatiť odosielateľ.

§ 7 Ak prepravná prekážka pominie pred príchodom návrhu odosielateľa, tovar sa prepraví do stanice určenia bez čakania na návrhy; odosielateľ sa o tom upovedomí čo najskôr.

§ 8 Ak prepravná prekážka vznikne po zmene prepravnej zmluvy príjemcom podľa článku 31, železnica je povinná podať správu tomuto príjemcovi. Ustanovenia § 1, 2, 6, 7 a 9 platia obdobne.

§ 9 Ak železnica nenesie na tom vinu, je oprávnená vyberať pri prepravných prekážkach zdržné.

§ 10 Pre prepravy vykonané podľa článku 33 platí článok 32.

Článok 34
Prekážka pri dodaní

§ 1 Ak vznikne prekážka pri dodaní, stanica určenia musí o tom podať odosielateľovi bezodkladne správu prostredníctvom odosielacej stanice a vyžiadať si jeho pokyny. Odosielateľ sa musí upovedomiť priamo písomne, telegraficky alebo ďalekopisom, ak o to požiada v nákladnom liste; výdavky za túto správu viaznu na tovare.

§ 2 Ak prekážka pri dodaní tovaru pominie skôr, než dôjdu do stanice určenia pokyny odosielateľa, tovar sa vydá príjemcovi. O tomto výdaji sa musí odosielateľ neodkladne upovedomiť doporučeným listom; výdavky za túto správu viaznu na tovare.

§ 3 Ak príjemca odmietne tovar, odosielateľ je oprávnený dať pokyny, aj keď sa nemôže preukázať druhopisom nákladného listu.

§ 4 Odosielateľ môže údajom v nákladnom liste tiež žiadať, aby mu bol tovar, ak dôjde k prekážke pri dodaní, bez ďalšieho vrátený. Inak je jeho výslovný súhlas nevyhnutný.

§ 5 Ak tarify neustanovujú inak, odosielateľ musí dať pokyny prostredníctvom odosielacej stanice.

§ 6 Ak nie je vyššie ustanovené, postupuje železnica, ktorá je príslušná pre dodanie tovaru, podľa predpisov platných v mieste dodania. Ak bol tovar predaný, výťažok z predaja sa musí dať k dispozícii odosielateľovi po zrážke výdavkov viaznúcich na tovare. Ak je výťažok z predaja menší než tieto výdavky, rozdiel musí doplatiť odosielateľ.

§ 7 Ak sa vyskytne prekážka pri dodaní po tom, keď príjemca zmenil prepravnú zmluvu podľa článku 31, železnica je povinná podať správu tomuto príjemcovi. Ustanovenia § 1, 2 a 6 platia obdobne.

§ 8 Pre prepravy vykonané podľa článku 34 platí článok 32.

ODDIEL IV
ZODPOVEDNOSŤ

Článok 35
Spoločná zodpovednosť železníc

§ 1 Železnica, ktorá prijala tovar na prepravu s nákladným listom, zodpovedá za vykonanie prepravy po celej prepravnej ceste až do jeho dodania.

§ 2 Každá nasledujúca železnica tým, že prevzala tovar s nákladným listom, vstupuje do prepravnej zmluvy podľa tohto dokladu a preberá na seba záväzky, ktoré z toho vyplývajú, bez ujmy ustanovení článku 55 § 3 týkajúcich sa železnice určenia.

Článok 36
Rozsah zodpovednosti

§ 1 Železnica zodpovedá za škodu vzniknutú úplnou alebo čiastočnou stratou alebo poškodením tovaru v čase od prijatia tovaru na prepravu až do jeho dodania, ako aj za škodu vzniknutú prekročením dodacej lehoty.

§ 2 Železnica sa zbavuje tejto zodpovednosti, ak bola strata, poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty zavinená oprávneným, príkazom oprávneného nevyplývajúcim zo zavinenia železnice, vlastnou vadou tovaru (vnútornou skazou, ubúdaním atď), alebo okolnosťami, ktoré železnica nemohla odvrátiť a predísť ich následkom nebolo v jej moci.

§ 3 Železnica sa zbavuje tejto zodpovednosti, ak strata alebo poškodenie vyplýva z osobitného nebezpečenstva spojeného s jednou alebo niekoľkými uvedenými skutočnosťami:

a) preprava v otvorenom vozni podľa ustanovených predpisov alebo podľa dohody medzi odosielateľom a železnicou uvedenej v nákladnom liste;

b) chýba obal alebo je vadný pri tovare, ktorému pri nebalení alebo pri nedostatočnom balení pre jeho povahu hrozí strata alebo poškodenie;

c) nakladanie odosielateľom alebo vykladanie príjemcom podľa príslušných predpisov alebo podľa dohôd medzi odosielateľom a železnicou uvedených v nákladnom liste alebo podľa dohody dojednanej medzi príjemcom a železnicou;

d) chybné naloženie odosielateľom podľa príslušných predpisov alebo podľa dohody dojednanej medzi odosielateľom a železnicou uvedenej v nákladnom liste;

e) plnenie formalít požadovaných colnými alebo inými orgánmi štátnej správy odosielateľom, príjemcom alebo splnomocnencom jedného z nich;

f) povaha určitého tovaru, pre ktorú mu hrozí úplná alebo čiastočná strata alebo poškodenie, najmä lomom, hrdzou, prirodzenou skazou, vysychaním, roztrúsením;

g) nesprávne, nepresné a neúplné označenie predmetov vylúčených z prepravy alebo predmetov pripustených na prepravu len za osobitných podmienok alebo zanedbanie predpísaných bezpečnostných opatrení pri predmetoch podmienečne pripustených na prepravu odosielateľom;

h) preprava živých zvierat;

i) preprava zásielky, ktorá podľa príslušných predpisov alebo podľa dohody dojednanej medzi odosielateľom a železnicou, uvedenej v nákladnom liste, musí byť sprevádzaná, pokiaľ strata alebo poškodenie vznikli z nebezpečenstva, ktoré sa malo sprevádzaním odvrátiť.

Článok 37
Dôkazné bremeno

§ 1 Dôkaz o tom, že strata, poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty vznikli z príčin uvedených v článku 36 § 2, patrí železnici.

§ 2 Ak železnica zistí, že podľa okolností prípadu strata alebo poškodenie mohli vzniknúť z jedného alebo z niekoľkých osobitných nebezpečenstiev uvedených v článku 36 § 3, platí domnienka, že z nich vznikli. Oprávnený má však právo dokázať, že škoda nebola spôsobená úplne alebo len sčasti niektorým z týchto nebezpečenstiev.

Táto domnienka však neplatí v prípade článku 36 § 3 písmeno a), ak ide o neobyčajne veľkú stratu alebo o stratu kusov.

Článok 38
Domnienka pri novom podaji

§ 1 Ak zásielka podaná na prepravu podľa Jednotných právnych predpisov sa znovu podáva podľa tých istých predpisov a ak sa čiastočná strata alebo poškodenie zistí po tomto novom podaji, platí domnienka, že strata alebo poškodenie vznikli za poslednej prepravnej zmluvy, pokiaľ zásielka zostala v držbe železnice a bola novo podaná v takom stave, v akom došla do stanice nového podaja.

§ 2 Táto domnienka platí aj vtedy, ak prepravná zmluva predchádzajúca novému podaju nebola dojednaná podľa Jednotných právnych predpisov, pokiaľ tieto predpisy boli použiteľné v prípade priamej prepravy z pôvodnej odosielacej stanice do poslednej stanice určenia.

Článok 39
Domnienka o strate tovaru

§ 1 Oprávnený môže bez ďalších dôkazov považovať tovar za stratený, ak nebol príjemcovi dodaný alebo ak nebol prichystaný do tridsiatich dní po uplynutí dodacej lehoty.

§ 2 Oprávnený pri prijatí náhrady za stratený tovar môže písomne požiadať, aby bol bezodkladne upovedomený, ak sa tovar nájde do jedného roka po vyplatení náhrady. O tejto žiadosti železnica vydá písomné potvrdenie.

§ 3 Do tridsiatich dní po tom, čo takú správu dostal, môže oprávnený požadovať, aby sa mu tovar dodal v niektorej stanici na ceste. V tomto prípade musí zaplatiť prepravné z odosielacej stanice do stanice, v ktorej došlo k dodaniu, a vrátiť prijatú náhradu, prípadne po dopočítaní prepravného, ktoré bolo v nej zahrnuté. Zachováva sa mu však právo na náhradu škody za prekročenie dodacej lehoty podľa článkov 43 a 46.

§ 4 Ak žiadosť podľa § 2 nebola podaná alebo ak neboli udelené pokyny v lehote podľa § 3 alebo ak sa tovar našiel až po uplynutí jedného roka po vyplatení náhrady, železnica naloží s tovarom podľa zákonov a predpisov štátu, ktorému patrí.

Článok 40
Náhrada pri strate

§ 1 Pri úplnej alebo čiastočnej strate tovaru musí železnica poskytnúť s vylúčením ďalších odškodnení náhradu škody, ktorá sa vypočíta podľa ceny na burze, inak podľa trhovej ceny, a ak nie je ani jedna z nich, podľa všeobecnej hodnoty tovaru rovnakého druhu a akosti platnej v tom dni a v mieste, kde bol tovar prijatý na prepravu.

§ 2 Náhrada škody však nesmie presahovať 17 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti, s výhradou obmedzenia podľa článku 45.

§ 3 Okrem toho železnica nahradí dovozné, clo a iné výdavky zaplatené v súvislosti s prepravou strateného tovaru.

§ 4 Ak sa pri výpočte náhrady škody musia prepočítať sumy uvedené v cudzej mene, prepočítajú sa podľa kurzu platného v deň a v mieste vyplatenia náhrady škody.

Článok 41
Zodpovednosť pri strate na hmotnosti počas prepravy

§ 1 Pri tovare, ktorý pre svoju povahu stráca spravidla prepravou na hmotnosti, železnica bez zreteľa na prejdenú vzdialenosť zodpovedá len za tú časť straty na hmotnosti, ktorá presahuje ďalej uvedené medze:

a) dve percentá hmotnosti pri kvapalinách alebo pri tovare podanom na prepravu vo vlhkom stave, ako aj pri nasledujúcom tovare:
farbiarske, strúhané
alebo mleté drevo,
sladké drevo,
čerstvé huby,
chmeľ,
korene,
celé alebo mleté kosti,
kožušiny,
kôra,
surové kože,
spracované kože (usne),
mydlo a hutné oleje,
odpadky z koží,
čerstvé, sušené
alebo pražené plody,
rašelina,
rohy a paznechty,
sušené ryby,
soľ,
zvieracie šľachy,
štetiny,
rezaný tabak,
čerstvé tabakové listy,
čerstvý tmel,
tuky,
uhlie a koks,
ovčia vlna,
čerstvá zelenina,
konské vlasy;

b) jedno percento pri ostatnom suchom tovare.

§ 2 Obmedzenia zodpovednosti podľa § 1 sa nemožno dovolávať, ak sa dokáže, že strata nevyplýva z príčin, ktoré ospravedlňujú prípustnú medzu straty podľa okolností prípadu.

§ 3 Ak sa s jedným nákladným listom prepravuje niekoľko kusov tovaru, prípustná strata na hmotnosti sa vypočíta osobitne pre každý kus, ak jeho hmotnosť pri podaji je udaná v nákladnom liste oddelene alebo ak ju možno zistiť inak.

§ 4 Pri úplnej strate tovaru sa pri výpočte náhrady škody nič nezráža za stratu na hmotnosti prepravou.

§ 5 Týmto článkom nie sú nijako dotknuté ustanovenia článkov 36 a 37.

Článok 42
Náhrada za poškodenie tovaru

§ 1 Pri poškodení tovaru je železnica povinná s vylúčením ďalších odškodnení zaplatiť sumu zodpovedajúcu zníženiu hodnoty tovaru. Jej výška sa určí percentom znehodnotenia zisteného v mieste určenia vzhľadom na hodnotu tovaru určenú podľa článku 40.

§ 2 Náhrada škody nesmie presahovať:

a) sumu náhrady za úplnú stratu, ak je poškodením znehodnotená celá zásielka;

b) sumu náhrady za stratu znehodnotenej časti, ak je poškodením znehodnotená iba časť zásielky.

§ 3 Železnica je okrem toho povinná uhradiť výdavky uvedené v článku 40 § 3 v pomere uvedenom v § 1.

Článok 43
Náhrada škody za prekročenie dodacej lehoty

§ 1 Ak prekročením dodacej lehoty vznikne škoda včítane poškodenia tovaru železnica je povinná platiť náhradu, ktorá nesmie presahovať trojnásobok dovozného.

§ 2 Pri úplnej strate tovaru sa náhrada podľa § 1 nemôže zlučovať s náhradou podľa článku 40.

§ 3 Pri čiastočnej strate tovaru nesmie náhrada podľa § 1 prevyšovať trojnásobok dovozného pripadajúceho na stratenú časť zásielky.

§ 4 Pri poškodení tovaru, ktoré nevzniklo prekročením dodacej lehoty, zlučuje sa prípadná náhrada podľa § 1 s náhradou podľa článku 42.

§ 5 V žiadnom prípade nesmie byť náhrada podľa § 1 spolu s náhradami podľa článkov 40 a 42 vyššia než náhrada pri celkovej strate tovaru.

§ 6 Železnica môže v medzinárodných tarifách alebo v osobitných dojednaniach ustanoviť ďalšie úpravy náhrady škody odlišne od § 1, ak dodacia lehota je určená na základe plánov prepravy podľa článku 27 § 1.

Ak sa v tomto prípade dodacie lehoty podľa článku 27 § 2 prekročia, oprávnený môže požadovať buď náhradu škody podľa predchádzajúceho § 1, alebo náhradu škody ustanovenú medzinárodnou tarifou alebo osobitným dojednaním.

Článok 44
Náhrada pri zlom úmysle alebo pri hrubej nedbanlivosti

Ak je strata, poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty, nesplnenie alebo chybné splnenie vedľajších úkonov železnicou predpokladané Jednotnými právnymi predpismi spôsobené zlým úmyslom alebo hrubou nedbanlivosťou železnice, musí železnica oprávnenému plne nahradiť preukázanú škodu.

V prípade hrubej nedbanlivosti sa však náhrada obmedzuje na dvojnásobok najvyšších súm určených v článkoch 25, 26, 30, 32, 33, 40, 42, 43, 45 a 46.

Článok 45
Obmedzenie náhrady škody určitými tarifami

Ak železnica poskytuje osobitné prepravné podmienky osobitnými alebo výnimočnými tarifami, ktoré v porovnaní so všeobecne platnými tarifami poskytujú zľavu z dovozného, môže železnica

obmedziť náhradu patriacu oprávnenému za stratu, poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty, za podmienky, že toto obmedzenie je v týchto tarifách uvedené.

Ak sa tieto osobitné prepravné podmienky použijú len na časti prepravnej cesty, môže sa železnica tohto obmedzenia dovolávať iba vtedy, ak sa skutočnosť odôvodňujúca náhradu stala na tejto časti prepravnej cesty.

Článok 46
Výška náhrady škody pri udanom záujme na dodaní

Ak je udaný záujem na dodaní, môže sa okrem náhrady škody podľa článkov 40, 42, 43 a 45 požadovať náhrada ďalšej preukázanej škody až do sumy udaného záujmu na dodaní.

Článok 47
Zúročenie náhrady

§ 1 Oprávnený môže žiadať úroky vo výške 5 % ročne, a to odo dňa reklamácie podľa článku 53, alebo ak nebola reklamácia podaná, odo dňa podania žaloby.

§ 2 Úroky sa môžu požadovať len vtedy, ak náhrada škody pri jednom nákladnom liste presahuje 4 zúčtovacie jednotky.

§ 3 Ak oprávnený nepredloží železnici doklady potrebné na konečné vybavenie reklamácie v lehote, ktorá mu bola primerane určená, úroky za čas od uplynutia tejto lehoty do predloženia dokladov sa nepočítajú.

Článok 48
Zodpovednosť v preprave železnica-more

§ 1 V preprave železnica-more po linkách spomínaných v článku 2 § 2 Dohovoru môže každý štát doplniť dôvody zbavujúce zodpovednosti podľa článku 36 súhrnom ďalej uvedených dôvodov, ak požaduje, aby do zoznamu tratí (liniek) podliehajúcich Jednotným právnym predpisom bola zapísaná príslušná poznámka.

Dopravca sa ich môže dovolávať iba vtedy, ak dokáže, že strata, poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty vznikli na námornej linke v čase od naloženia tovaru na loď až do jeho vyloženia z lode.

Dôvody oslobodzujúce od zodpovednosti sú nasledujúce:

a) konanie, nedbanlivosť alebo chyba kapitána, lodnej posádky, lodivoda alebo pracovníka dopravcu pri riadení alebo pri prevádzke lode;

b) nespôsobilosť lode na plavbu, ak dopravca dokáže, že túto nespôsobilosť nemožno pričítať nedostatku riadnej starostlivosti z jeho strany o to, aby loď bola v stave spôsobilom na plavbu alebo aby jej bola zabezpečená náležitá výzbroj, lodná posádka a zásoby, alebo aby boli zariadené a v dobrom stave udržiavané všetky časti lode, kam sa tovar ukladá tak, aby boli spôsobilé na príjem, prepravu a uchovanie tovaru;

c) požiar, ak dopravca dokáže, že nevznikol jeho konaním alebo zavinením ani konaním alebo zavinením kapitána, lodnej posádky, lodivoda alebo jeho pracovníkov;

d) ohrozenie, nebezpečenstvo alebo nehody na mori alebo na iných splavných vodách;

e) záchrana alebo pokus o záchranu života alebo majetku na mori;

f) naloženie tovaru na palubu lode, ak bol naložený na palubu so súhlasom odosielateľa zapísaným v nákladnom liste a ak nie je na železničnom vozni.

Dôvody zbavujúce zodpovednosti, ktoré sú vyššie vymenované, nezrušujú ani nezmenšujú všeobecné povinnosti dopravcu, najmä jeho povinnosť riadne sa starať o to, aby loď bola v stave spôsobilom na plavbu alebo aby jej bola zabezpečená náležitá výzbroj, lodná posádka a zásoby

alebo aby boli zariadené a v dobrom stave udržiavané všetky časti lode, kam sa tovar ukladá tak, aby boli spôsobilé na príjem, prepravu a uchovanie tovaru.

Ak sa dopravca dovoláva predchádzajúcich dôvodov zbavujúcich od zodpovednosti, zostáva aj napriek tomu zodpovedným, ak oprávnený dokáže, že strata, poškodenie alebo prekročenie dodacej lehoty vznikli iným zavinením dopravcu, kapitána, lodnej posádky, lodivoda, alebo jeho pracovníkov než zavinením uvedeným pod písmenom a):

§ 2 Ak jednu námornú trať obsluhuje niekoľko podnikov zapísaných do zoznamu tratí podľa článkov 3 a 10 Dohovoru, pre všetky podniky musia platiť rovnaké predpisy o zodpovednosti. Ak boli tieto podniky zapísané do zoznamu na žiadosť niekoľkých štátov, musí okrem toho najprv dôjsť medzi týmito štátmi k dohode o použití týchto predpisov o zodpovednosti.

§ 3 Opatrenia urobené podľa tohto článku sa musia oznámiť Ústrednému úradu. Nadobúdajú platnosť najskôr po uplynutí tridsiatich dní odo dňa dátumu na liste, ktorým Ústredný úrad upovedomí o týchto opatreniach ostatné štáty.

Zásielky na ceste nie sú týmito opatreniami dotknuté.

Článok 49
Zodpovednosť pri jadrovej nehode

Železnica sa podľa Jednotných právnych predpisov zbavuje zodpovednosti, ak škodu spôsobila jadrová nehoda a podľa osobitných zákonov a predpisov upravujúcich zodpovednosť v obore jadrovej energie zodpovedá za túto škodu v niektorom zmluvnom štáte prevádzkovateľ jadrového zariadenia alebo iná osoba, ktorá ho zastupuje.

Článok 50
Zodpovednosť železnice za jej pracovníkov

Železnica zodpovedá za svojich zamestnancov a za iné osoby, ktoré použije na vykonanie prepravy.

Ak však títo pracovníci železnice a iné osoby spisujú na požiadanie účastníka nákladné listy, ak vyhotovujú preklady alebo vykonávajú iné úkony, ktoré železnici nepatria, považujú sa za splnomocnenca osoby, za ktorú tieto úkony vykonávajú.

Článok 51
Iné nároky

Vo všetkých prípadoch, pre ktoré platia tieto Jednotné právne predpisy, môže sa z akéhokoľvek dôvodu uplatňovať proti železnici zodpovednosť len podľa podmienok v medziach týchto predpisov.

To isté platí o zodpovednosti uplatňovanej proti pracovníkom a osobám, za ktorých železnica zodpovedá podľa článku 50.

ODDIEL V
UPLATŇOVANIE NÁROKOV

Článok 52
Zistenie čiastočnej straty alebo poškodenie tovaru

§ 1 Ak železnica zistí čiastočnú stratu alebo poškodenie tovaru alebo ak sa tak domnieva, prípadne ak to potvrdí oprávnený, železnica je povinná bez prieťahu vzhľadom na druh škody zistiť stav tovaru, jeho hmotnosť, a pokiaľ je to možné, rozsah a príčinu škody, ako aj okamih jej vzniku a spísať o tom komerčnú zápisnicu; pokiaľ je to možné, komerčná zápisnica sa spíše v prítomnosti oprávneného.

Odpis tejto zápisnice vydá železnica oprávnenému zadarmo.

§ 2 Ak oprávnený zistenia uvedené v komerčnej zápisnici neuzná, môže žiadať, aby stav a hmotnosť tovaru, ako aj príčiny a výšku škody zistil znalec vymenovaný stranami alebo súdom. Pre toto konanie platia zákony a predpisy štátu, v ktorom sa zistenie uskutočňuje.

Článok 53
Reklamácia

§ 1 Reklamácie z prepravnej zmluvy sa musia podať písomne na železnici uvedenej v článku 55.

§ 2 Právo podať reklamáciu patrí tomu, kto je oprávnený podľa článku 54 železnicu žalovať.

§ 3 Ak reklamáciu podáva odosielateľ, musí predložiť druhopis nákladného listu. Ak tak nemôže urobiť, musí predložiť súhlas príjemcu alebo preukázať, že príjemca odmietol zásielku prevziať.
Ak reklamáciu podáva príjemca, musí predložiť nákladný list, ak mu bol odovzdaný.

§ 4 Nákladný list, druhopis nákladného listu a iné doklady, ktoré oprávnený považuje za potrebné pripojiť k reklamácii, musia sa predložiť v originálach alebo v druhopisoch na žiadosť železnice riadne overených.
Na vybavenie reklamácie môže železnica požadovať predloženie nákladného listu, druhopisu nákladného listu alebo dobierkovej sprievodky v originále, aby v nich poznačila toto vybavenie.

Článok 54
Osoby oprávnené žalovať železnicu

§ 1 Žalovať železnicu o vrátenie súm zaplatených podľa prepravnej zmluvy môže len ten, kto ich zaplatil.

§ 2 Žalobu proti železnici týkajúcu sa dobierok podľa článku 17 je oprávnený podať iba odosielateľ.

§ 3 Podať ostatné žaloby z prepravnej zmluvy patrí

a) odosielateľovi až do okamihu, keď príjemca
   1. prevzal nákladný list,
   2. prijal tovar alebo
   3. uplatnil svoje práva podľa článku 28 § 4 alebo podľa článku 31;
b) príjemcovi od okamihu, keď
   1. prevzal nákladný list,
   2. prijal tovar,
   3. uplatnil svoje práva podľa článku 28 § 4 alebo
   4. uplatnil svoje práva podľa článku 31; jeho právo podať túto žalobu však zaniká, len čo nákladný list prevzala alebo tovar prijala osoba ním podľa článku 31 § 1 písmeno c) označená, alebo len čo táto osoba uplatnila svoje práva podľa článku 28 § 4.

§ 4 Pri podaní žaloby musí odosielateľ predložiť druhopis nákladného listu. Ak druhopis nákladného listu nepredloží, môže žalovať železnicu o nároky podľa § 3 písmeno a) len so súhlasom príjemcu alebo dokázať, že príjemca odmietol zásielku prevziať.
Pri podaní žaloby musí príjemca predložiť nákladný list, ak mu bol odovzdaný.

Článok 55
Železnice, ktoré možno žalovať

§ 1 Žaloba o vrátenie sumy zaplatenej podľa prepravnej zmluvy sa môže podať proti železnici, ktorá túto sumu vybrala alebo proti železnici, v prospech ktorej bola suma vybraná.

§ 2 Žaloba týkajúca sa dobierky podľa článku 17 sa môže podať iba proti odosielacej železnici.

§ 3 Ostatné žaloby z prepravnej zmluvy sa môžu podať len proti odosielacej železnici, proti železnici určenia alebo proti železnici, na tratiach ktorej nastala udalosť, ktorá je predmetom žaloby.
Železnicu určenia však možno žalovať i vtedy, keď nedostala ani tovar ani nákladný list.

§ 4 Ak žalobca môže voliť medzi niekoľkými železnicami, jeho právo voľby zaniká, len čo je žaloba podaná proti jednej z nich.

§ 5 Žaloba sa môže podať proti inej železnici, než ktoré sú uvedené v § 1, 2 a 3, ak ide o protižalobu alebo námietku v konaní, ktorá sa vzťahuje na hlavnú žalobu a ktorá spočíva na tej istej prepravnej zmluve.

Článok 56
Príslušnosť

Žaloby podľa Jednotných právnych predpisov sa môžu podať len na príslušných súdoch štátu žalovanej železnice, ak dohody medzi štátmi alebo koncesie neustanovujú inak.

Ak jedna železnica má v prevádzke viac samostatných železničných sietí v rôznych štátoch, považuje sa na použitie tohto článku každá z týchto sietí za samostatnú železnicu.

Článok 57
Zánik nárokov proti železnici

§ 1 Prijatím tovaru oprávneným zanikajú všetky nároky z prepravnej zmluvy proti železnici pre čiastočnú stratu, poškodenie alebo pre prekročenie dodacej lehoty.

§ 2 Nároky však nezanikajú

a) pri čiastočnej strate alebo pri poškodení, ak
   1. strata alebo poškodenie boli zistené podľa článku 52 pred odberom tovaru oprávneným;
   2. zistenie, ku ktorému malo dôjsť podľa článku 52, bolo opomenuté iba vinou železnice;
b) pri zjavne nezbadateľnej škode, ktorú zistil oprávnený až po prijatí tovaru, ak
   1. oprávnený požiada o zistenie podľa článku 52 ihneď po objavení škody a najneskoršie do siedmich dní po prevzatí tovaru;
   2. okrem toho dokáže, že škoda vznikla v čase od prijatia tovaru na prepravu do jeho dodania;
c) pri prekročení dodacej lehoty, ak oprávnený uplatní svoje právo na niektorej železnici označenej v článku 55 § 3 do šesťdesiatich dní;
d) ak oprávnený dokáže, že škodu spôsobila železnica zo zlého úmyslu alebo z hrubej nedbanlivosti.

§ 3 Ak sa tovar novo podal podľa článku 38 § 1 nároky na náhradu škody za čiastočnú stratu alebo poškodenie z niektorej z predchádzajúcich prepravných zmlúv zanikajú, ako keby išlo o jedinú prepravnú zmluvu.

Článok 58
Premlčanie nárokov

§ 1 Nároky z prepravnej zmluvy sa premlčujú po jednom roku.
Po dvoch rokoch sa však premlčujú nároky

a) na vyplatenie dobierky, ktorú železnica vybrala od príjemcu;

b) na vyplatenie výťažku z predaja uskutočneného železnicou;

c) vyplývajúce zo škody spôsobenej zo zlého úmyslu;

d) v prípade podvodu;

e) z niektorej z prepravných zmlúv predchádzajúcich novému podaju podľa článku 38 § 1.

§ 2 Premlčacia lehota sa začína:

a) pri odškodnení za úplnú stratu tridsiatym dňom o uplynutí dodacej lehoty;

b) pri odškodnení za čiastočnú stratu, poškodenie alebo za prekročenie dodacej lehoty: dňom dodania;

c) pri nárokoch na zaplatenie alebo na vrátenie dovozného, doplňajúcich poplatkov, iných výdavkov alebo prirážok alebo pri nárokoch na opravu pri nesprávnom použití tarify alebo pri chybnom výpočte alebo vybraní:

   1. ak sa zaplatilo: dňom platenia;

   2. ak sa nezaplatilo: dňom prijatia tovaru na prepravu, ak mal odosielateľ, alebo dňom prevzatia nákladného listu príjemcom, ak mal platiť príjemca;

   3. ak ide o výplatné sumy podľa výplatného účtu: dňom, keď železnica podľa článku 15 § 7 odovzdá vyúčtovanie prepravného odosielateľovi; ak k vyúčtovaniu nedošlo, lehota na uplatnenie pohľadávky železnice sa začína tridsiatym dňom po uplynutí dodacej lehoty;

d) pri nárokoch železnice na zaplatenie súm, ktoré zaplatil príjemca namiesto odosielateľa alebo odosielateľ namiesto príjemcu a ktoré je železnica povinná vrátiť oprávnenému: dňom, keď sa požiadalo o vrátenie;

e) pri nárokoch z dobierky podľa článku 17: tridsiatym dňom po uplynutí dodacej lehoty;

f) pri nárokoch na vyplatenie výťažku z predaja: dňom predaja;

g) pri nárokoch na doplatenie sumy požadovanej colnicou alebo iným orgánom štátnej správy: dňom, keď príslušný orgán štátnej správy nárok uplatnil;

h) vo všetkých ostatných prípadoch: dňom, keď právo môže byť uplatnené.
Deň označený ako začiatok premlčacej lehoty sa do nej nikdy nezapočítava.

§ 3 Pri reklamácii zaslanej železnici podľa článku 53 s potrebnými dokladmi, premlčacia lehota spočíva až do dňa, keď železnica reklamáciu písomne odmietne a doklady vráti. Ak sa reklamácii vyhovie len čiastočne, premlčacia lehota začne plynúť len pre tú časť reklamácie, ktorá zostala sporná. Predložiť dôkazy o doručení reklamácie alebo odpovedi a o vrátení dokladov patrí tej strane, ktorá sa týchto skutočností dovoláva.
Neskoršie reklamácie toho istého nároku premlčanie neprerušujú.

§ 4 Premlčané nároky sa už nemôžu uplatňovať ani protižalobou ani námietkami.

§ 5 S výhradou predchádzajúcich ustanovení sa spočívanie a prerušenie premlčacej lehoty spravuje vnútroštátnym právom.

ODDIEL VI
VZÁJOMNÉ VZŤAHY MEDZI ŽELEZNICAMI

Článok 59
Vyúčtovanie medzi železnicami

§ 1 Každá železnica, ktorá pri podaji tovaru alebo pri jeho dodaní vybrala prepravné alebo iné pohľadávky z prepravnej zmluvy, je povinná zaplatiť zúčastneným železniciam podiel, ktorý na ne pripadá.

Spôsob platenia určujú dohody uzavreté medzi železnicami.

§ 2 S výhradou svojich nárokov voči odosielateľovi zodpovedá odosielacia železnica za dovozné a iné výdavky, ktoré nevybrala, hoci ich odosielateľ podľa článku 15 vzal na seba.

§ 3 Ak železnica určenia dodá tovar bez toho, že by vybrala prepravné alebo iné pohľadávky z prepravnej zmluvy, zodpovedá za ne železniciam zúčastneným na preprave a iným zainteresovaným.

§ 4 Ak niektoré železnice neplatia a ak to zistí Ústredný úrad na žiadosť niektorej veriteľskej železnice, dôsledky toho znášajú všetky ostatné železnice zúčastnené na preprave v pomere svojich podielov na dovoznom.

Právo postihu proti železnici, o ktorej sa zistilo, že neplatí, zostáva vyhradené.

Článok 60
Postih pri náhrade za stratu alebo poškodenie tovaru

§ 1 Ak železnica zaplatila podľa Jednotných právnych predpisov náhradu za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo za poškodenie tovaru, má právo postihu proti železniciam zúčastneným na preprave podľa týchto ustanovení:

a) železnica, ktorá spôsobila škodu, zodpovedá za ňu sama;

b) ak škodu spôsobilo niekoľko železníc, každá z nich zodpovedá za škodu, ktorú spôsobila; ak rozlíšenie v danom prípade nie je možné, náhrada sa medzi železnice rozdelí podľa písmena c);

c) ak sa nemôže dokázať, že škodu spôsobila jedna alebo niekoľko železníc, náhrada škody sa rozdelí medzi všetky železnice zúčastnené na preprave s výnimkou tých, ktoré dokážu, že na ich tratiach škoda nebola spôsobená; náhrada sa rozdelí v pomere tarifných kilometrov.

§ 2 Ak niektorá železnica nie je schopná platiť, rozdelí sa podiel, ktorý na ňu pripadá, ale nie je zaplatený, na všetky ostatné na preprave zúčastnené železnice v pomere tarifných kilometrov.

Článok 61
Postih pri prekročení dodacej lehoty

§ 1 Článok 60 sa použije pri náhrade za prekročenie dodacej lehoty. Ak prekročenie dodacej lehoty zavinilo niekoľko železníc, náhrada medzi tieto železnice sa rozdelí v pomere času zdržania, ktoré vzniklo na ich tratiach.

§ 2 Dodacie lehoty ustanovené článkom 27 sa rozdelia takto:

a) v preprave medzi dvoma železnicami zúčastnenými na preprave:

   1. výpravná lehota sa rozdelí rovnakým dielom;

   2. prepravná lehota sa rozdelí v pomere tarifných kilometrov;

b) v preprave medzi troma alebo viacerými železnicami zúčastnenými na preprave:

   1. výpravná lehota sa rozdelí rovnakým dielom medzi odosielaciu železnicu a železnicu určenia;

2. prepravná lehota sa rozdelí medzi všetky zúčastnené železnice
   - tretina rovnakým dielom,
   - dve tretiny v pomere tarifných kilometrov.

§ 3 Prirážky k dodacím lehotám sa pridelia tej železnici, ktorá má na ne právo.

§ 4 Časový úsek od podaja tovaru na prepravu do začiatku plynutia výpravnej lehoty sa pridelí výhradne odosielacej železnici.

§ 5 Uvedené delenie sa použije iba vtedy, ak sa nezachovala celková dodacia lehota.

Článok 62
Konanie pri postihu

§ 1 Železnica, proti ktorej sa uplatňuje postih podľa článku 60 a 61, nemá právo popierať právoplatnosť výplaty náhrady železnicou, ktorá postih uplatňuje, ak náhradu určil súd a spor jej bol riadne oznámený a ak mala možnosť do neho vstúpiť. Súd, ktorý vedie hlavný spor, určí lehoty na oznámenie sporu a na vstup do neho.

§ 2 Železnica, ktorá uplatňuje postih, musí podať len jednu žalobu na tom istom súde proti všetkým železniciam, s ktorými sa nedohodla; inak stráca právo postihu proti tým železniciam, ktoré nežalovala.

§ 3 Súd je povinný v jednom rozsudku rozhodnúť o všetkých postihoch, o ktorých pojednával.

§ 4 Žalované železnice nemôžu uplatňovať ďalší postih.

§ 5 Nie je dovolené spojiť postihy so žalobou o náhradu škody, ktorú podal oprávnený z prepravnej zmluvy.

Článok 63
Príslušnosť pri postihu

§ 1 Súd podľa sídla železnice, proti ktorej sa vedie postih, je výlučne príslušný na prejednávanie všetkých žalôb o postihu.

§ 2 Ak sa má žaloba podať na niekoľko železníc, žalujúca železnica má právo voľby medzi súdmi príslušnými podľa § 1.

Článok 64
Dohody o postihoch

Železnice sa môžu dohodami odchýliť od ustanovení tohto oddielu o vzájomnom postihu s výnimkou ustanovení článku 62 § 5.

ODDIEL VII
OSOBITNÉ USTANOVENIA

Článok 65
Prechodné odchýlky

§ 1 Ak hospodársky a finančný stav niektorého štátu môže pri používaní oddielu VI spôsobiť vážne ťažkosti, každý štát sa môže odchýliť od článkov 15, 17 a 30 ustanovením pre určité prepravy, že

a) zásielky odosielané z tohto štátu musia byť vyplatené:

   1. až po jeho hranice, alebo

2. najmenej až po jeho hranice;

b) zásielky do tohto štátu

1. musia byť vyplatené najmenej až po jeho hranice, ak odosielací štát nepoužije obmedzenie podľa písmena a) bodu 1, alebo

2. smú sa vyplatiť najviac po jeho hranice;

c) na zásielkach z tohto štátu alebo do tohto štátu nesmie viaznuť dobierka a že preddavky nie sú prípustné alebo že dobierky a preddavky sa pripúšťajú len do určitej výšky;

d) odosielateľ nesmie zmeniť prepravnú zmluvu, pokiaľ ide o krajinu určenia, výplatný záznam a o dobierku.

§ 2 Za rovnakých podmienok môžu štáty splnomocniť železnice, aby sa odchýlili od článkov 15, 17, 30 a 31 ustanovením vo vzájomnej preprave, že

a) ustanovenie o platení prepravného sa ustanoví osobitnou dohodou medzi zúčastnenými železnicami; táto dohoda nesmie obsahovať spôsob platenia, ktorý podľa článku 15 nie je dovolený;

b) určité dodatočné príkazy nie sú dovolené.

§ 3 Opatrenia vykonané podľa § 1 a 2 sa oznámia Ústrednému úradu.

Opatrenia uvedené v § 1 nadobúdajú platnosť najskôr po uplynutí lehoty ôsmich dní počítajúc odo dňa dátumu listu, ktorým Ústredný úrad upovedomí o opatreniach ostatné štáty.

Opatrenia uvedené v § 2 nadobúdajú platnosť najskôr po uplynutí lehoty dvoch dní počítanej odo dňa ich uverejnenia v zúčastnených štátoch.

§ 4 Zásielky na ceste nie sú týmito opatreniami dotknuté.

Článok 66
Odchýlky

Ustanovenia Jednotných právnych predpisov nemajú prednosť pred ustanoveniami, ktoré príjmu niektoré štáty pre vzájomnú prepravu na vykonanie osobitných zmlúv, ako napr. zmlúv o Európskom spoločenstve pre uhlie a oceľ a o Európskom hospodárskom spoločenstve.

PRÍLOHA I

(Články 4 a 5)

Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID)

(v osobitnom zväzku)

PRÍLOHA II (Článok 8 § 1)

Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu vozňov prepravcov (RIP)

Článok 1 - Predmet poriadku

§ 1 Tento poriadok platí pre všetky prepravy prázdnych alebo ložených vozňov prepravcov pripustených na medzinárodnú prepravu podľa článku 2 a podaných na prepravu podľa Jednotných právnych predpisov CIM.

§ 2 Ak v tomto poriadku nie sú osobitné ustanovenia, pre prepravy uvedené v § 1 platia ostatné ustanovenia Jednotných právnych predpisov.

Článok 2 - Pripustenie vozňov prepravcov na medzinárodnú prepravu

Aby sa mohli pripustiť na medzinárodnú prepravu, musia byť vozne zaradené na meno súkromníka (fyzickej osoby alebo iného právneho subjektu) do vozňového parku niektorej železnice, ktorej trate podliehajú Jednotným právnym predpisom a musia byť opatrené touto železničnou značkou P.

V tomto poriadku sa súkromník (prepravca), ktorého meno musí byť na vozni napísané, označuje ako „zaraďovateľ".

Článok 3 - Používanie vozňov prepravcov

Odosielateľ smie použiť vozeň prepravcu len na prepravu tých druhov tovaru, na prepravu ktorých je vozeň podľa zaraďovateľskej zmluvy spôsobilý. Odosielateľ zodpovedá sám za následky, ktoré vyplývajú z nedbania na toto ustanovenie.

Článok 4 - Používanie vozňov prepravcov

Ak je vozeň vybavený zvláštnymi zariadeniami (chladiacimi prístrojmi, nádržami na vodu, mechanizmami atď.), odosielateľ je povinný sám zabezpečiť alebo dať zabezpečiť obsluhu týchto zariadení. Táto povinnosť prechádza na príjemcu, len čo uplatní svoje práva podľa článkov 28 alebo 31 Jednotných právnych predpisov.

Článok 5 - Podaj na prepravu

§ 1 Právo podať vozeň prepravcu na prepravu patrí zaraďovateľovi. Každý iný odosielateľ prázdneho alebo loženého vozňa prepravcu musí odovzdať odosielacej stanici zároveň s nákladným listom splnomocnenie vydané zaraďovateľom , ktoré sa môže týkať viacerých vozňov.

Toto splnomocnenie nie je potrebné, ak tento odosielateľ bol pri predchádzajúcej preprave príjemcom vozňa prepravcu a pokiaľ stanica pred uzavretím novej prepravnej zmluvy nedostane písomný, telegrafický alebo ďalekopisný zákaz zaraďovateľa odoslať vozeň alebo vozne bez jeho súhlasu.

§ 2 Ak zaraďovateľ neprikáže inak, železnica je oprávnená vrátiť do domovskej stanice na náklady zaraďovateľa s nákladným listom znejúcim na jeho meno a adresu

- každý vozeň, ktorý došiel prázdny a s nakládkou ktorého sa nezačalo do 15 dní po jeho prichystaní;
- každý vozeň, ktorý došiel ložený a nebol v priebehu 8 dní po skončení vykládky znovu podaný na prepravu.

Ak železnica túto možnosť nepoužije, musí o tom po uplynutí uvedených lehôt upovedomiť zaraďovateľa; v tomto prípade však nesmie vozeň vrátiť v priebehu 8 dní, ktoré nasledujú po odoslaní správy zaraditeľovi.

Tento paragraf sa neuplatňuje pri vozňoch nachádzajúcich sa v krajine zaraďovateľskej železnice a pri vozňoch na vlečkách prepravcov.

§ 3 Nájomca, ktorého meno je so súhlasom zaraďovateľskej železnice napísané na vozni, nastupuje v otázkach uplatnenia tohto článku plnoprávne na mieste zaraďovateľa.

Článok 6 - Zápisy do nákladného listu

§ 1 Okrem zápisov predvídaných v Jednotných právnych predpisov musí odosielateľ zapísať do nákladného listu

a) do stĺpca na pomenovanie tovaru
   - ak ide o prázdny vozeň prepravcu, „P-vozeň, prázdny“ (po nemecky: „P-Wagen, leer“);
   - ak ide o ložený vozeň, za pomenovaním tovaru slová „naložené v P-vozni“ (po nemecky:„auf P-Wagen verlanden“);

b) do stĺpca nákladného listu, ktorý je na to určený, osobitné značky vozňa.

§ 2 Ak odosielateľ prázdneho vozňa prepravcu žiada osobitnú záruku dodržania dodacej lehoty podľa článku 14, musí do nákladného listu do stĺpca určeného na jeho vyhlásenie zapísať záznam „Osobitná záruka dodacej lehoty“ (po nemecky:„Besondere Gewährleistung der Lieferfrist“).

Článok 7 - Záujem na dodaní

§ 1 Pri zásielkach prázdnych vozňov prepravcov nie je prípustné udávať záujem na dodaní.

§ 2 Pri ložených vozňoch prepravcov platí udaný záujem na dodaní len pre naložený tovar.

Článok 8 - Dobierka a preddavok

§ 1 Prázdne vozne prepravcov sa nemôžu zaťažiť ani dobierkou ani preddavkom.

§ 2 Ložené vozne prepravcov sa nesmú zaťažiť dobierkou presahujúcou hodnotu naloženého tovaru.

Článok 9 - Predĺženie dodacej lehoty

§ 1 Dodacia lehota sa predlžuje nielen v prípadoch uvedených v článku 27 § 7 Jednotných právnych predpisov, ale aj počas trvania prerušenia prepravy v dôsledku poškodenia vozňa, pokiaľ železnica nezodpovedá za poškodenie podľa článku 12.

§ 2 Ak sa tovar z poškodeného vozňa prekladá do iného vozňa, pobyt pre tovar sa končí v okamihu, keď ho možno po prekládke ďalej prepravovať.

Článok 10 - Zistenie poškodenia vozňa prepravcu alebo jeho súčastí

§ 1 Ak železnica zistí poškodenie vozňa prepravcu alebo stratu jeho súčastí, alebo ak sa domnieva, že taká škoda vznikla alebo ak to tvrdí oprávnený, železnica je povinná v súlade s článkom 52 Jednotných právnych predpisov bezodkladne spísať komerčnú zápisnicu konštatujúcu druh poškodenia alebo straty, a pokiaľ možno, ich príčinu a čas vzniku.

Komerčná zápisnica sa musí bezodkladne zaslať zaraďovateľskej železnici, ktorá dodá zaraďovateľovi jej kópiu. Ak ide o vozeň, na ktorom je uvedené so súhlasom zaraďovateľa železnice meno nájomcu, kópia zápisnice sa dodá priamo tomuto nájomcovi.

§ 2 Ak je vozeň prepravcu naložený, v prípade potreby sa vyhotoví osobitná komerčná zápisnica pre tovar podľa článku 52 Jednotných právnych predpisov.

Článok 11 - Poškodenie vozňa, ktoré bráni pokračovať v preprave

§ 1 Ak sa prázdny vozeň prepravcu poškodí tak, že nemožno pokračovať v jeho preprave, alebo tak, že doň nemožno nakladať tovar, stanica, v ktorej sa zistilo poškodenie, musí o tom ihneď upovedomiť telegraficky alebo ďalekopisne odosielateľa a uviesť pritom, pokiaľ možno, druh poškodenia.

§ 2 Každý prázdny vozeň vyradený z obehu musí železnica uviesť do prevádzkyschopného stavu, pokiaľ nie je tak ťažko poškodený, aby sa musel naložiť na iný vozeň.
Po uvedení vozňa do stavu použiteľnosti železnica môže bez súhlasu vykonať opravy do sumy určenej v zaraďovateľskej zmluve.

Tieto ustanovenia sa uplatnia bez toho, že by tým bola akokoľvek dotknutá otázka zodpovednosti.

§ 3 Ak železnica vykonáva opravy v súlade s § 2 a ak treba predpokladať ich trvanie dlhšie ako 4 dni, železnica požiada odosielateľa telegraficky alebo ďalekopisne o oznámenie návrhu, či sa má po skončení prác pokračovať v plnení prepravnej zmluvy, alebo či sa má táto zmluva zmeniť.
Ak odosielateľ nedá návrh do skončenia prác, pokračuje sa v plnení prepravnej zmluvy.

§ 4 Ak železnica vykonáva opravy v súlade s § 2 a ak treba predpokladať ich trvanie dlhšie ako 4 dni, železnica požiada odosielateľa telegraficky alebo ďalekopisom priamo o návrhy. Ak odosielateľ nie je zároveň zaraďovateľom, kópia tejto žiadosti sa bezodkladne zašle telegraficky alebo ďalekopisom zaraďovateľovi.
Ak železnica nedostane do 8 dní po odoslaní telegramu alebo ďalekopisu návrh odosielateľa, je oprávnená, ak uviedla prípadne vozeň do stavu prevádzkyschopného, vrátiť ho bez súhlasu späť do jeho domovskej stanice s nákladným listom vyhotoveným na meno a adresu zaraďovateľa.

Dôvody vrátenia vozňa sa musia zapísať do nákladného listu za slovami„P-vozeň, prázdny“ (po nemecky:„P-Wagen, leer“).

§ 5 Ak sa ložený vozeň prepravcu poškodí tak, že nemožno pokračovať v preprave a tovar treba vyložiť, tento článok sa uplatní na vyložený vozeň.
Ak vozeň možno opraviť bez vyloženia tovaru, platia ustanovenia § 1, 2, 3, 6 a 7 tohto článku.

§ 6 Prepravné a iné výdavky vzniknuté až do stanice zadržania vozňa, výdavky za odoslanie správy odosielateľovi a zaraďovateľovi, ako aj výdavky vzniknuté prípadne pri plnení návrhov alebo pri odoslaní vozňa z vlastného podnetu do domovskej stanice, viaznu na zásielke.

§ 7 Nájomca, ktorého meno je so súhlasom zaraďovateľskej železnice napísané na vozni, preberá pri uplatňovaní tohto článku všetky práva zaraďovateľa.

Článok 12 - Zodpovednosť železnice pri strate alebo poškodení vozňa alebo jeho súčastí

§ 1 V prípade straty alebo poškodenia vozňa prepravcu alebo jeho súčastí, ktoré vznikli od prevzatia na prepravu až do dodania, zodpovedá železnica, ak nepreukáže, že škoda nevznikla jej vinou.

§ 2 Pri strate vozňa prepravcu je náhrada limitovaná výškou hodnoty vozňa; zásady pre výpočet tejto hodnoty sa ustanovujú v zaraďovateľskej zmluve.

V prípade poškodenia vozňa prepravcu sa náhrada vypočíta podľa ustanovení zaraďovateľskej zmluvy.

§ 3 Pri strate alebo poškodení oddeliteľných vozňových doplnkov železnica zodpovedá len vtedy, ak sú doplnky napísané na obidvoch pozdĺžnych stranách vozňa. Železnica nenesie žiadnu zodpovednosť za stratu alebo poškodenie oddeliteľného náradia.

§ 4 Ak oprávnený nedokáže, že škody boli spôsobené zavinením železnice, železnica zodpovedá
- za škody vzniknuté na hlinených, sklenených, terakotových atď. nádobách len vtedy, ak tieto škody súvisia s iným poškodením vozňa prepravcu, za ktoré železnica zodpovedá podľa predchádzajúcich ustanovení;
- za škody vzniknuté na nádobách s vnútorným povlakom (emailom, ebonitom a pod.) len vtedy, ak sú na nádobách stopy vonkajšieho poškodenia, za ktoré železnica zodpovedá podľa predchádzajúcich ustanovení.

§ 5 Ak ide o náhradu za stratu alebo poškodenie vozňa prepravcu alebo jeho súčastí zaraďovateľ nastupuje na miesto odosielateľa alebo príjemcu. Reklamácie sa môžu podať len na zaraďovateľskej železnici a nároky sa môžu uplatniť len proti tej železnici, ktorá nastupuje podľa práva na miesto zodpovednej železnice.

§ 6 Nároky železnice voči zaraďovateľovi za škody spôsobené vozňom prepravcu počas prepravy sa spravujú zaraďovateľskou zmluvou. Len zaraďovateľská železnica môže uplatniť práva iných železníc voči zaraďovateľovi.

§ 7 Nároky podľa § 1 až 6 sa premlčujú po troch rokoch.
Toto premlčanie sa začína
- pri nárokoch zaraďovateľa voči železnici podľa § 1 až 5 dňom, keď sa strata alebo poškodenie vozňa zistili, prípadne s prihliadnutím na článok 13 § 1;
- pri nárokoch železnice voči zaraďovateľovi podľa § 6 dňom, keď škoda vznikla.

Článok 13 - Domnienka o strate vozňa prepravcu

§ 1 Oprávnený môže bez ďalších dôkazov považovať vozeň prepravcu za stratený, ak nebol počas troch mesiacov po uplynutí dodacej lehoty príjemcovi dodaný alebo mu nebol daný k dispozícii.
Táto lehota sa predlžuje o čas vyradenia vozňa z prevádzky pre príčinu nezavinenú železnicou alebo pre poškodenie vozňa.

§ 2 Ak sa vozeň prepravcu považovaný za stratený nájde po výplate náhrady, môže zaraďovateľ počas šiestich mesiacov po tom, čo dostal správu od zaraďovateľskej železnice, vrátiť náhradu a žiadať, aby mu vozeň bol bezplatne prichystaný v domovskej stanici.

Článok 14 - Náhrada pri prekročení dodacej lehoty

§ 1 Ak železnica zodpovedá za prekročenie dodacej lehoty pri prázdnom alebo loženom vozni prepravcu, musí zaplatiť oprávnenému pevné odškodné za každý čo aj len začatý deň oneskorenia nezávisle od prípadnej náhrady za prekročenie dodacej lehoty pri naloženom tovare.
Toto odškodné je:

a) 4,50 zúčtovacích jednotiek za moderné podvozkové vozne a za vozne im na roveň postavené, tak ako sú definované v zaraďovateľskej zmluve,

b) 3,00 zúčtovacie jednotky za ostatné vozne.

§ 2 Ak prekročenie dodacej lehoty bolo spôsobené zo zlého úmyslu alebo z hrubej nedbanlivosti železnice, pevné odškodné sa zvyšuje na 9,00 zúčtovacích jednotiek za každý deň za vozne uvedené v § 1 a) a na 6,50 zúčtovacích jednotiek za každý deň za vozne uvedené v § 1 b).

§ 3 Odosielateľ prázdneho vozňa prepravcu môže žiadať osobitnú záruku dodacej lehoty. Vyberá sa za to poplatok 1,00 zúčtovacej jednotky za každých čo aj len začatých 100 km, najmenej však

10,00 zúčtovacích jednotiek. Pri platení prepravného podľa článku 15 § 2a) číslica 4 Jednotných právnych predpisov, zaplatí tento poplatok vždy plne odosielateľ.

Pri prekročení dodacej lehoty je železnica povinná zaplatiť pevné odškodné 9,00 zúčtovacích jednotiek za každý deň za vozne uvedené v § 1a) a 6,50 zúčtovacích jednotiek za každý deň za vozne uvedené v § 1b), najmenej však 20,00 zúčtovacích jednotiek.

PRÍLOHA III (Článok 8 § 2)

Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu kontejnerov (RICo)

KAPITOLA I - VŠEOBECNE

Článok 1 - Predmet poriadku

§ 1 Tento poriadok platí pre kontejnery podávané na prepravu podľa podmienok Jednotných právnych predpisov CIM.

Tieto kontejnery musia patriť železnici alebo súkromníkom (fyzickým osobám alebo iným právnym subjektom), pričom musia byť v poslednom prípade schválené železnicou alebo musia zodpovedať platným medzinárodným predpisom pre stavbu veľkých kontejnerov.

§ 2 Podľa tohto poriadku sa považuje za „kontejner“ prepravný prostriedok (schrána, nádrž alebo podobné zariadenie), ktorý

- má trvalý charakter a je preto dostatočne odolný, aby umožňoval opätovné použitie,
- je prispôsobený na uľahčenie prepravy tovaru jedným alebo viacerými druhmi dopravy bez zásahu do obsahu,
- je vybavený zariadeniami uľahčujúcimi manipuláciu a upevnenie,
- má obsah najmenej 1 m^3 a rozmery nepresahujúce miery určené v predpisoch železníc.

Za „veľké kontejnery“ sa považujú kontejnery s obsahom nad 3 m^3 a dĺžkou 6 m (20 anglických stôp) a viac.

Pojem „kontejner“ zahŕňa príslušenstvo a výstroj kontejnera podľa jeho druhu (kategórie), za podmienky spoločnej prepravy s ním. Nezahŕňa ani vozidlo ani príslušenstvo a výstroj vozidiel ani obvyklé obaly.

Článok 2 - Všeobecné ustanovenia

§ 1 Ak tarify neustanovujú inak, obsah kontejnera môže byť predmetom len jedinej prepravnej zmluvy.

§ 2 Ak tento poriadok neobsahuje osobitné ustanovenia, pre prepravu prázdnych alebo naplnených kontejnerov platia ostatné ustanovenia Jednotných právnych predpisov.

Článok 3 - Preprava z domu do domu

Pri kontejneroch zvážaných železnicou z domu prepravcu sa prepravná zmluva uzaviera v dome odosielateľa. Pri kontejneroch dodávaných do domu prepravcu prepravná zmluva končí v dome príjemcu.

KAPITOLA II - KONTEJNERY ŽELEZNICE

Článok 4 - Prichystanie. Vrátenie. Poplatky

Za použitie kontejnera možno vyberať poplatok, ktorého výšku ustanovujú tarify. Tarify ďalej ustanovujú podmienky, za ktorých sa kontejnery prichystávajú, lehotu na ich vrátenie, ako aj poplatky vyberané pri nedodržaní lehoty.

Článok 5 - Zápisy do nákladného listu

Okrem zápisov predvídaných Jednotnými právnymi predpismi musí odosielateľ zapísať na predpísaných miestach nákladného listu druh (kategóriu), znaky, číslo, vlastnú hmotnosť v kilogramoch a prípadné iné charakteristiky kontejnera.

Do vlastnej hmotnosti sa nesmie zahŕňať hmotnosť osobitných vnútorných a oddeliteľných zariadení, ktoré majú povahu obalu alebo upevňovadiel.

Článok 6 - Manipulácia. Čistenie

Tarify ustanovujú podmienky nakladania a vykladania kontejnerov. Nakládkou sa nerozumie len uloženie kontejnerov na vozeň, ale aj dopĺňajúce úkony, predovšetkým upevnenie kontejnerov.

Príjemca je povinný vrátiť kontejnery v čistom stave. Ak to tak nie je, môže železnica požadovať zaplatenie poplatku, ktorého výšku určujú tarify.

Článok 7 - Opätovné použitie

Dodané naplnené kontejnery smie príjemca použiť na novú prepravu len so súhlasom železnice určenia.

Článok 8 - Strata a poškodenie

§ 1 Ten, kto prijíma od železnice prázdny alebo naplnený kontejner, je povinný zistiť stav kontejnera v okamihu jeho prevzatia; on je zodpovedný za všetky škody, ktoré sa zistia pri vrátení kontejnera železnici a ktoré im neboli ohlásené pri prebierke, iba že by preukázal, že škoda existovala už pri prebierke alebo že vyplynula z okolností, ktorým nemohol zabrániť a nebolo v jeho moci predísť ich následkom.

§ 2 Odosielateľ zodpovedá za straty alebo poškodenia kontejnerov, ktoré vznikli v priebehu plnenia prepravnej zmluvy, ak to vyplynulo z jeho konania alebo z konania jeho pracovníkov.

§ 3 Ak kontejner nie je vrátený železnici v priebehu 30 dní počítajúc odo dňa, ktorý nasleduje pod dni jeho odovzdávky odosielateľovi alebo príjemcovi, môže ho železnica považovať za stratený a požadovať zaplatenie jeho hodnoty.

KAPITOLA III - KONTEJNERY PREPRAVCOV

Článok 9 - Schválenie

Kontejnery prepravcov (súkromné) môžu byť niektorou železnicou, ktorej trate podliehajú Jednotným právnym predpisom, schválené, ak svojou konštrukciou a nápismi vyhovujú predpisom vydaným na tento účel. Schválené kontejnery, okrem veľkých kontejnerov, opatrí železnica osobitnou značkou P.

Článok 10 - Zápisy do nákladného listu

Okrem zápisov predvídaných Jednotnými právnymi predpismi musí odosielateľ zapísať do nákladného listu do stĺpcov na to určených tieto údaje:
- druh (kategóriu), číslo, vlastnú hmotnosť v kilogramoch a prípadné iné charakteristiky kontejnera,
- pri schválených kontejneroch okrem toho označenie schvaľovacej železnice a, s výnimkou veľkých kontejnerov, písmeno P,
- konečne, pri prázdnych kontejneroch ako pomenovanie tovaru zapíše „schválený kontejner, prázdny“ (po nemecky: „zugelassener leerer Container“) alebo „veľký kontejner, prázdny“ (po nemecky: „Grossconainer, leer“).

Článok 11 - Dobierka

Prázdne kontejnery sa nemôžu zaťažiť dobierkou.

Článok 12 - Zvláštne zariadenia

Ak kontejnery sú vybavené zvláštnymi zariadeniami (chladiacimi prístrojmi, nádržami na vodu, mechanizmami atď.), patrí odosielateľovi zabezpečiť alebo dať zabezpečiť ich obsluhu. Táto povinnosť prechádza na príjemcu, len čo uplatní svoje práva podľa článku 28 alebo článku 31 Jednotných právnych predpisov.

Článok 13 - Vrátenie prázdneho kontejnera alebo jeho nové použitie

Po dodaní kontejnera, pokiaľ nie je osobitne dohodnuté inak, nie je železnica povinná starať sa o spätnú prepravu prázdneho kontejnera alebo o jeho nové použitie na prepravu.

Článok 14 - Náhrada za stratu alebo poškodenie kontejnera

Náhrada platená podľa článku 40 Jednotných právnych predpisov za stratu kontejnera sa vypočíta podľa hodnoty kontejnera.

Náhrada platená podľa článku 42 Jednotných právnych predpisov za poškodenie kontejnera sa vypočíta podľa výdavkov za opravu.

Článok 15 - Náhrada pri prekročení dodacej lehoty

Nezávisle od ustanovení Jednotných právnych predpisov môže sa železnica osobitnými dohodami s vlastníkmi alebo nájomcami kontejnerov prepravcov (súkromných) dohodnúť, že im pri prekročení dodacej lehoty poskytne osobitnú náhradu.

PRÍLOHA IV (Článok 8 § 3)

Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu spešnín (RIEx)

§ 1 Za spešninu sa považuje iba tovar prepravovaný zvlášť rýchle podľa podmienok medzinárodnej tarify.

Ako spešnina sa môže prijať na prepravu iba tovar, ktorý sa môže bez ťažkostí naložiť do batožinového vozňa vlakov osobnej prepravy. Medzinárodné tarify môžu ustanoviť výnimky z tohto pravidla.

§ 2 Ako spešnina sú z prepravy vylúčené predmety podľa článku 4 Jednotných právnych predpisov. Látky a predmety uvedené v RID alebo tie, na ktoré sa vzťahujú tarifné dohody a doložky dohodnuté podľa článku 5 § 2 Jednotných právnych predpisov, sa ako spešnina pripúšťajú na prepravu iba v prípade, keď je tento spôsob prepravy výslovne povolený RID alebo uvedenými dohodami alebo tarifnými ustanoveniami. Medzinárodné tarify ustanovujú, či ostatný tovar je taktiež vylúčený z prepravy alebo pripustený na prepravu za osobitných podmienok.

§ 3 Spešniny sa môžu podávať na prepravu s inou prepravnou listinou než je nákladný list podľa článku 12 § 2 Jednotných právnych predpisov. Vzor, ktorý sa použije a zápisy, ktoré musia alebo môžu byť v ňom obsiahnuté, ustanovujú medzinárodné tarify. Tento doklad musí povinne obsahovať:

a) označenie odosielacej stanice a stanice určenia;

b) meno a adresu odosielateľa a príjemcu;

c) pomenovanie tovaru;

d) počet kusov a druh obalu;

e) podrobný zoznam dokladov požadovaných colnými alebo inými orgánmi Štátnej správy pripojených k prepravnému dokladu.

§ 4 Spešniny sa musia prepravovať rýchlymi prostriedkami v lehotách určených medzinárodnými tarifami. Dodacie lehoty musia byť vo všetkých prípadoch kratšie než lehoty platné pre rýchlotovar.

§ 5 Medzinárodné tarify môžu tiež predvídať iné odchýlky od jednotných právnych predpisov, než ktoré sú uvedené. Nemožno sa však odchýliť od článkov 35 až 38, 40 až 42, 44 a 47 až 58 Jednotných právnych predpisov.

§ 6 Na prepravu spešnín sa použijú Jednotné právne predpisy, pokiaľ tomu neodporujú predchádzajúce ustanovenia a ustanovenia medzinárodných taríf.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.